לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', כ"ח בתמוז תשמ"ו, 4 באוגוסט 1986 / שנה מ"ד מס' 13105 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

שוטר ואשה נהרגו ב־2 תאונות באיזור ת"א

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

שני תושבי גוש דן נהרגו אמש בתאונות דרכים בתל־אביב. איש משטרה, רב־סמל יעקב קלדרון בן 36 מפרדס כץ, נסע אתמול בשמונה וחצי בערב על אופנוע משטרתי. בדרכו מהכפר הירוק לכביש החוף יצאה לפתע מכונית פיאסטה מכביש צדדי, פגעה בו והעיפה אותו כ־20 מ' הצידה. השוטר נפצע קשה ונפטר כעבור זמן קצר בביה"ח „איכילוב".

כשעתיים קודם לכן, בשעה שש בערב, נדרסה אלמונית כבת 50 על־ידי אוטובוס „דן" בקו 46.

האוטובוס עמד בתחנה לקליטת נוסעים ברחוב הגליל, והנוסעים הודיעו לנהג, כי מתחת לגלגלים שרועה אשה. נסיבות התאונות טרם ברורות. הנהג, בן 43 מרמת־גן, נעצר לחקירה.

תוך קיום הבטחתו לחסן להיפגש עם פלשתינים אותנטיים

פרס נפגש בלשכתו עם 25 מראשי הפרו־ירדנים לדון על המצב בשטחים

הבטיח להרחיב סמכות העיריות וקרא להם לתפוס משרות בכירות במינהל האזרחי ● זו פגישה ראשונה מסוגה ובהיקפה ● א־שאווה שב מירדן והצהיר: בשלב ראשון יש להחזיר את עזה למצבה מלפני 1967

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר" וכתב עתי"ם

ראש־הממשלה, שמעון פרס, נפגש אמש בלשכתו עם אנשי הממסד הפרו־ירדני בשטחים: ראשי עיריות, ראשי לשכות־מסחר, ראשי לשכות־חינוך, ראשי אגודות לשיווק חקלאי, אנשי כלכלה ועתונאים. בסך הכל 25 איש. היתה זאת פגישה ראשונה מסוגה ובהיקפה. ראש הממשלה נועד בשנתיים האחרונות עם אישים רבים בשטחים, חלקם בפומבי וחלקם בסתר, אך זו הפעם הראשונה שנערך כינוס גדול בלשכתו עם אישים מן השטחים.

הוא מסר להם, כי בכך הוא מקיים את הבטחתו למלך חוסין

(המשך בעמוד 2)

פרס מוכן לחתום על הבוררות עד יום רביעי — שמיר מתנגד

מאת דלית שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

סתירה התגלעה אמש בין גירסאות לשכת ראש־הממשלה ולשכת שר־החוץ, לגבי תוכן הדיונים ותוצאות השיחות שהתקיימו עד חצות עם עוזר שר החוץ האמריקני, ריצ'ארד מרפי, שבא אמש במיוחד מקאהיר ועומד לשוב לשם היום.

שורש המחלוקת בין שתי הלשכות הוא — כפי שהובן אך לא אושר — הצעת ארה"ב, כי ישראל ומצרים יתחמו על שטר הבוררות בראשי תיבות עד יום ד', תוך השארת הסעיפים שעדיין נמצאים במחלוקת, למו"מ נוסף.

ראש־הממשלה, שמעון פרס, היה מוכן, כנראה, להסכים להצעה מתוך הנחה, שבכל מקרה שטר הבוררות יהיה כפוף לאישור הקבינט. ואילו שר החוץ, יצחק שמיר, התנגד בתוקף לכל חתימה על שטר הבוררות לפני השלמת הדיון על כל סעיפיו ולפני אישורו ושל שטר הבוררות על־ידי הקבינט.

על־פי גירסת לשכת שר־החוץ, הגיע מרפי לישראל מקאהיר, שם שוהה עתה סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש עם הצעה, כי ישראל תסכים

(המשך בעמוד 2)

הסובייטים מתעניינים במדיד לקרינה רדיו אקטיבית של „אמקור"

מאת ירון אליוסף ואבי בניהו, כתבי „על המשמר"

מיניות רבות באירופה, ביניהן גם מהגוש המזרחי, הגבירו, מאז אסון הכור הגרעיני בצ'רנוביל, את הזמנותיהם והתעניינותם במכשיר לקרינה רדיו־אקטיבית מתוצרת חברת „אמקור" הישראלית.

המכשיר מודד את שינוי הקרינה הגרעינית ומתריע על כל עלייה בה. מימדיו כשתי קופסאות גפרורים ומשקלו 80 גרם בלבד, והוא יכול להיכנס לכיס חולצה. המכשיר מתריע בצפצוף על שינוי בקרינה. יתרונו בהתראה המיידית שהוא נותן, כיום מקובלות שיטות גילוי והתראה אחרות הנותנות התראה רק לאחר זמן מה.

(המשך בעמוד 2)

אמו של שצ'רנסקי, אחיו ובני־משפחתו, הורשו לעלות

מאת חנה איש־הורוביץ, כתבת „על המשמר" בניו־יורק, אתי רונאל וסוכנויות הידיעות

ניו־יורק. – משפחתו של נתן שצ'רנסקי תורשה בקרוב לעלות לישראל – מדווח „ניוזוויק" בגליונו החדש.

השבועון מספר, כי ליאוניד, אחיו של נתן, הוזמן בשבוע שעבר למשרד הראשי של „אוביר", ושם נאמר לו, שהוא ומשפחתו יקבלו מסמכי יציאה בקרוב. הוא טילפן לאמו, אידה מילגרום, ששמעה את החדשות בהתרגשות. ההחלטה הסובייטית התקבלה לאחר שגב' מילגרום שלחה תלונה גלוייה לשלטונות הסובייטיים, בטענה כי הקרמלין מעכב את היתרי היציאה שהבטיח לה ולמשפחתה לפני זמן רב, במסגרת משחקים פוליטיים סובייטיים.

(המשך בעמוד 2)

עשרה קורבנות תאונת־הדרכים הובאו למנוחות בחפציבה

„אנו נותרנו עם ים של דמעות"

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר" בעמק

הלווייתם של עשרת בני חפציבה שנהרגו בתאונת־הדרכים התקיימה אתמול בקיבוץ חפציבה.

נשיא המדינה, חיים הרצוג, סגן ראש־הממשלה ושר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, סגן ראש־הממשלה ושר השיכון והבינוי, דוד לוי, שר הקליטה, יעקב צור, יו"ר הכנסת, שלמה הלל, חברי־כנסת רבים, ראשי מועצות, משלחות מוהתק"ם, משלחות מוכירות הקיבוץ הארצי, נציגות של מנהיגי כת המקויה היפאנית הקשורה בקיבוץ, תלמידי בתי־ספר רבים, תושבי העמק והאיזור, ואלפים רבים מכל הארץ – הלכו אחרי שיירת הארונות ברכבם, האחרונה של הנספים.

כשעה שלוש ושלושים הגיעה לקיבוץ שיירת המכוניות שנויסה מקיבוצי הסביבה, באורות דלוקים, ועליהן הארונות עטופים בשחור. הארונות הוצבו לפני בית העם של הקיבוץ והקהל הרב עבר על פניהם.

עשרה זרים מטעם בית־הספר בו למדו הנערים והנערות הונחו ור על כל ארון.

(המשך בעמוד 2)

תמונות העבר

מאת שלמה גלזר, כתבנו בעמק

חבר קיבוץ חפציבה סיפר לכתבנו: „אני נולדתי בקיבוץ מעגן. הייתי בן חמש וחצי כשקרה אסון המטוס בו נהרגו 17 איש מהקיבוץ. שנים זה רדף אותנו. וכל פעם שאמרתי

(המשך בעמוד 2)

חקירת התאונה

מאת בצלאל עמיקם ושלמה גלזר, כתבי „על המשמר"

ממסקנות ראשונות של חקירה המשטרה עולה, כי תאונת הדרכים המחרידה בה ניספו תשעה ילדי חפציבה וחבר המשק שנהג ברכב, נגרמה, עקב סטיות הסמיטריילר ומכונית הקיבוץ ממסלוליהם.

חוקרי המשטרה שיחזרו אתמול את התאונה הנוראה, תוך התחשבות במיקומה של השמש בעת האסון. הם מצאו כי משאית הסמיטריילר סטתה

(המשך בעמוד 2)

מימין: עשרה הארונות מוצבים ברחבה לפני בית העם בחפציבה; משמאל: אחות שכולה מיואשת להתרחק מארונו של אחיה – אחד הנערים שניספו בתאונה. (צילום: מאיר פרטוש)

קולו של שרון מפיו של רבין

השר אריאל שרון צוהל בוודאי מהצלחתו המסחררת למצוא בשר הבטחון, יצחק רבין, מראשי מפלגת העבודה, לא רק בעל־ברית אידאולוגי, אלא אדם המחקה את סגנונו. אריאל שרון דיבר מגרונו של רבין, כשהופיע בסוף השבוע, שבה תקף את חבריו למפלגה על שהם „מסייעים בפועל לאש"ף ולטרור ומהווים סכנה בטחונית לישראל".

„היונים" במפלגת העבודה, אשר סברו כי מותר להם לעורר מחדש דיון בעמדות מפלגתם לגבי השאלה הפלשתינית, נגזפו כבר בישיבת לשכת העבודה על־ידי ראש הממשלה, שמעון פרס. עתה בא יצחק רבין ומוקיע אותם כמו כ„אויבי המדינה" ו„סייענים לטרור".

ראשי מפלגת העבודה, וביניהם פרס ורבין, שכחו כנראה את ימי המדבר האופוזיציוני, כאשר הם עצמם הואשמו על־ידי שר הבטחון דאז, אריאל שרון, באותן האשמות, בגלל ביקורתם (בשלב מאוחר מדי) על מלחמת לבנון. לא יאומן שראשי העבודה יכולים להגיע, בשבתם בשלטון, למודה כזאה של הסתגלות והזדהות עם סגנונו של שרון והליכוד בכלל – עד כדי נטילת כשרונם ונאמנותם הלאומית של חבריהם למפלגה.

על מה יצא קצפו של יצחק רבין (ולפני כן שמעון פרס)? כמה מיוני העבודה שעד כה נהגו להסתגל לעמדות הרשמיות של מפלגתם, העזו, בעקבות ביקור פרס במארוקו, להעלות לדיון מחדש את עמדת מפלגתם בשאלה הפלשתינית. הם ביקשו, כי מפלגת העבודה תאמץ את הנוסחה לגבי זכותם של הפלשתינים להגדרה עצמית. בעוד שמעון פרס, בונה סוכלים באוויר על בסיס התנתקות חוסיין מאש"ף, מבין כל בר־דעת, כי הבעיה הפלשתינית מהווה את לב־הסכסוך, ובלי פתרונה, וללא משא ומתן עם הפלשתינים עצמם, לא תהווה כל התקדמות בתהליך המדיני.

האמת היא, כי דווקא התעלמות מזכויות הפלשתינים, חסרבנות להסיר מחסום כפארטור למשא ומתן, מזינה את מעשי הטירור. נוסחת „היונים" לגבי המשא ומתן עם נציגים פלשתיניים, שינטשו את דרך המאבק הטרוריסטי ויכירו במדינת ישראל, אין בה משום חידוש. זו הנוסחה הידועה בשם נוסחת „ריב"ש־טוב", המקובלת כיום על חוגים שפויים רחבים בציבור. כיצד עלולה התנייה של הפסקת הטרור, כבסיס למשא ומתן עם הפלשתינים, להגביר את הטרור? זו לחנונו של יצחק רבין.

אין שר הבטחון שכח, כנראה, כי הליכוד רואה בעמדותיה הרשמיות של מפלגת העבודה, בזכות האופציה הירדנית־הפלשתינית והפשרה הטריטוריאלית, אותה „סכנה" לבטחון המדינה ואותו „עידוד" לגורמי הטרור. שיצחק רבין מייחס לחברי מפלגתו היוניים. המדינאי, שבמקום לתמוך ברעיונות ופוליטיקה עם התובעים להכיר בבעיה הפלשתינית את הבעיה בסכסוך האזורי, הופך אותם כמעט לאויבי המדינה ר"ל. עצמו מוקע על־ידי הליכוד והימין באותם כינויי גנאי, אלא אם יתקרב עוד יותר לתפיסת הליכוד.

היו חריגים בביקורים ובשיחות הטלפון של בלאס בכלא איילון

מנהל בית המעצר וקצינים נוספים יועמדו לדין משמעתי

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

ועדת החקירה שמונה נציב שירות בתי־הסוהר לבדיקת פרשת הביקורים ושיחות הטלפון של דויד בלאס בבית המעצר ע"ש ניצן ברמלה מצאה, כי אכן היו חריגים בנוהלים. מנהל בית המעצר ומספר קצינים נוספים יועמדו לדין משמעתי.

הוועדה הגישה בסוף השבוע את המלצותיה ומסקנותיה לנציב שירות בתי־הסוהר, גונדר רפי סווישה.

הוועדה אישרה, כי במספר הביקורים בבית המעצר ובשיחות הטלפון שניהל העציר איש העסקים דוד בלאס ואחרים היו חריגים והם לא קויימו על־פי פקודת הנציבות בענין זה.

ועדת החקירה, שבראשה עמד תת־גונדר יצחק גיר, מנהל כלא מעשיהו, התבקשה על־ידי רפי סווישה לקיים בדיקה מעמיקה לגבי ליקויים ואי־סדרים, לאחר שלנציב הועבר מכתב מהיחידה לחקירת פשעי הונאה וכו נטען, כי לדוד בלאס ניתנו הטבות בבית המעצר. מנהל בית המעצר ע"ש ניצן, גונדר־משנה שמעיה רפנה, ועוד מספר ממלאי תפקידים, ביניהם קצין הבטחון ורשמת החופשות, לא הקפידו על קיום כל ההוראות הפנימיות הקיימות ולא היה פיקוח נאות מצד הנהלת בית המעצר על הביקורים ועל שיחות הטלפון שניהל דוד בלאס.

לנוכח ממצאי ועדת החקירה יינקטו צעדים מתאימים על־ידי שירות בתי הסוהר למנוע הישנות המקרים בעתיד. נציב שירות בתי הסוהר העביר את חומר החקירה ליועץ המשפטי של השירות, גונדר משנה הלל שמגר, שהתבקש לתת דעתו על תיק החקירה ולאור המלצותיו יחליט גונדר סווישה על הצעדים שינקטו.

כתבנו מציין, כי ככל הנראה בחקירה מקבילה שמנהלת המשטרה בעניין זה לא נמצאו כל הוכחות פליליות נגד מנהל בית המעצר והוא יועמד רק לדין משמעתי בפני שירות בתי־הסוהר.

מחיר דמים כבד בכבישים בשבוע שעבר: 21 נהרגו ו־77 נפצעו קשה

הקטל בכבישים גבה בשבוע שעבר מחיר דמים כבד: 21 בני אדם נהרגו ו־77 נפצעו קשה ב־67 תאונות דרכים חמורות שאירעו בכבישי הארץ.

בין הניספים 2 הולכי רגל קטינים, בין הפצועים קשה 13 מבוגרים ו־16 קטינים הולכי רגל.

ביום ו' נכנס לתפקידו כראש המינהל לבטיחות בדרכים איתן בן־יהושע, אשר שימש עד לאחרונה כראש מחלקת התנועה במטה הארצי של המשטרה.

עם כניסתו לתפקידו אמר בן־יהושע, כי בתקופה הקרובה בכוונתו לפעול להגברת פעילות ההסברה בציבור בכל הקשור לנהיגה ומיומנות הנהיגה, וכן להגביר את המודעות בצורך בשיפור תשתית הכבישים בארץ, בקרב כל הגורמים הנוגעים בדבר.

11 נפצעו בהתהפך אוטובוס

11 בני אדם נפצעו ביום שישי, רובם קל, בהתהפך אוטובוס בכביש הערבה.

סמוך לשעה 04.30 לפנות בוקר הגיע אוטובוס שנסע לכיוון אילת למרחק של כ־50 ק"מ מהעיר, כשלפתע התפוצץ אחד הגלגלים האחוריים. הנהג, אליהו סלם בן 36 מקריית־גת, איבד את השליטה על ההגה, וכתוצאה מכך ירד האוטובוס מהכביש והתהפך.

9 נוסעים נחבלו קל ושניים אחרים נפצעו באורח בינוני. הם הועברו לטיפול בבית־החולים „יוספטל" באילת. הפצועים בינוני הם דבורה ברזילי ועודד ענבי, ונמסר כי אין כל חשש לחייהם.

3 נפצעו בתאונת־שרשרת

3 בני־אדם נפצעו בתאונת דרכים בה היו מעורבים 5 כלי רכב, שאירעה ביום ו' ליד שער הגיא בכביש המהיר ירושלים — תל־אביב.

התאונה אירעה כאשר מכונית „אוטוביאנקי" שנסעה לכיוון תל־אביב החלה לעקוף בירידה משאית. לפתע עקפה אותה מכונית שלישית, „פולקסווגן". ה„אוטוביאנקי" סטתה לימין הדרך והידרדרה לתעלה, ואילו ה„פולקסווגן" נמלטה מהמקום.

רכב נוסף, „טרנזיט", נעצר לצד הכביש כדי לסייע לנוסעי ה„אוטוביאנקי", ואז פגעה בו משאית שלא הספיקה לבלום. בתאונה נפצעו 3 נוסעים, אחד קשה, אחד בינוני והשלישי קל. הם הועברו לבתי־חולים בירושלים. (עתים)

חילוץ פצועת תאונה ליד שער הגיא. (צילום: רחמים ישראלי)

היתרות עלו ב־28 מיליון ד' ביולי; נמשכת מגמת הספיגה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו בחודש יולי ב־28 מיליון דולר, על כך הודיע ביום ששי בנק ישראל. בסוף החודש שעבר הסתכמו היתרות מטבע החוץ ב־3.126 מיליון דולר.

בנק ישראל התחיל ביום ששי את המרת היות, החדשה של הצמדת השקל לסל של חמשת המטבעות במקום הצמדתו לדולר. שער החליפין של השקל לעומת סל חמשת המטבעות היה ביום ו' 1.4923 ש"ח וישאר כמעט קבוע ברמה זו בעתיד הקרוב. שער החליפין של השקל לעומת הדולר אף הוא 1.4923 ש"ח. שכן השערים של יום ששי יהיו הבסיס לשערים בעתיד ובנק ישראל השווה את השער של הדולר לשער של הסל, כדי להקל במעבר משיטה לשיטה.

שער החליפין של השקל לעומת המרק נקבע ל־0.7145 ש"ח, השער של הלירה שטרלינג הוא 2.2275 ש"ח, של הפראנק הצרפתי 0.2198 ש"ח, ושל 100 ין יפאניים 0.9690 ש"ח.

משרד האוצר הודיע בסוף השבוע כי בחודש יולי ספגה הממשלה 58 מיליוני ש"ח מהציבור, כאשר בהמשך למגמה של ספיגה שהסתמנה מאז התחלת שנת הכספים.

בנק ישראל נאלץ למכור במרוץ מוקדם אגרות חוב בסך של 144 מיליוני ש"ח, וכתוצאה מכך נרשמה בספרי הבנק המרכזי הגרמה של 86 מיליוני ש"ח — הפריונות הגדולים באו מהסקטור הפרטי.

משרד האוצר התכוון להגיש בעוד כשבוע את הצעותיו לקיצוץ תקציב המדינה בסך של 300 מליוני דולר. שר האוצר משה ניסים והנגידים האחרונים כמה פעמים בשבועות האחרונים וזה נחוץ כדי לעשות על שקיצוץ ... המשק ... היציבות ... שנרשמו בסעיפי ההוצאות מאז התחלת שנת הכספים.

מזג־האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 17 – 29, רמת־הגולן 18 – 31, נהריה 19 – 30, צפת 15 – 29, טבריה 19 – 35, נצרת 18 – 30, עפולה 18 – 32, שומרון 19 – 30, תל־אביב 20 – 29, לוד 20 – 30, יריחו 20 – 35, עזה 22 – 30, באר־שבע 19 – 32, אילת 26 – 39. (עתים)

מת נחמן אוריאלי — מנכ"ל „עם עובד" לשעבר

מאת כתב „על המשמר"

נחמן אוריאלי, בן 47, מי שהיה מנכ"ל הוצאת „שקמונה", הוצאת „עם עובד" וממנהלי „בתר", נפטר אתמול בבית החולים בתל־השומר לאחר מחלה ממארת.

נחמן אוריאלי היה גם בין המייסדים של מפלגת ד"ש, והיה חבר במועצת ד"ש. אחרי התפרקותה כתב (בשיתוף עם אמנון ברזילי) את הספר עלייתה ונפילתה של ד"ש.

לפני כ־6 שנים התמנה להיות יועץ להוצאת הספרים הגדולה „בנטם" בניו־יורק לספרי יודאיקה והמזרח התיכון, משרה בה החזיק כשנה, לאחר מכן עסק בבנייה ובקבלנות בניו־יורק ועשה חיל.

לפני כשנת חזרו נחמן ומשפחתו — אשתו, בתו ובנו — לארץ והשתקעו בהרצליה, עיר הולדתו. נחמן שב לארה"ב לצורך חיסול עסקיו ושם התגלה כי לקה בסרטן במוחו, הוא נותח בארה"ב וחזר ארצה, ומאז דעך בהדרגה. ביום ה' האחרון איבד את הכרתו הוחש לבית חולים ושם נפטר אתמול.

הניח אחריו אשה, שתי בנות ובן.

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז

ישיבת מזכירות המפלגה תתקיים ביום ד' 13.8.86, בשעה 16.00 באולם הישיבות במרכז.

על סדר היום:

1. דיון מדיני.
2. בחירת נציגנו למינהלת חברת העובדים.

החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם.

קיסר: לא נתנגד לטיפול נפרד בשכר משרתי הקבע

ההסכמה להעלאת שכר המשרתים בצבא־הקבע של צה"ל נתונה למו"מ ישיר בין האוצר לשלטונות הצבא. ההסתדרות הודיעה לממשלה כי אינה מתנגדת לטיפול נפרד בשכר של המשרתים בצבא הקבע, בהיות הצבא בבחינת „משק סגור", ממערכת השכר הכללית במדינה — אמר מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, בכנס קצינים ונגדים של חיל־השריון, שהתקיים בסוף השבוע בבסיס החיל בערבה, בתום תרגיל של מיתקפת טנקים על יעד מבוצר.

קיסר ציין, כי ההסתדרות מודעת מכבר לשחיקה המשמעותית בשכרם של המשרתים בצבא־הקבע, וכי דן בנדון עם הרמטכ"ל וראש־אכא, על־פי פניותם. הוא הבטיח, שההסתדרות תעשה ככל האפשר לסייע בידי משרתי הקבע להמשיך לשרת בצבא, לא כמקום עבודה רגיל, אלא כשליחות לאומית.

קיסר הדגיש, שעם העלאת שכר המשרתים בצבא הקבע, לא תחול גרירה כללית בשכר כלפי מעלה, אלא רק בשיעורים שייקבעו כתוצאה מהמו"מ המתנהל עתה בין הממשלה להסתדרות.

קיסר הציע, שבד בבד עם ניתוק מערכת השכר הצבאית מהמערכת הכללית במדינה, ייבחנו שיטות חדשניות להעלאת השכר בצבא בדרך של ייעול העבודה, חסכון וכיו"ב.

2 חולי־כבד הוטסו לניתוחי השתלה באנגליה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

משה פופבסקי, בן 31, מרחובות, שניזקק לניתוח דחוף של השתלת כבד לאחר שנדבק בצהבת זיהומית מבתו הקטנה, הוטס ביום ו' לחו"ל.

פופבסקי, סבבן ביטוח מרחובות, נשוי ואב לשתיים, חלה באורח חמור וכבדו הפסיק לתפקד. הוא אושפז במצב קשה ובחוסר הכרה במחלקת טיפול נמרץ בשימתי בביה"ח קפלן ברחובות. רופאיו קבעו, כי רק ניתוח השתלת כבד יציל את חייו. בינתיים אושר לטפל בו בתרופה ניסיונית חדישה, והוא שב להכרתו.

הוצאות הניתוח בביה"ח „קינג קולג'" בקמבריג', באנגליה, נאמדות ב־100 אלף דולר. לשם כיסוי ההוצאות, הוקם ברחובות ועד ציבורי, שפתח חשבון בסניף הבנק הבינלאומי ברחוב בנימין בעיר. עד כה הצליחה המשפחה לגייס בכוחותיה היא רק כ־35 אלף דולר.

במטוס „אל על", שהמריא ביום ו' לבית־חולים מעופש, הוטסה גם עליזה קרפ, בת 28, מראשל"צ, נשואה והם לבן, הזוקקת אף היא לניתוח כבד כרחיפות. אל החולים התלווה רופא.

קולק מנע קריאת כיכר ע"ש נופלי אצ"ל בדיר־יאסין

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

התנגדותו התקיפה של ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, מנעה קריאת כיכר באיזור גבעת שאול, שבו שכן הכפר דיר־יאסין, על שמם של ארבעת אנשי האצ"ל ואיש הלח"י שנהרגו בכיבושו במלחמת השחרור.

קולק עשה צעד זה מחשש פן יתעורר מחדש הפולמוס הציבורי בשאלת הטבח בדיר־יאסין, לא מכבר סיכמה ועדת השירות העירונית בחיוב את קריאת הכיכר על שם הלוחמים, אולם נוכח דרישת ראש העיר, יתקיים בקרוב דיון מחודש.

היוזמה להנצחת אנשי האצ"ל והלח"י יצאה מקרב חבריהם, שהשתתפו בקרב. אנשי הליכוד מאיימים לארגן מחאה נגד כוונתו של קולק לקרוא רחוב בירושלים על שם נשיא מצרים המנוח, אנואר סאדאת. אנשי הליכוד אומרים, כי יכבדו את רצונו של ראש העיר אם לא ימנע קריאת הכיכר על שם הנופלים.

נשרפה שמורת־טבע בחרמון בגלל אימונים באש־חיה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

200 דונם של עצי אלון, באחת משמורות־הטבע היפות ביותר בארץ, בשמורת־הטבע בחרמון, נשרפו ביום ה' בערב בעקבות אימונים של יחידה עילית של צה"ל במקום.

היחידה התאמנה באש חיה, ובמקום פרצה דליקה. לחיילים לא היו אמצעי כיבוי, ולמקום הוזעקו פקחי שמורות־הטבע, שעמלו במשך כל הלילה, עד לשעות הבוקר של יום ו', כדי לכבות את האש.

המקום שימש לגידול סנאים וכמקום קינון של אלפי ציפורים ודורסים. ביום ו' חגו מעל איזור השריפה אלפי ציפורים שקיניהן נהרסו.

ווברת רשות שמורות־הטבע, יעל שוהם, מסרה לכתבנו, כי יהיה קשה לשקם את האתר, והוא ישוב לקדמותו כנראה בעוד שנים רבות. היא הוסיפה, שעל־פי הוראות מטכ"ל, אסור לערוך אימונים בשמורה ללא אישור מוקדם. חמורה עוד יותר העובדה, שלא היו למתאמנים אמצעי כיבוי מינימליים.

מנכ"ל רשות שמורות הטבע דרש מן הרמטכ"ל לחקור ולהעמיד לדין את האחראים למעשה.

20 דונם של יער הקק"ל בצומת אחיהוד, ליד כביש עכו־צפת, נשרפו בסוף השבוע בגלל הצתה מכוונת. במקום נתגלו שבעה מוקדי־הצתה שונים. גם לפני כמה שבועות היתה הצתה במקום, ואז נתגלו שמונה מוקדי־הצתה שונים.

היער ניטע לפני כ־20 שנה ומשמש מקום למטיילים, לחניון ולמנוחה.

דני ברש — אלוף ישראל לנוער בשחמט

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

דני ברש, בן 18 מרמת־השרון, זכה בסוף השבוע בתואר אלוף ישראל לנוער בשחמט, באליפות הנוער, שנערכה בנהלל.

ברש צבר 7 נקודות ב־9 משחקים. במקומות השני והשלישי סיימו במשותף עמי גל, אלוף הנערים עד גיל 16, מפתח־תקווה, ויצחק בן־מנחם מהוד־השרון, שכל אחד מהם צבר 6.5 נקודות.

באליפות הנערים עד גיל 14, שנערכה אף היא בנהלל, הוכתר לאלוף אותי אשר מבאר־שבע, שצבר 6.5 נקודות ב־9 משחקים. מספר נקודות זהה — 6.5 צברו גם דרור פרנס ועידן ליס, שניהם מראשון־לציון. אשר הוכתר לאלוף בזכות איכות נקודות עדיפה.

באליפות הנערות זכתה הילדה אושה בתשלום, בת 11, מקריית־מוצקין שהקדימה 8 מתחרות.

הממשלה תקיים בשבוע הבא דיון מיוחד בקטל בכבישים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר התחבורה, חיים קורפו, הציע אתמול בישיבת הממשלה לחייב בעלי רכב להתקין מזגנים במכוניותיהם ולפטור את המזגנים ממסים.

ראש הממשלה, שמעון פרס, הודיע, כי הממשלה תקיים בשבוע הבא דיון מיוחד למניעת הקטל בדרכים. הוא אמר, כי בשבוע האחרון נהרגו בכבישים 24 איש. פרס הטיל על קורפו להגיש הצעות לממשלה לקראת הדיון בשבוע הבא, תוך התייעצות עם שרים אחרים. כן הטיל פרס על קורפו ועל שר התמ"ס אריאל שרון להביא לממשלה המלצות בעניין מזגנים ואבזרי-בטיחות אחרים.

השתלמות נוספת

קורפו אמר, כי פרט לחובת התקנת מזגנים, יש צורך בהשתלמות נוספת לנהגי רכב כבד ובלימוד נהיגה מונעת לכל נהג, בקורסים מיוחדים. קורפו אמר עוד, כי כביש תענכים, שבו קרתה התאונה שבה ניספו הילדים מקיבוץ חפציבה, הוא כביש תקין בעל עומס תנועה קטן. עם זאת, אמר קורפו, הצפיפות בכבישי הארץ היא „הגדולה ביותר בעולם". הוא המליץ על הקמת משטרת תנועה ארצית.

קורפו אמר עוד, כי המשטרה מקיימת חקירה בנסיבות התאונה בכביש תענכים.

מיסוי שולי?

שר המשטרה, חיים בר-לב, שלל את הצעת קורפו בעניין משטרת תנועה ארצית. הוא אמר, כי זו הצעה לא ריאלית, מאחר שהארץ קטנה מדי והחלוקה למחוזות מספיקה.

שר האוצר העיר, כי המיסוי על מזגנים שולי לגמרי. הממונה על הכנסות המדינה אמר, כי המס הוא כ-20 דולר מתוך כ-700 דולר מחיר המזגן. עוד אמר, כי על מזגנים למכוניות לא מוטל מס קנייה, אלא מע"מ בלבד.

פרס נפגש בלשכתו

(סוף מעמוד ראשון)

השני להיפגש עם פלשתינים אותנטיים, והודיע, כי יהיו פגישות נוספות.

חוסיין וערפאת

בתחום המדיני האי"ץ פרס בתושבי השטחים לקבל לידיהם את העיריות שעדיין מוחזקות בידי ישראלים, והבטיח להרחיב את סמכויות העיריות. הוא גם קרא להם לתפוס משרות בכירות במינהל האזרחי, ועורר רושם בלב מאזיניו, כי ישראל מבקשת להפסיק את השליטה באוכלוסיה הערבית.

כאשר נשאל, מדוע אין הוא מקיים מפגש עם המלך חוסיין ועם יאסר ערפאת, השיב, לדברי מקורות פלשתיניים, כי למלך חוסיין יש בעייה: אין הוא יכול לפתוח בשיחות עם ישראל בלי גיבוי פלשתיני. הבעייה עם ערפאת היא, שאיננו מוכן לעשות את הוויתורים המדיניים הדרושים ומעדיף את שלמות ארגונו על תהליך השלום. הוא הדגיש, כי ישראל מוכנה לשוחח עם כל אחד ואין היא נבהלת מן העמדות שישמיעו באוזניה, אבל חייבים להפסיק את הטרור.

בעיות התושבים

רוב הזמן יוחד לדיון בבעיות ספציפיות של התושבים, מאחר שפרס אמר, כי ישראל רוצה לפתח את השטחים פיתוח כלכלי ולפתוח בנק.

המוזמנים מן השטחים התלוננו על חנק כלכלי. כך, למשל, התלונן ראש עיריית טובאס, כי המימשל הצבאי סגר 5,000 דונם מאדמות טובאס. כאשר התעניין, הוסבר לו, כי הדבר נעשה לצרכים צבאיים, אבל אחר-כך הוקמו התנחלויות על האדמות האלה.

חזר א-שאווה

ראש העירייה המודח של עזה, ראשד א-שאווה, חזר אתמול מביקור ממושך בירדן, שבמהלכו הסעיר את הרוחות בשטחים, כאשר אמר, שעל אש"ף לקבל את עמדות תושבי השטחים בלי לכפות את דעותיו עליהם. א-שאווה עיכב את שובו עד שנרגעו הרוחות. בשטחים הופצו כרוזים ארסיים נגדו ובהם איום על חייו, בחתימת ארגון „פתח". בתגובה, סגרה ירדן את אגודת הצדקה, המשמשת מעין קונסוליה ירדנית בעזה, ובמשך שבוע לא יכלו תושבי הרצועה לקבל דרכונים ותעודות הרשאה ליצוא חקלאי לירדן.

שאווה התערב אצל ממשלת ירדן, „הקונסוליה" נפתחה ושאווה חזר.

בגשר אלנבי המתינה לו משלחת של תושבי הרצועה, שהביעה בו תמיכה. שם גם חזר והשמיע את הצהרותיו בירדן.

נגד שלטון מצרי

„מעולם לא הצעתי החזרת שלטון מצרי לרצועת עזה. זהו סילוף של דברי. הצעתי היא להסיר את הכיבוש הישראלי ולהחזיר את המצב לזה שהיה לפני 1967 ברצועת עזה, זאת עפ"י החלטת 242 של האו"ם, דבר שיתן פסק זמן לכולם לחיפוש פתרון נאות לבעייה הפלשתינית," אמר א-שאווה.

על פגישת פרס עם המלך חסאן במרוקו, אמר א-שאווה: „איני דוחה כל פגישה כזאת, אם מניעיה כנים והיא תוביל למגעים שיפסיקו את כיבוש האדמות הפלשתיניות ויועילו למציאת פתרון בדרכי שלום, תוך החזרת זכויות העם הפלשתיני באיזור".

מעשה הצתה

א-שאווה ציין, שבממשלת ירדן נחלקו השרים בדעותיהם, בין התומכים בפגישת פרס-חסאן לבין הדוחים יוזמה זאת. „איננו יודעים מה יצא מהפגישה. אך אני, כמו רבים אחרים ברצועת עזה, בגדה ובירדן, מקווה שיצמח ממנה משהו מועיל," אמר א-שאווה.

בתקופת שהותו של א-שאווה בירדן נמסר על מעשה הצתה בבית האריזה שלו בעזה. עד כה טרם אושרה הידיעה על-ידי גורמי בטחון ישראליים. א-שאווה טען, כי ההצתה היתה פעולת טרור נגדו ונגד עמדותיו הפוליטיות באשר לעתיד רצועת עזה. „אני דוחה, מוחה ומתנגד לסגנון כזה של תגובות. כל אדם יכול להביע את דעתו. אך בלי טירור" — אמר א-שאווה. הוא הוסיף, כי בניגוד לידיעות שפורסמו, לא סגר בנו את משרד הנסיעות שבבעלותו, שהוא היחיד המארגן נסיעות מהרצועה לירדן.

מחלוקת בין פרס לשמיר

(סוף מעמוד ראשון)

שטקס החתימה בראשי תיבות יערך בקאהיר בנוכחותו של בוש, תוך השארת נקודות המחלוקת שעדיין לא הוסכמו — פתוחות, למו"מ נוסף. כתבתנו מעירה, כי המניע להצעה כזו, בהנחה שהועלתה, הוא לאפשר לבוש לסיים את ביקורו באיזור עם הישג מדיני כלשהו.

שמיר, על פי גירסה זו, התנגד להצעה בכל תוקף ואמר, כי לא תתכן חתימה בראשי תיבות על שטר בוררות בלתי גמור. עוד אמר שמיר, כי שטר הבוררות חייב לקבל את אישור הקבינט לפני כל חתימה — בין בראשי תיבות בין חתימה מלאה.

שמיר הבהיר את עמדתו זו לראש הממשלה שמעון פרס ולשר הבטחון יצחק רבין, בפגישה קצרה שקיימו לפני הפגישה שהחלה ב-10.30 בלילה עם הצוות האמריקני בראשות מרפי.

חקירת התאונה

(סוף מעמוד ראשון)

באופן ברור מנתיבה אולם גם רכב הטרנזיט שבא מכיוון כביש הסרגל והיה אמור לנסוע בנתיב הימני, חרג ממנו שמאלה והתנגש חזיתית במשאית הכבדה.

ראש מחלקת התנועה במטה הארצי של המשטרה, ניצב מנשה חרה, הסתייג אתמול, בשיחה עם כתב „על המשמר", מקביעה נחרצת של נסיבות התאונה ואמר, כי החקירה תושלם תוך יממה ואז תהיה התמונה שלמה יותר. עם זאת הדגיש, כי לגבי 50 המטרים הקטלניים אין כל ספיקות והנתונים שבידי החוקרים מלאים.

המשטרה טרם איתרה את זוג נוסעי מכונית ה„רנו", כנראה בבעלות התק"ם, שהיו עדי-ראייה למתרחש.

חקירתו של נהג הסמיטריילר שמעון שוקרון, נמשכת, והוא דבק בגירסתו שהרכב בו נהג לא סטה שמאלה וכי הוא סונוור מהשמש. החוקרים אינם נוטים לקבל גירסה זאת. היום צפויות מסקנות ראשוניות לגבי הנסיבות שגרמו לתאונה.

בקיבוץ חפציבה הובעה תרעומת רבה על כך, שהתקשורת מפיצה גירסאות שונות ועוסקת בשפיטה מוקדמת. „הדבר מוסיף צער רב לקיבוץ ומן הראוי היה שיתנו למשטרה לקבוע את העובדות לאשורן ולפרסם את המסקנות" — אמרו בקיבוץ.

תמונות העבר

(סוף מעמוד ראשון)

שאני מקיבוץ מעגן היו אומרים: ,מעגן, הקיבוץ שבו נהרגו מאסון המטוס'. לנו הילדים היה קשה מאד לחיות בצל הטרגדיה ההיא.

„כשבגרתי, התחתנתי ועברתי לחפציבה. עכשיו המוות רודף אותי עד הנה. כל תמונות העבר חוזרות אלי. עכשיו, בכל פעם שנגיד: ,אנחנו מחפציבה', ישאלו האנשים: ,מחפציבה, הקיבוץ עם התאונה הנוראה ההיא?'"

מן העבר השני, קבוצת בנות משכבת הנעורים ממררת בבכי. אף אחד לא נשאר – הן בוכות. הקיבוץ התרוקן. למה דווקא הם ואין מי שינחם.

אחד היפאנים מאנשי כת המקווים, שקשרו את גורלם עם הקיבוץ: אמר לי בעצב רב, באנגלית: „אלה שנהרגו הם כמו הבנים שלנו, כל כך עצוב". עשר זרים הניחו נציגי הכת על הקברים הרעננים.

צלצול מהיר

נתן שצ'רנסקי:

חידוש היחסים — רק תמורת מחיר פוליטי

למה עיכבו הרוסים את שחרור בני משפחתך?

הם עשו זאת כדי ללחוץ עלי לא לנסוע לארה"ב ולא לנהל שם את מסע התעמולה נגדם. אבל אני סירבתי להיכנע ללחצים, וזה כשפירסמתי בעתונות האמריקנית שהרוסים מפירים את ההסכם שנחתם עמם בזמן חילופי המרגלים, ושאי-אפשר להאמין להם אם הם מפירים הסכמים אפילו בדברים כל כך קטנים וקונקרטיים, הסטייט-דיפארטמנט נכנע ללחצים. והם משחררים אותם. וזוהי, אגב, הוכחה נוספת לכך, שדיפלומטיה שקטה, בלי לחץ פומבי, אינה יכולה להשיג שום דבר.

אתה חושב, אם כן, שהלחץ הפומבי שמפעילה ממשלת ישראל על הרוסים אינו מספיק?

אני חושב שהלחץ הפומבי חייב להיות חזק יותר. וישראל, המייצגת את האינטרסים של יהודי בריה"מ, איננה עושה מספיק כדי להפעיל את הכוח הרוחני שיש לה באמצעות יהודי ארה"ב.

האם צריכה ישראל להציג תנאי גם לחידוש היחסים הדיפלומטיים עם בריה"מ?

בודאי. משיחות עם אנשי משרד החוץ נודע לי, שישראל הסכימה להחליף משלחות קונסולריות עם בריה"מ, אני חושב שזו היתה טעות לעשות כן בלי לדרוש מהרוסים מחיר פוליטי. אני גם חושש, שהמדיניות השקט שישראל מתכוונת לפתוח בו יחליש את המאבק הפומבי למען יהודי בריה"מ.

מהם התנאים שצריכה ישראל להציג?

לא לפתוח במו"מ לפני שחרורם של אסירי ציון והסירובניקים הותיקים, שמחכים כבר 15 שנה לשחרורם. להתנות את ההסכם לחידוש היחסים בשחרורם של 400 אלף יהודי בריה"מ, הרוצים לעלות ארצה. אין ספק, שעצם הפירסום על המגעים עשוי לאפשר לרוסים להיות מעורבים במו"מ על המזה"ת. כך שברור שהם יוצאים נשכרים. לא כל כך ברור לי מה תקבל ישראל. ואני רוצה להזכיר, שכשהיו לנו יחסים דיפלומטיים עם בריה"מ, לא היתה עליה. להפך, הנציגים הישראליים חששו להרגיז את הרוסים בעניין הזה.

האם ערוכה ישראל באמת לקליטתם של יהודי בריה"מ? אם אינני טועה, אמרת בכינוס סוכנותי, שהסוכנות איננה מתפקדת ושצריך לסגור אותה...

הרבה עולים מתלוננים על הביורוקראטיה הנוראה בסוכנות ובמשרד הקליטה, ומרגישים שהמדינה איננה מעוניינת בהם באמת. אז, כשדיברתי באותו כנס, התכוונתי לומר, שכדאי שיחשבו בסוכנות למה זה קורה. למחרת צלצלו אלי הרבה אנשים ששאלו, למה לא אמרתי שצריך לסגור גם את משרד הקליטה...

אתה, אישית, נתקלת בתופעות מעין אלו?

משרד הקליטה שלי זו אשתי. אז אין ביחסים שלנו שום ביורוקראטיה. אבל עכשיו, שהמשפחה שלי צריכה להגיע, יכול להיות שגם אני אצטרף לסובלים.

אתי רונאל

הסובייטים מתעניינים

(סוף מעמוד ראשון)

מחירו של המכשיר לצרכן הוא כ-140 דולר, לעומת 250 דולר שעולים מכשירים מתחרים. המכשיר הוא פיתוח ישראלי מקורי, של מהנדסי חברת „אמקור" ומדעני הקריה הגרעינית בנגב, ויש בו מספר חידושים הנדסיים ואלקטרוניים. את המכשיר מייצרים מזה כשנה אך ההזמנות וההתעניינות בו גברו באופן ניכר, לאחר אסון הכור הגרעיני בצ'רנוביל.

שלמה לוין, מנהל השיווק של „אמקור" מסר ל„על המשמר", כי נכון להיום ההזמנות למכשיר זה עלתה בלמעלה מ-100 אחוז. „קיבלנו הזמנות כמה שלא יכולנו לעמוד בהן", אומר לוין. בין המדינות שגילו התעניינות ובעקיפין אף בררו אפשרויות לרכוש את המכשיר: בריה"מ, גרמניה המזרחית ורומניה. הזמנות גדולות נתקבלו מגרמניה המערבית, ארצות סקנדינביה, אוסטריה, אנגליה וצרפת. המכשיר מופץ לשימוש אזרחי בלבד.

בני משפחת שצ'רנסקי

(סוף מעמוד ראשון)

נתן שצ'רנסקי אמר אתמול בירושלים, כי הרוסים עיכבו את שחרורה של משפחתו כדי ללחוץ עליו לא לנסוע לארה"ב ולא לנהל שם את מסע התעמולה נגדם. „אלא שאני סירבתי להיכנע ללחצים. ובסופו של דבר הם נאלצו לשחררם" – אמר.

הוא סיפר, כי בשיחה שקיים אתמול עם אמו, נאמר לו, שהיתר העליה כבר נתקבל, ובעוד שלושה שבועות הם יגיעו לירושלים. (השיחה כולה ב„צלצול מהיר", עמוד 2).

ליאוניד שצ'רנסקי, אחיו של נתן, אמר אתמול במוסקווה, כי הוא ובני משפחתו מצפים לחיות חיים נורמלים ושקטים, לאחר שקיבלו רשות לעלות לישראל.

ליאוניד, בן 40, אמר לכתב „רויטר", כי השלטונות הסובייטים הודיעו לו ב-27 ביולי, שהוא, אמו בת ה-77 אידה מילגרום, אשתו רעיה, בת 40, ושני בניו – אלכסנדר בן 14 ובוריס בן שנה, רשאים להצטרף לנתן ולרעייתו בישראל. בני המשפחה יטוסו לוינה ב-23 באוגוסט, אמר.

„כולנו שמחים מאד", – הצהיר ליאוניד. „לאחר כל השנים האלה, הגיע סוף סוף הקץ לסיפור כולו, ואני מקווה שנוכל כולנו לחיות בשקט, כאנשים רגילים.

„אמא מרוצה ביותר, כל יום, במשך התקופה שבה היה אנטולי כלוא ממתנה וגם לאחר מכן, דנו על ההפרדה בינינו. לא עבר יום בלי שחשבנו על נושא זה. אנו עייפים ביותר. ועתה הגיעה השעה להרגע".

ליאוניד, מהנדס מחשבים, הועבר לעבודה פחות רגישה ומועסק עתה כמהנדס בניין. גם אשתו רעיה מהנדסת.

במלאת שנה
לפטירת חברנו היקר
צבי וינטרויב
נתייחד עם זכרו
עליה לקברו תתקיים ביום רביעי 6.8.86 בשעה 16.30
המשפחה
קיבוץ ניר-דוד (תל-עמל)

תנובה
אנו משתתפים בצערם ובאבלם של המשפחות בקיבוץ חפציבה
על האסון הכבד שארע לבניהם
עקב האבל אנו מודיעים על דחיית חגיגות היובל למחלבת תל-יוסף
ההנהלה והעובדים — תנובה מחוז חיפה והצפון
ההנהלה והעובדים במחלבת תל-יוסף

למשפחות השכולות וקיבוץ חפציבה
למודי אסון וצער
אנו כואבים ושותפים עמכם
באסונכם הכבד
קיבוץ כפר-מנחם

במלאת שנתיים
לנפילתו של יקירנו
עמיר גלילי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שלישי 6.8.86 (כ"ט בתמוז תשמ"ו)
בשעה 17.00 אחה"צ
בחלקה הצבאית בבית העלמין בקרית-טבעון
המשפחות בטבעון ובקיבוץ שמיר

האוצר ובנק ישראל שוקלים הקלות נוספות בהחזקת מט"ח

הודיע שר האוצר ■ הקלות שכבר אושרו: ביטול האיסור על תשלום מקדמות לייבוא והעלאת הסכום שניתן להעביר לסטודנטים הלומדים בחו"ל ■ הזרימה החודשית מ„פת"ם בלטה" מגיעה ל-40-50 מיליון דולר בחודש

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד האוצר ובנק ישראל שוקלים הפשרה נוספת של ההגבלות על החזקת מטבע חוץ בידי תושבי המדינה. על כך הודיע אתמול שר האוצר משה נסים, לאחר הודעת בנק ישראל שהוא מסיר כמה מההגבלות הקיימות על החזקת מטבע חוץ. כגון ביטול האיסור על תשלום מקדמות בעד יבוא, והעלאת הסכום שניתן להעביר לתלמיד במוסד להשכלה גבוהה בחו"ל.

לדברי בנק ישראל ההקלות אשר עליהן הודיע אתמול, באות לאחר השיפור שנרשם במצב הכלכלי בחודשים האחרונים. מנתוני בנק ישראל שהגיעו לידי כתבנו עולה שבשבעת החודשים הראשונים של השנה היתה ירידה של כ-300 מיליון דולר בהחזקת דולרים „שחורים" בידי הציבור. פקידים בבנק ישראל אמרו לכתבנו, כי הזרימה החודשית מה„פת"ם בלאטות" מסתכמת בכ-40 עד 50 מיליון דולר בחודש.

אתמול הסתמנה ירידה חדה בביקוש לדולר ולנכסים דולריים, וזאת בעקבות ההודעה של בנק ישראל על הצמדת השקל לסל המטבעות. הדולר נסחר בשוק השחור ב-1.57 ש"ח, ובבורסה התל-אביבית נרשמו ירידות חדות לניירות ערך צמודי דולר כמו מניות הבנקים שבהסדר.

החלק האחרון בסיוע החירום

יצויין שישראל אמורה לקבל בתוך החודשים הקרובים עוד כ-375 מיליון דולר מארה"ב, החלק האחרון של סיוע החירום שהובטח לישראל על ידי ממשל רייגן, המסתכם במיליארד וחצי דולר.

לדברי מקורות בממשלה, האוצר השתמש בכספים אלה להחזרת חלק מהחוב החיצוני לטווח קצר של מדינת ישראל.

המקורות ציינו שההודעה של בנק ישראל משמשת איתות מצד הממשלה והבנק המרכזי שלא צפוי שום פיחות, ולא צפויים לחצים על מאזן התשלומים בחודשים הבאים. למעשה, צופים באוצר ובבנק ישראל שהחשבון השוטף במאזן התשלומים יסתכם גם בשנה בעודף גדול למדי כמו בשנה הקודמת, אשר הסתיימה עם עודף של 1.1 מיליארד דולר.

בנק ישראל הודיע אתמול שמראשית אוגוסט בוטל האיסור על תשלום מקדמות בעד יבוא טובין, בתנאי שסכום המקדמה לא יעלה על 50 אלף דולר או 15 אחוז מערך היבוא. כן בוטל האיסור על פרעון מוקדם של אשראי ספקים.

בנק ישראל חידש ההיתר לתושב ישראל לקנות מטבע חוץ ולהעבירו לחו"ל כתמיכה או כמתנה, בסכום שלא יעלה על 300 דולר בשנה. כן הועלה הסכום שניתן להעברה לתלמיד להשכלה גבוהה בחו"ל מ-200 ל-300 דולר כל חודש.

הבנק נתן היתר לנוסעים בנסיעה עיסקית להוציא את סכום ההקצבה העיסקית גם בהמחאות נוסעים או בשיק בנקאי. וזאת נוסף לשירות של משיכה באמצעות כרטיס אשראי.

„מקור הזיהום בקרית בנימין — אינו בבאר המים"

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

צוות מיוחד של משרד הבריאות המשיך אתמול בבדיקותיו כדי לגלות את מקור זיהום מי השתיה בקריית בנימין ובקריית פרוסטיג. משרד הבריאות הורה בסוף השבוע לתושבי השכונות הללו להרתיח את מי השתיה.

ממלא מקום הרופא המחוזי בחיפה, ד"ר שמואל רשפון מסר אתמול, כי עד כה הוכח כי מקור הזיהום אינו בבאר המים שממנה נשאבים מי השתיה לשתי השכונות. הוא הוסיף כי מאז התגלה דבר הזיהום לא נרשמה שום עליה ברמת התחלואה בקרב תושבי השכונות. לדבריו הורה משרד הבריאות להרתיח את מי השתיה משום שבבדיקה שיגרתית שנעשתה באזור ביום שישי התברר, כי עלתה רמתם של החיידקים הקוליפורמיים המשמשים כאינדיקטורים לרמת הזיהום במים.

כתבנו מציין כי רשת הצנורות המספקת מים לשתי השכונות בקריית אתא אינה קשורה לרשת הכללית של הקריה. חלקה של רשת זו הוחלף לפני חודשים אחדים בצנרת חדשה, ואפשר שתהליך הכלוריזציה של הצנורות לא היה כדי לחטא את מי השתיה.

לכתבנו נודע כי במהלך נסיונות המעקב אחרי מספר הפונים לחדר המיון של בית החולים רמב"ם במהלך השבת, התגלו קשיים, שכן ביומן הפונים לא סומנו בנפרד אותם חולים אשר התלוננו על מיחושים המעידים על שתיית מים מזוהמים. עקב כך נמשכו במהלך יום האתמול בדיקות מיכתבי השחרור לכמה מאות חולים, אשר פנו בשלושת הימים האחרונים לבית החולים. בדיקות אלו ימשכו גם היום.

נצרת עלית — בתהליך של הפיכה לעיר מעורבת

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

נצרת עלית נמצאת בעיצומו של תהליך הפיכה לעיר מעורבת ליהודים וערבים כשאחוז התושבים הערביים מכלל האוכלוסיה בעיר עומד על 10%. כך עולה ממחקר שערך ד"ר יורם בר-גל מהמרכז לחקר ערבי [illegible] באוניברסיטת חיפה.

במסיבת עיתונאים שקיים אתמול, מסר בר-גל, כי המחקר שערך ביקש לבדוק ולמפות את תהליך מעברן של משפחות מנצרת התחתית לשכונות מגורים בנצרת עלית. [illegible] להשוות תהליך זה לתהליכים דומים שהתרחשו ומתרחשים בעולם. [illegible]

הנתונים של העיר נצרת עלית, כי מאז 1979 גדל שיעור האוכלוסיה הערבית בנצרת עלית בקצב של כ-14% בשנה וכיום מתגוררים בעיר כ-2500 אזרחים ערביים מתוך 25,000 תושבי העיר. לדבריו, המרוכזים על פי רוב במשפחות של זוגות צעירים.

לדבריו, שיעור הגידול של אוכלוסיה זו גדול פי שניים ויותר משיעור הגידול האוכלוסיה היהודית בעיר. „נצרת הופכת לעיר מעורבת יותר מאשר חיפה, שבה מגיע מספר התושבים הערביים ל-9%, ומתקרבת ללוד ורמלה שם שיעור האוכלוסיה הערבית מגיע ל-15%. עלי להדגיש כי זו העיר הראשונה שהוקמה כעיר יהודית ואשר בה ניתן להבחין כיום בדפוסים של הפיכה לעיר מעורבת" אמר בר-גל.

כמיליארד דולר מיסים נגבו ביולי: עלייה של 15.4% לעומת אשתקד

העלייה הגדולה בהכנסות מקורה ב„בום הצריכה" שהביא לגידול פתאומי של 75% בהכנסות ממיסי קניה ■ ההפקרה הוסרה משורת מוצרי צריכה — אך מיסי הקניה הועלו...

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד האוצר גבה מיסים ב-כמיליארד דולר בחודש שעבר, על כך הודיע אתמול דובר המשרד. סך גביית המיסים הסתכמה ב-1,458 מיליוני ש"ח, עלייה של 15.4 אחוז לעומת החודש המקביל אשתקד. בשליש הראשון של שנת הכספים הסתכמה העלייה בגביית מיסים בכ-6.8 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מקורות במשרד האוצר אמרו אתמול שבצמרת המשרד קיימים חילוקי דעות מהותיים לגבי המשך המדיניות הפיסקלית, וזאת לאור העודף הגדול שנרשם בתקציב המדינה בשליש הראשון של שנת הכספים, עקב העליה החדה בהכנסות ממיסים.

בעוד שחלק מצמרת המשרד מבקש לפעול לגיוס הון גדול יותר על ידי הסקטור הפרטי, מתנגד אגף התקציבים למהלך זה.

הממשלה אישרה אתמול את הצעת האוצר להאחדת שנות המס השונות הקיימות במשק לשנת מס אחידה אשר תחול מ-1 בינואר 1987.

במקביל הודיע אתמול משרד התעשיה על ביטול של חובת ההפקרה על מוצרי צריכה שונים כמו וויסקי, נעליים, מכשירי רדיו, מכשירי ווידיאו, מכונות ייבוש מקררים, רהיטים ומדיחי כלים. כדי למנוע ירידת מחיר במוצרים אלה הודיע משרד התעשיה על העלאת מס קניה על אותם מוצרים.

משרד האוצר ציין אתמול שהעלייה החדה שנרשמה בהכנסות ממסים נבעה מהעלייה בפעילות הכלכלית, ובמיוחד מעלייה תלולה ביבוא מוצרי צריכה. וכמעט בכל מוצרי הצריכה בני קיימא נרשמו עליות גדולות ביבוא.

הדבר התבטא בעלייה של 75 אחוזים בהכנסות ממסי קניה בחודש יולי לעומת החודש המקביל אשתקד.

נחמן אוריאלי — למנוחות

מאת כתבנו בהרצליה

בהלוויתו של נחמן אוריאלי, שהתקיימה אתמול בבית הקברות בהרצליה השתתף קהל רב מוותיקי הרצליה וכן אישי ציבור. השר גד יעקבי, לאה רבין, חברי כנסת, סופרים ועיתונאים וכן רבים מידידי משפחת אוריאלי הענפה שהם מראשוני הרצליה ומחלוצי קודחי [illegible] בישראל.

ליד הקבר הספיד אפרים סולץ.

„ידיעות אחרונות": לילה ראשון בלי משה ורדי

מאת כתב „על המשמר"

לילה ראשון עבר אתמול על בית „ידיעות אחרונות" ללא משה ורדי. ורדי, (64), עורך עמודי החדשות של היומון הנפוץ ביותר במשך שנים רבות, ומי שנחשב לאחד מטובי עורכי החדשות, התפטר מתפקידו לאחר שנתגלעה מחלוקת בינו לבין העורך הראשי דב יודקובסקי, על רקע קידומו בתוך העיתון.

על כיסא עורך החדשות של ידיעות אחרונות ישב אתמול במקומו של ורדי לא אחר מאשר העורך הראשי דב יודקובסקי. לידו הוקצו עוד 4 עורכים מעבר למספר הרגיל.

מקורות ב„ידיעות אחרונות" מסרו אתמול, כי דב יודקובסקי מתכוון להמשיך ולערוך את עמודי החדשות בעיתון עד שימצא מחליף שיכנס לנעליו של משה ורדי.

כנס פעילי תעשיה
יתקיים ביום ג' 5.8.86 בין השעות 08:00-12.30
באולם הגדול בבית הקיבוץ הארצי
על סדר היום:
א. ממצאי סקר „ישום"
ב. גיוס כספים להשקעות
ג. הרצאת מ"מ מנכ"ל מסו"ת – יורם בלזובסקי.

ערפאת: נגביר „המאבק המזויין"

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הכריז בראיון ל„ניו יורק טיימס", שנערך בטוניס ופורסם אתמול, כי ארגונו יגביר את „המאבק המזויין" נגד ישראל.

סגנו של ערפאת, סלאח חאלף, אמר, באותו ראיון, כי אש"ף מתכוון להגיב על פגישת המלך חסן השני מלך מרוקו עם ראש הממשלה, שמעון פרס ועל החלטת חוסיין מלך ירדן לסגור את משרדי „אל פתח" בירדן, בהגברת הפעולות הצבאיות נגד ישראל וכחתירה לאחדות בקרב הארגונים הפלשתיניים השונים.

חאלף אמר, כי „המאבק המזויין הוא מדיניות של קבע לגבי אש"ף, ואין הוא יכול להיות בגדר תגובה למעשה פוליטי זה או אחר".

ערפאת שב ואישר את ההתחייבות שנתן בקאהיר, בנובמבר אשתקד, כי ארגונו ימנע מתקיפת מטרות מחוץ לישראל.

למרות הקשיים שהיו לו באחרונה, טען ערפאת, הוא עדיין פופולרי כתמיד בקרב הפלשתינים. „אני נמצא בכל מקום שבו נמצאים בני עמי. איש אינו יכול לעקוף את הפלשתינים ואת ההנהגה הפלשתינית", אמר ערפאת.

לדבריו, יתכן שהתנועות הפלשתיניות השונות יערכו בקרוב ועידה באלג'יריה, וחמישה ארגונים פלשתיניים כבר הסכימו על כך עקרונית.

ה„ניוזוויק": בוש „הכשיר השטח" לביקור שולץ בסוריה

מאת חנה אייזהורוביץ ניו-יורק

שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ עשוי לבקר בקרוב בסוריה, לאחר שסגן הנשיא האמריקני ג'ורג' בוש הכשיר את השטח לביקור זה.

על כך מדווח ה„ניוזוויק" מפי יועץ בכיר של מימשל רייגן. לדברי השבועון, המימשל, בדעה אחת עם ישראל. לא שעה ללחצים שהפעילו עליו המלך חוסיין והנשיא מובארק, שסגן הנשיא עצמו יבקר בסוריה.

ישראל אינה מתנגדת לביקורו של שר החוץ האמריקני אצל הנשיא הסורי.

לדברי המקורות של ה„ניוזוויק", מימשל רייגן כוחן מחדש את מעורבותה הישירה של ארה"ב בתהליך השלום. „יש סיבה ללכת לסוריה". אמר המקור. „צריך לשלב את סוריה במישחק, שאם לא כן, היא תשבש אותו".

ח"כ רן כהן תובע לבדוק העברות הכספים ל„יד לאחיות" של „כך"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„האם הכיר משרד הפנים ב„יד לאחיות" של תנועת כך, בקרית ארבע, כמוסד לצורך קבלת תמיכות כספיות מרשויות מקומיות? שאל אתמול ח"כ ר"ץ רן כהן, את שר הפנים הרב יצחק פרץ.

כהן מפנה את תשומת לבו של פרץ, לתמיכות הרבות, שמקבל „יד לאחיות" מהמועצה המקומית קרית ארבע, וביניהן תרומה שניתנה רק באחרונה בגובה של 2000 שקל, כפי שנמסר אתמול ב„על המשמר".

המליץ מרגיש, כי בידיו הוכחות רבות להעברות כספים ממועצת קרית ארבע לגוף זה. כהן מבקש כי מבקר משרד הפנים יבדוק את העברות הכספים ממועצות מקומיות למוסד.

„הידיעות על כינון יחסים קונסולריים עם בריה"מ — מוגזמות"

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מקורות בירושלים מסרו אתמול, כי המיפגש בדרג של מומחים המתוכנן בין ישראל ובריה"מ יתקיים לקראת סוף חודש אוגוסט. המיפגש יתקיים בהלסינקי. עדיין לא נקבעו המשתתפים במיפגש. אך אחד המוזעמרים שהוזכרו בראש המשלחת הישראלית הוא יהודה הורם, מנהל מחלקת מזרח אירופה במשרד החוץ.

חוגים מדיניים סבורים, כי הידיעות כאילו השיחות שמדובר בהן יובילו לכינון יחסים קונסולריים, הן מוקדמות ומוגזמות.

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

הודעה למגדלי ומשווקי
בצל יבש מזן „בן שמן" („ריברסייד") ו„מצרי"

בהמשך להודעה בעתונות מיום 10.7.86 בתוקף הסמכויות לפי צו הפיקוח על מצרכים ושרותים (ירקות) תשכ"א-1961 (להלן – „הצו") חוזרת בזאת המועצה לייצור ולשיווק של ירקות (להלן – „המועצה") כי: –

(א) אין להכניס לאיסום או לקירור ו/או לשיווק בצל יבש מזן „בן שמן" („ריברסייד") (להלן – „בצל") ו/או לעשות בו כל פעולה אחרת מהפעולות המצוינות בצו – אלא בהיתר מיוחד בכתב ומראש שיש לקבלו מהמועצה ולנהוג עפ"י תנאי ההיתר והוראות המועצה.

(ב) אין להכניס לאיסום או לקירור ו/או לשיווק בצל ו/או לעשות בו כל פעולה אחרת כאמור בצו – מעבר ליום כ"ד בכסלו התשמ"ז – 26 בדצמבר 1986.

הפרת האמור לעיל כולו או חלקו תהווה עבירה על החוק והמועצה תפעל באמצעים חוקיים העומדים לרשותה לסיכול העבירה לרבות תפיסת אמצעי הובלה ולהעמדה לדין של עוברי העבירה.

ש. עופר, מנכ"ל המועצה

היונים משיבים לתוקפם:

רבין הוא פושט רגל פוליטי שהניח לבגין להביא הסכם שלום

אומר ח"כ יוסי שריד בתגובה להתקפת שר הבטחון על היונים במפלגתו ■ ח"כ דראושה: רבין נאחז בסיסמאות שאבד עליהן הכלח ■ ח"כ רמון: רבין מאמץ דרך תגובה ברוטלית האופיינית לכהנא ■ ברעם: הוויכוח — לגיטימי והוא חייב להתנהל לגופו של עניין

מאת מוטי בסוק, ודורית גפן, כתבי „על המשמר"

עבד אליוהב דראושה וחיים רמון (מערך) ויוסי שריד (ר"ץ), תקפו אתמול בחריפות את שר הבטחון יצחק רבין. השלושה טענו כי עמדותיו הנחרצות של השר נגד כל הכרה ישראלית בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני מנעו ומונעות כל אפשרות לקידום תהליך השלום באיזור.

דראושה אמר אתמול כי רבין, בגישתו למדיניות השונות ולעם הפלשתינאי נאחז בנוסחאות שאבד עליהן הכלח. התקפתו הבוטה על יוני העבודה, בגין יחסם לאש"ף היא בבחינת תגובה בלתי אחראית. עמדות דומות יקפיאו את תהליך השלום באיזור. בגלל העמדות הללו לא הצליח המערך לקדם את יחסי ישראל עם הערבים, אמר דראושה, ברמזו לעובדה כי דווקא הליכוד חתם על חוזה השלום עם מצרים.

חיים רמון, בהופיעו ב„ערב חדש", טען כי בהתקיפו יוני המערך מאמץ רבין את דרך התגובה הפוליטית הברוטאלית של מאיר כהנא.

יוסי שריד, חבר ועדת החוץ והבטחון, כינה את שר הבטחון רבין „פושט רגל פוליטי, שהמתין שלוש שנים באפס מעשה כראש ממשלה, עד שהחליפו בגין והשכין שלום עם מצרים".

לדעת שריד, אדם כמו רבין הוא האחרון שיכול ללמד את היונים בינה מדינית. לדעת ח"כ שריד רבין מכביר את ירדן כגדה המערבית יותר מכל קודמיו בתפקיד, כולל עזר וייצמן, מנחם בגין, משה ארנס ואפילו שרון. מדיניות היד הקשה שלו, היא שהגבירה את הטרור בשטחים למימדים חסרי תקדים.

מזכ"ל מפלגת העבודה תקף אתמול הדבקת התוויות נוסח הליכוד לחברי כנסת של מפלגת העבודה, כפי שעשה זאת בסוף השבוע שר הבטחון יצחק רבין. לדברי ברעם אין במפלגת העבודה איש שמעורר את אש"ף או מביא לחיזוק הטרור.

יש ויכוח לגיטימי במפלגה, אמר. הוא הוסיף כי למפלגת העבודה יש מצע ומדיניות, והיא מתנגדת להכרה באש"ף — משום שהוא ארגון טרור. אבל במפלגה דמוקרטית, ציין מזכ"ל מפלגת העבודה, יש עיכוות עקרוני והוא חייב להתנהל לגופו של עניין.

חוג משוב דבק בעמדתו כי על מפלגת העבודה להכיר בזכות ההגדרה העצמית במסגרת ירדנית.

(תצלום: רחמים ישראלי)

שר התיירות המצרי (באמצע) בביקורו אתמול ב„יד ושם".

שר התיירות המצרי בביקור ראשון בישראל

ידון עם שריר בהסרת ההגבלות על תיירות מצרית לישראל, טיסות ישירות מאילת לסנטה קתרינה, והפעלת מעבורת בין אילת לנמלי ים־סוף

„הסכם השלום בין ישראל ובין מצרים יישאר רק פיסת נייר חסרת ערך ללא מיפגש אנושי בין אזרחי שתי המדינות" אמר ביום א' בבוקר שר התיירות והמשפטים, אברהם שריר, בבואו לקבל את פניו של שר התיירות המצרי פואד סולטן, שהגיע לישראל לביקור של שלושה ימים.

זהו ביקור גומלין לביקורו של שריר במצרים בסוף השנה שעברה, וביקור ראשון של האורח בארץ.

„יש הרבה מה לראות והרבה מה לדבר, ואני בטוח שנוכל לעשות רבות לקידום התיירות לשתי המדינות", אמר סולטן. הוא אמר שאינו מביא כל שדר מהנשיא מובארק. „אני לא מדינאי, אני איש עסקים". לכן גם נמנע מלהשיב לשאלות בדבר סכסוך טאבה או פגישת פיסגה בין פרס לבין מובארק.

שני השרים ציינו, כי מאז שחתם שריר בקאהיר על מיזכר ההבנה בעניני תיירות לא חלה התקדמות של ממש, אך הם מצפים שביקור זה יקדם את הנושא לטובת שתי המדינות.

השר המצרי אמר בתשובה לשאלה, שאם אפשר יהיה לפתור את הסכסוך בשאלת מעמדו של מינזר דיר אל סולטן בעיר העתיקה בירושלים, יש לצפות לתנועה צליינית גדולה מקרב הנוצרים הקופטים במצרים.

הסכסוך הוא על השליטה במינזר בין הנוצרים המצרים לבין הכנסיה האתיופית.

השר המצרי יתקבל אצל הנשיא הרצוג, ייפגש עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם שר החוץ יצחק שמיר במצדה ובאילת. הוא לא יבקר בעיר העתיקה או בשטחים. אתמול ערך ביקור ב„יד ושם".

כשיחות שינהלו שני השרים ידונו בין היתר בהסרת המיגבלות על תיירות מצרית לישראל, אפשרות טיסות ישירות מאילת לסנטה קתרינה והפעלת מעבורת בין אילת לבין הנמלים המצריים לאורך ים סוף. (עתי"ם)

בצלאל רובין, כתבנו באילת מוסר כי:

שר התיירות המצרי ומיופה הכוח מוחמר בסיוני יבקרו חיום באילת יחד עם מנכ"ל משרד התיירות הישראלי רפאל טיירברג.

אליהם יתלוו קונסול מצרים באילת תאסן עיסא וראש עיריית אילת רפי הוכמן. סיורם באילת יכלול שיט קצר במפרץ, ביקור בתחנה למניעת זיהוים ים, וביקור ברחובות העיר ומרכזי התיירות.

בתום סיורם יעלו על מטוס של חברת ארקיע ויטוסו לביקור במצרה.

יצוא ידע ותשומות חקלאיות השנה — מעל 40 מיליון דולר

מנהל המרכז לשיתוף חקלאי: הידיעות על בריחת ידע ישראלי – מוגזמות

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

יצוא התשומות החקלאיות והידע יעבור השנה את הסכום של 40 מיליון דולר – על כך מסר יצחק אבט, מנהל המרכז לשיתוף חקלאי בינלאומי במשרד החקלאות, במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בת"א לרגל פתיחת תערוכת צילומים הנערכת ב„בית סוקולוב", שבה ניתן ביטוי חזותי לעבודה שהושקעה ביותר מ־30 אלף משתלמים, מכ־80 מדינות מכל רחבי העולם, שלמדו בקורסים, בסמינרים ובסדנאות שערך „המרכז" ב־28 השנים האחרונות.

אבט גאה בכך שמאות משתלמים מגיעים לכאן ממדינות שאין לנו עמן קשרים דיפלומטיים. פעולות ההכשרה מתבצעות בשיתוף פעולה מלא עם משרד החוץ וכן עם ההסתדרות.

לדבריו, הופכים המשתלמים לשליחי רצון טוב של ישראל, ובמיוחד פקידים בכירים המגיעים לכאן לסדנאות.

בסדנאות, לדברי אבט, עוסקים בדיונים ברמה גבוהה מאד על ביצוע תכניות פיתוח שזוכות לתמיכה מצד מוסדות, האו"ם כמו ארגון המזון והחקלאות, מוסדות פיננסיים עולמיים, ומדינות כמו ארה"ב התומכת בפעולות „המרכז" בסיוע העומד על 5 מיליון דולר בשנה, הולנד יותר, מ־1 מיליון דולר וגרמניה 1.5 מיליון. ישראל משתתפת בפעולות בהחזקת התשתית ובתמיכה ממשית של כשליש מכל ההוצאות.

הוא דחה את הידיעות על בריחת ידע חקלאי ישראלי ותיאר אותן כמוגזמות. הוא טוען שההשקעה במשתלמים כראית משום שהם גומלים בהזמנת מוצרים ישראליים, כשיעור כפול ומכופל.

ועוד, פעולות מחקר שנעשו בארץ בפיתוח זנים של גידולי שדה ומטעים מומנו על־ידי מדינות שלא היו מעבירות כספים לולא פעילות המרכז. המחקר מתבצע לא רק בגידולים חקלאיים, אלא גם בתחומי המיכון וההשקיה, כך שהמדינה נהנית מכל הפעילות שלכאורה היא מתבצעת עבור מדינות זרות.

ההשתלמויות מיועדות לרמות שונות, מן הרמות הגבוהות ביותר למומחים בעלי תואר אקדמאי ועד אנשי שדה כמו הדייגים מקניה, שבאו לאחרונה ללמוד שיטות לגידול דגים. יש קורסים לטכנאים ולבעלי מיקצוע. השנה ילמדו 800 איש, בשנה הבאה יגיעו לכאן יותר מ־1000.

אברהם ברום — למנוחות

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

אברהם ברום חבר קיבוץ שפיים ומראשי הקיבוץ המאוחד שנפטר ביום שישי מהתקף לב בגיל 67 הובא למנוחות אתמול בבית הקברות בשפיים. בהלווייתו השתתף קהל רב וכן אישי ציבור ביניהם השרים יעקב צור ויגאל הורוביץ וכן חברי כנסת וכן אישי ציבור ובהם חיים גבתי, יצחק בן אהרון, ושני מזכירי תק"ם, ישעיהו פרי ואהרון ידלין וכן מזכיר ברית התנועה הקיבוצית מרדכי חרש.

ליד הקבר הספידו בני קצנלסון מקיבוץ שפיים וישעיהו פרי ממזכירי התק"ם. אברהם ברום כיהן כמנכ"ל משרד החקלאות בתקופת כהונתו של שר החקלאות חיים גבתי, וכן כיהן עשר שנים כמזכיר ברית התנועה הקיבוצית.

אברהם ברום היה אב שכול. בנו היחיד, סגן־אלוף יואב ברום, נפל בעת צליחת התעלה במלחמת יום כיפור. אברהם ברום השאיר אחריו אשה.

תיקון טעות

בכתבה על סיור השר נסים בקיבוצי השוה"צ מיום 29.7.86, הושמט בטעות שמו של קיבוץ מצר ומפעלו „מצר פלסט" — מפעל לייצור מערכות השקיה בטפטוף.

אנשים ואירועים

מנהל בית החולים בצפת: נחזיר הפצוע הסורי רק כשיתאושש

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

מנהל בית החולים בצפת, דחה בסוף השבוע את תביעת שלטונות סוריה להעביר אליהם בחזרה את הצייר הפצוע שנותר מאושפז בבית־החולים. הסורים עמדו על כך שגם הוא יוחזר למרות פציעתו, לאחר שצייר נוסף שהיה פצוע קל הושב לסוריה.

מנהל בית החולים קבע בתוקף סמכותו, כי אי אפשר לטלטל את הפצוע, ועליו להישאר בבית החולים, לפחות עד יום רביעי הקרוב. הוא יוחזר לסוריה באמצעות כוח משקיפי האו"ם־והצלב האדום.

אבי בניהו

מהוועדה המרכזת – לא ייצא יותר עשן

מאת כתבנו לעניני הסתדרות

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול לאסור להלן את העישון בחדר הישיבות. האישור הוא במסגרת קביעת נהלי עבודה. את ההצעה העלה סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי מאיר גת העוסק עתה בהון [illegible]. המזכ"ל קיסר הודיע בישיבה למעשנים הכרוניים, כי בחדר הסמוך [illegible] הישיבות תיוחד פינת עישון.

ונציה אינה שוקעת עוד — היא עולה

ונציה. — ונציה הפסיקה לשקוע בתוך מי הים והחלה עולה מחדש — נאמר במסקנות סקר גיאולוגי, שפורסם כאן בסוף השבוע.

הסקר מעיד, כי עיר התעלות, הבנויה על עמודים ששוקעו במי הים, עלתה קרוב לב־2 ס"מ למן 1970. מגמה זו שמה קץ לשקיעה איטית בין השנים 1950 ל־1970. הסקר העלה, כי חלה אומנם תפניה [illegible] והקרקע שעליה יושבת ונציה התייצבה.

הדו"ח אומר, כי ניתן להסביר את התופעה בחלקה ברעידת האדמה שאירעה בטרייסט ב־1976, ששינתה בצורה קיצונית את הרמה מעל פני הים בכל אזור צפון־מזרח ונטו. קרוב לאלף אנשים נהרגו ברעש.

מכונית מירוץ עפה מתוך מסלול אל הקהל

סידני. — אשה נהרגה ו־9 בני־אדם נפצעו אתמול, כאשר מכונית מירוץ עפה ממסלול מירוצים בסידני וצנחה אל תוך הקהל.

התאונה אירעה בהתנגשות בין שתי מכוניות מירוץ מדגם „ראלט מונדיאל", במסלול המירוצים אמארו פארק. בעקבות ההתנגשות, עפה מכונית מירוץ אחת אל שפת המסלול, עפה למרחק 10 מטרים ונחתה בין קהל הצופים.

„היה זה מזל גדול שעשרות אנשים לא נהרגו. המכונית טסה מעל [illegible] בני־אדם לפחות", אמר קצין משטרה.

הנהג, פיטר הרפור, לא נפגע. נהג המכונית השניה התנגש בגדר [illegible] ושבר את עצם הכתף.

נגיף בלתי־ידוע נתגלה בחולי־איידס

וושינגטון. — מדען אמריקני גילה אצל חולים נגועים באיידס נגיף [illegible] היה ידוע עד כה, והועלתה ההשערה כי קיים קשר בין נגיף זה לבין [illegible] האיידס.

את הנגיף גילה ד"ר שיצ'ינג לו, חוקר במכון לפתולוגיה של [illegible] האמריקני, בוושינגטון. החוקר דיווח על גילויו בכתב־העת האמריקני [illegible] היגיינה ורפואה טרופית.

הנגיף, שטרם ניתן לו שם, לא נתגלה מעולם אצל חולים שלקו [illegible] האיידס.

רופאים, שנתבקשו להגיב על גילוי הנגיף החדש, העלו כמה השערות. [illegible] השאר אמרו, כי יתכן שנגיף זה פועל בתיאום עם נגיף האיידס ויוצר [illegible] כגון סארקום קאפוסי, צורה של סרטן.

יתכן שהנגיף גורם גם לזיהומים אצל אנשים שמערכת החיסון [illegible] משותקת, אך יתכן גם שאינו גורם כל נזק נראה לעין.

לולה קונצ'יטה, בת 13, נופשת מהולנד, מקדמת בברכה [illegible] את נשיא פורטוגל, מאריו סוארש, בבואה יחד עם [illegible] בחוף ואו, בדרום פורטוגל.

„היום הדולר האמריקני „הושלך לסל"

כל מה שרצית לדעת... ולא תדע גם עכשיו

מאת צבי טימור

● איך תשפיע ההצמדה לסל במקום לדולר:

זה תלוי במספר תחזיות. התחזית השכיחה היא, שהדולר ימשיך להיחלש בהשוואה לין היפאני והמטבעות האירופיים. אולם קיימות גם תחזיות הפוכות, לפיהן הדולר הגיע לנקודת שפל ומכאן ואילך הוא עשוי רק להתייצב או להתחזק.

● מה הן הציפיות:

הציפיות ביחס לדולר עדין קשות. הנתונים הכלכליים האמריקנים מאכזבים ולא מצביעים על שיפור בגרעון המסחרי ולא בהתאוששות התוצר. מצד אחר, רוב הגרעון המסחרי האמריקני הוא עם מדינות המזרח־הרחוק, כמו קוריאה הדרומית, סינגפור, הונג־קונג וטייוואן. והמסחר עם אירופה לא כל כך נרחב. לכן, בשוק גדול ועצבני זה קשה לנחש את העתיד.

● ובכל זאת?

נגיד הפדרל רזרב, הבנק המרכזי האמריקני, הגדיר את המשק האמריקני כנמצא „במצב קשה ומסוכן". חוסר האיזון בסחר הוא מהבעיות הגדולות ביותר שהעסיקו את ארה"ב. הגרעון המסחרי האמריקני הגיע ב־12 חודשים האחרונים ל־160.6 מיליארד דולר. והגרעון השוטף ל־117.7 מיליארד דולר (גרעון זה כולל מוצרים, שירותים, תשלומי ריבית, דיבידנד והעברות הון). גרעון זה ממשיך לגדול. בחודש מאי הגיע הגרעון ל־14.5 מיליארד דולר לעומת 12.1 מיליארד דולר באפריל. הגרעון בסחר גורם לירידת הייצור התעשייתי בארצות־הברית.

מצד אחר, המדיניות עליה הוחלט לפני כשנה בוועידת הפסגה של 6 הגדולים — להחליש את הדולר — לא הצליחה לשפר את התמונה של הסחר של ארה"ב, למרות שהדולר נחלש ביותר מ־50 אחוז כלפי היין ויותר מ־40 אחוז כלפי המארק הגרמני. לתשומת ליבם של הסבורים, כי ניתן להשיג שיפור משמעותי במאזן מסחרי רק בעזרת שינוי המחירים היחסיים של שערי המטבע, ולקרר עצמו נאלץ להודות, שאין בהנמכת שער הדולר לבדה כדי לפתור או לתקן את הבעיה.

● אז מה הפתרון?

ככל הנראה, ארה"ב תנסה ללכת בכיוון אחר. מאשר המשך החלשת הדולר לפתרון בעיותיה הכלכליות ותנצל את כוחה הפוליטי ביחס לארצות אחרות שירכשו יותר סחורות אמריקניות. אך אין כל ביטחון שיצליחו בכך. גם העלאת הריבית בארה"ב לישם מימון הגרעון על־ידי יבוא הון מונגר פשטה את הרגל והגדילה רק את החוב הלאומי האמריקני לחו"ל ואת תשלומי הריבית.

לפיכך, הדולר יחלש, יתייצב או יתחזק. כל התחזיות מבוססות על הנחות. אך ההנחות הכיוות מדברות על כך שהדולר ייעצר סביב 2 מארק וסביב 150 יין. במקרה זה מדובר בהתייצבות או החלשות של עוד 5־10 אחוזים בדולר והתייצבות אחר־כך.

● איך זה ישפיע בארץ?

היצוא לאירופה לא יקבל פיצוי אוטומטי עבור הפיחות שחל בדולר. עד כה פוחת השקל ביחס לדולר. היצוא לארה"ב יקבל תמורה שקלית קטנה יותר. היבוא מאירופה יתייקר פחות מאשר עד כה והיבוא מארה"ב יוזל. כל זה בהנחה שהדולר ימשיך להחלש.

● מה יקרה להלוואות הצמודות?

אם הדולר ימשיך להיחלש, החוב השקלי של הלוואה צמודה לדולר יקטן. המלווים בצמוד דולר או משכירי דירות צמוד לדולר עשויים לקבל פחות שקלים. אם הדולר יתחזק בשוק העולמי הם עשויים לקבל גם יותר שקלים, אך לא במלוא השיעור של התחזקות הדולר.

● האם זה טוב או רע?

כתוצאה ממיתון התייקרות היבוא, תיובא לארץ פחות אינפלציה. היצוא יזכה בתוספת איטית יותר בשקלים. היצואנים גם יתקשו יותר להתחרות ביבוא בשוק המקומי. עם זאת, אם הצעד שעליו הוחלט עתה בוצע בסוף התהליך של היחלשות הדולר, לא תהיה למעבר להצמדות לסל מטבעות מרוכבת.

● האם לקנות דולרים או למכור אותם?

כיב התשובה לשאלה הזאת תלויה בציפיות על חוזק הדולר בעתיד. אם מישהו החזיק דולרים במשך השנה האחרונה כאשר הוא איבד מערכו כ־40 אחוז, ספק אם הוא ירוויח אם הוא ישמור אותם עתה, כאשר גם הריבית השקלית היא נמוכה למדי. מאידך, אין גם שום נתונים המצביעים הנחה על התאוששות קרובה של הדולר.

● האם צפוי פיחות?

הממשלה תחליט על פיחות, כאשר התייקרות העלויות המקומיות תהיה גבוהה יותר מהאינפלציה בחו"ל. בעתיד היא תצטרך להחליט על פיחות ביחס לסל במקום ביחס לדולר. בהחלטה המעבר להצמדות לסל אין משום רמז על פיחות. עם זאת, אם הממשלה תחליט על פיחות בחודש דצמבר ביחס לסל, לא תהיה בכך הפתעה. עד אז עשויות להצטבר התייקרויות עלויות מקומיות. בסוף דצמבר יוזלו גם מחירי היבוא על־פי הסכם רב־שנתי עם השוק המשותף. הממשלה לא תרצה להוזיל את מוצרי היבוא לצריכה פרטית ועשויה לאזן את הצעד על־ידי ביצוע „פיחות דה־לוקס" שלא יגרום להתייקרויות מקומיות. עד למועד זה או סמוך לו קשה לראות כיום סיבה לביצוע פיחות.

כאב־ראש עולמי ממטבע „חולה"

מאת ניק דאפטי, רויטר

הירידה המתמדת של שער החשוב במטבעות העולם, הדולר, משנה אט־אט את דמות הסחר העולמי וקרוב לוודאי תימשך כמה חודשים, תוך מעקב מתמיד מצד בנקאים, פוליטיקאים ותיירים.

תיירים וחברות נאלצים יותר ויותר להביא בחשבון את הערך העדכני של מטבעותיהם לעומת הדולר, בהחלטותיהם היכן לבלות את חופשותיהם או היכן להשקיע.

ביקורים של אמריקנים באירופה וביפאן הולכים ומתייקרים מאחר שבדולר אפשר לקנות פחות מאשר לפני 18 חודשים. חברות גדולות ביפאן ואירופה מתקשות יותר ויותר ביצוא לשוק האמריקני העצום, אשר בו הן תלויות במידה רבה, שכן מוצריהם עולים שם כיום יותר. ירידת הדולר עלולה לגרום נזק כבר למשקים בעלי אוריינטאציה על יצוא ולאבטלה גוברת בין עובדיהם, וכך להזיק לפופולאריות האלקטוראלית של ממשלר תיהם.

בשבוע שעבר ירד הדולר לשפל לעומת היין היפאני והמארק הגרמני. הסכם החמישה בטוקיו, שגרם ירידה בשער הדולר, כדי להקטין את גרעון הסחר של ארה"ב, לספק שווקים חדשים ליצוא האמריקני ולהרחיב את השווקים של מדינות העומדות תחת לחץ כבד של חובות העולם השלישי. הועלה על נס כציון דרך חשוב בשיתוף הפעולה הבינלאומי. היה בו שילוב בין מכירה מתואמת של דולרים על־ידי הרשויות המוניטאריות וכמייה רשמית להורדת שער הדולר ב־15 אחוזים עד סוף 1985. אך מאז לא פסק הדולר מלרדת ורוב הכלכלנים סבורים כי ירידתו תימשך, אולי עד לשער של מתחת לשני מארקים ושל 140 יין, כשהוא מתערער בעקבות מצב חלש של המשק האמריקני. ירידת מחירי הנפט בשוק העולה על גדותיו, הורדת שער הריבית במטרה לחזק את הכלכלה ופסימיות מוינה את־עצמה בשוק — חברו באחרונה ללחוץ על הדולר.

„הסכם החמישה גילה תחילה יעילות, אך לירידת הדולר מ־2.40 מארקים אין קשר להסכם", אמרה באחרונה משקיפה בניו־יורק. בציינה את הגורמים החדשים. לדברי הכלכלנים, שורות דאגה לגבי שעור הירידה נוכח מגמתן המסורתית של בורסות המטבעות להגביר מגמות קיימות, והיעדר הסכמה על כך מהו השער ההוגן של הדולר.

„תחילה הכול הסכימו שעל הדולר לרדת, אך עתה עומדת ארה"ב מצד אחד של המיתרס, ומערב־גרמניה ויפאן מצדו השני", אמרה המשקיפה הנ"ל. הבונדסבנק (הבנק המרכזי של מערב־גרמניה ומאוחר יותר, הבנק של יפאן מתערבים עתה מדי פעם לשם חיזוק הדולר השנה — והיפך הגמור מהסכם החמישה.

ביפאן נפסים האטה כלכלית ניכרת בעקבות ערכו החדש של היין, כתגובה על תלונות של יצואנים יפאניים הבטיח ראש הממשלה נאקאסונה לשנות את מיבנה המשק היפאני ולהגביר את הביקוש הפנימי. היין התחזק — שעלה ב־45 אחוזים לעומת הדולר מאז ספטמבר האחרון — העלה גם את שכר העובדים בארץ זו לפיסגת הרשימה העולמית כמותחים דולריים.

הדולר „החלה" עורר גם זעקות מחאה מצד יצואנים במערב־גרמניה, הטוענים כי 2.20 מארק לדולר הם „סף הכאב", שמתחתיו יסבלו עסקיהם.

ארה"ב שנתה הן למערב־גרמניה והן ליפאן, שיקטינו את שערי הריבית שלהן כדי להמריץ את הצמיחה העולמית ולהקל במקצת את הלחץ על הדולר — דרישות ששתי המדינות דחו אותן כבלתי־נחוצות ואינפלאציוניות־בכוח.

אנשים דיברו „דולרית"

מאת חיים מרגלית

„קשה להבין את הממשלה", אומר ג. גרייבר, סוכן נסיעות מהוותיקים בשטח. „שלושים ושמונה שנים היינו צמודים לדולר, התרגלנו אליו, נדבקנו אליו. והראיה: הממשלה הקפיאה אותו וקבעה אותו כאחר מעמודי התווך של תוכנית החירום להבראת המשק. והנה, נראה בום — אנחנו כבר לא בדולר, אנחנו בסל מטבעות. במינגזר שלנו יהיו בעיות. כיצד השיטה נקובים בדולרים. איננו יודעים איך לגבות את המחירים. תתעופה נקובות מחירי המלונות בדולרים. מבינזו אנחנו והתחשבים בדולרים. לא מזמן הכנו מחירון שירותים הכול כרטיסי טיסה, מלון, ארוחות, ויתר הוצאות, לעונת חגף עד מארס 1987. ומה עכשיו?

נכון, מי שהיה שכל בראשו דיבר במסים, ולא שקלית, אך זה מדובר רק בדולרים. כל קנייה השווה לדולר עד לרשה, ומובן שאת השכר ביטאו בדולרים. לדעתי, יהיה זעזוע".

הקבלנים זנחו מזומן

היחלשות הדולר לעומת המטבעות האירופיים היא עובדה ומאפיינת את הסחר העולמי בשנת 1986 — אמר צבי פרידמן, מנהל חברת „יוזמות" שהתמחתה ולא יורד, אלא אם יהיו תנודות קיצוניות בלתי־צפויות.

„לי שטויות"

אילו יצחק מודעי היה שר האוצר לא היו עושים את השטות הזאת — כך סבור ההתחרות במוצרים אמריקניים. הוא מרגיש כי כאשר הדולר יתחזק — והוא בטוח שכך יקרה — זה יביא לפיחות השקל. ואז יתחזקו הדרישות לשינויים בשכר. שינוי בשכר, לדבריו, יכה בתוכנית הכלכלית של הממשלה ויכול למוטט אותה ולהחזיר את האינפלציה.

„בעסקי המכוניות", הוא טוען, „יהיה יותר טוב. הענף עובד במטבעות אירופיים — מארק גרמני, פראנק צרפתי, ליש"ט. ליבואני הרכב אין מה לדאוג".

למה 60 אחוז?

„הצעד חיובי כשלעצמו", אמר אחד מראשי המשק והוסיף „חיובי, אם כי יש לו ליקויים. מדוע תופס הדולר 60 אחוז, כאשר הוא נחלש לעומת המטבעות האירופיים ולמעשה חלקו בסל אינו צריך לעלות על 30 אחוז? בין 60 אחוז ל־100, הוא מרגיש, המרחק קצר, ולכן קשה לצפות מה יהיו ההשלכות לגבי מצב המשק. לדבריו, הבאת „הסל" לציבור מעידה על רצון לקביעת איזוקס חדש, צעד כוח משדר סיגנל של אי־יציבות. ולאו דווקא אי־היציבות, יורעים כולנו. הוא סבור כי לאוצר לא תהיה ברירה ולאחר מספר חודשים יתבצע פיחות, פיחות, שהוא משאנשים של יצואנים, שקשה להם להתרגל לעובדה שעברו הימים של בידול מהיר ויש להסתפק עתה בגידול קטן ומבוקר".

לסוכני הנסיעות תהיה בעיה — כרטיסי הנסיעה נקובים בדולרים ■ קבלני הבניה עברו כבר מזמן לנקיבת מחירים בש"ח פלוס ריבית ■ ליבואני הרכב זה טוב — הענף עובד עם מטבעות אירופיים

בעסקי נדל"ן ובניה. לדבריו, החלשת הדולר בסל מטבעות אין לה חשיבות לגבי ענפי הבניה, היבוא של חומרי בניין מאירופה הוא קטן וגם המלט המובא אינו מ„היבשת". הוא מציין כי קבלנים חכמים ירדו כבר מזמן מהצגת הנכסים בדולרים. „הקבלנים עברו לנקיבת מחירים בש"ח צמוד פלוס ריבית". הוא מוסיף כי השימוש בדולר בשנה האחרונה היה סימלי. המעבר ל„סל" נוגע רק לגופים כלכליים גדולים. לאחרים זה לא יעלה

רמי אונגר, איש עסקים ובעל סוכנות יבוא לרכב „לנצ'יה", „אוטוביאנקי" והחברה להשכרת רכב „איוויס", העוסקת גם במכירת רכב משומש. „הניסוח לגאליסטי", הוא אומר, „בוודאי שהיה בסדר. השר ניסים בקיא במשפט ויודע. הצעד הזה מעיד על קיומו של לובי אירופאי". אונגר סבור שהמטבעות האירופיים הגיעו כבר לשיא הזוקם ומדינות אירופה עצמן מבינות שאין טעם לפיוקים נוספים שמקשים עליהן את

ראש דסק לעניני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אופיר

מכתבים לידיד

עיוורון השליטים

נפתלי היקר,

קול האישה ששמעתי בטלפון היה עצבני ונרגש, וקשה היה להבין על מה היא מדברת. היא נסחפה בתאור רגשותיה, שהאפילו על הסיפור העובדתי, שממנו יכולתי להבין את הסיבה לשטף הדיבור הרגשני הזה. „אני מתביישת לחיות בארץ הזאת, זה מזכיר לי תמונות ממציאות אחרת, כיצד נותנים לחיילות צעירות לבצע מלאכה כזאת". לאט לאט הצלחתי לדובב אותה ולקלוט את הסיפור המלא.

האישה שהציגה את עצמה כמורה באחד מבתי־הספר בשכונת־התקווה, נקלעה באחד הבקרים בשבוע שעבר לאיזור התחנה המרכזית. לפתע קלטו עיניה תמונה של כמה צעירים ערביים, שהועמדו ליד הקיר עם ידיים מורמות למעלה, כאשר שתי חיילות חיב"ה שומרות עליהם ומשמיעות מדי פעם צווחה של מילים גסות.

„ראיתי את עיני הצעירים הללו, עינים מושפלות. פה ושם הצלחתי לצוד מבט של ספק זעם ספק עלבון, אך הם החרישו. הם היו נתונים לחסדיהן של שתי צעירות, כנות 18 או 20, שתפסו „מנהיגות' וממש נהנו מתאוות כוח השליטה... התביישתי להיות אזרחית במדינה, שבה אפשר לקבץ כך סוג מסויים של אזרחים, ולהשפיל אותם לעיני כל... האם רק בגלל מראה פניהם הפכו לחשודים?"

היא לא ידעה לספר האם באותה עת התרחש דבר מה בתחנה המרכזית, שמא נמצא שם איזה חפץ חשוד, איזו שקית פלסטיק חשודה. לדבריה, היה זה סתם תרגיל כ„בדיקת חשודים". מה שקומם אותה היה ההחשדה הקולקטיבית, על פי סיווג לאומי, אך לא פחות מזה, שמשימה כזאת נעשית בידי חיילות צעירות.

„הרי הן רק סיימו את בית־הספר" — אמרה — „אני מכירה בחורות כאלה, אני יודעת שבית־הספר אינו מקנה להן, לצערי, את יחס הכבוד שראויים לו אזרחים ערביים החיים אתנו במדינה. ועתה הן באות לצה"ל, שאולי היה צריך להקנות להן גם ערכים הומניסטיים, ובמקום זה הן נשלחות ל„ציד חשודים".

ניסיתי להסביר לה, כי הסיפור מורכב יותר. נכון, עצירת אזרחים ברחוב רק בגלל זהותם הלאומית יש בה פגיעה, אך עליך לדעת — כי לעיתים יש גם קורבנות מפגיעה חבלנית, שאינה מבחינה בין ילדים לנשים. מה לעשות כאשר טירוריסט מנוול משליך רימון לעבר ילדים רוכבי אופניים בירייתו? האם כוחות הבטחון חייבים או יכולים לעצור רק את „החשוד האמיתי", ולוותר על הנסיון ללכוד אותו בין אלה הנמצאים בסביבה?

אכן, זוהי דילמה קשה מאוד. במקרה של פיגוע או נסיון פיגוע, אם כוחות הבטחון יוותרו על האמצעי הזה ייתכן שיפספסו את הסיכוי למצוא את המתנקש. מה אפשר לעשות במציאות המסובכת הזאת? הפתרון המלא יימצא, כאשר ייעלם הטרור, ויימצא פתרון לבעיה הפלשתינית המולידה את הטרור ואם כי לא אצדיק בשום פנים מעשי טרור, גם היום.

הבעייה אינה „הערבים מן השטחים" בלבד, שהרי קשה להבחין בין אלה לבין ערביי ישראל, אזרחי המדינה, אשר לכאורה, על פי החוק, הם שווי זכויות עם האזרחים היהודים של מדינת ישראל. בנסיבות המעוררות חשד ביטחוני, גם הם נכללים בקטגוריה של „חשודים", וגם הם נעצרים בסיטונות. אין צורך לומר אילו תחושות מתעוררות אצלם בנסיבות כאלה.

עלי להזכיר את אותה תקופה בקורות ישראל, כאשר כל ערביי ישראל נחשבו כאויבים פוטנציאליים, ובמשך שנים נכלאו בתחומי המימשל הצבאי, כשהם נזקקים לרשיון כדי לצאת מחוץ לישוביהם. המימשל הצבאי היה תולדה של תפיסה האומרת שכל ערבי הוא אויב וחשוד, בכוונה לפגוע במדינה ובאזרחיה היהודים, אלא אם כן — הוכיח את ההיפך. מזה זו היתה תקופה מכלשת, אשר העמיקה את האיבה בין שני העמים, יצרה בעיות בטחוניות במקום לפתרן, והולידה מעשי שחיתות במנגנון המסועף של המימשל הצבאי. המימשל קירב אליו את „הערבים הרצויים" על רקע עסקים מפוקפקים, מעשי שוחד וכו'. השמאל שנאבק בעקשנות ובהתמדה נגד המימשל הצבאי הוקע „כתוקע סכין בגב המדינה", כ„מפקיר את ביטחונם של האזרחים היהודים" וכו'.

מה קרה לאחר שממשלת ישראל התרצתה וביטלה את חומות המימשל הצבאי מעל האזורים המאוכלסים על־ידי הערבים? הערבים התחילו להשתלב בכל שניתן להם בחיי המדינה, וכל הסכנות התבררו כמדומות. הסרת המחיצות יצרה קרקע פוריה להבנה בין שני העמים. אומנם נותרו עדיין החשדנות מצד היהודים, וחוסר אמון לגבי כוונות הרוב היהודי מצד הערבים, אך הוכחה האיוולת שבקיום המימשל הצבאי במשך שנים רבות.

אומנם נכון כי השוויון הפורמאלי עדיין אינו פותר את כל הבעיות. ראשית, מפני שערביי ישראל עדיין מקופחים־בפועל, הן ביישוביהם (ראה ההקצבות המגוחכות שהממשלה מייעדת לצרכי היישובים הללו ולפיתוחם), אך בנוסף לכך לא ניתן להתעלם מהתעוררות ההכרה הלאומית בקירבם מאז, כיבוש הגדה המערבית בידי ישראל. הם שואלים את עצמם עתה מה ההבדל ביניהם לבין קרובי משפחתם בשכם, חברון ויישובים אחרים במדינה. הדילמה הזאת עוד תעורר בעיות רבות, אך עד היום הזה היא לא עירערה את נאמנות הרוב המכריע של ערביי ישראל למדינה.

אני מציין זאת דווקא על רקע המקרים יוצאי הדופן של גילוי בוגדים, או חוליות בודדות של ערביי ישראל, הקשורים באירגוני החבלה. מי שיגיע להכללה ולהחשדת ישובים שלמים, או של כל ערביי ישראל, לא זו בלבד שהוא חוטא לאמת ונוקט בעקרון הפסול של אחריות קולקטיבית, אלא הוא מזיק לבטחונה של ישראל. מי שידחוף את ערביי ישראל לפינה — להתגוננות מפני החשדות כוללניות — עלול לעורר תגובה הפוכה. במקום התרחקות מארגוני החבלה — יביא דווקא התקרבות אליהם, כצעד של מחאה וייאוש.

אין לי תשובה לאותה מורה שהזדעזעה ממראה קבוצת צעירים ערביים בתחנה המרכזית בתל־אביב, הנתונה ל„השגחה" של חיילות חיב"ה. אלה הן נחוות המקוממים את החשודים, שלרוב אינם מעורבים בשום מעשה בלתי חוקי. אלה תמונות המקוממות גם אותנו, על כל פנים את אלה המוכנים לראות בערבים בני־אדם כמונו, הראויים ליחס של כבוד ולא להשפלה. אך גם אם לשיטה של המעצרים הללו אין תחליף, הרי אפשר לפחות לדרוש, כי בעת המעצר ינהגו בהם בפחות גסות־רוח, בלא השפלה מיותרת, ואולי יתחשבו בכך, כי בשביל הערבי המעצר המלווה גידופים דווקא מצד חיילות, כלומר נשים, מהווה השפלה כפולה.

אין צורך לחזור כאן על הקביעה הכמעט־שגרתית, כי מעשי האיבה ואווירת החשדנות ייעלמו אך ורק כאשר יימצא פתרון של השאלה הפלשתינית; אך עד אז אפשר לעשות הרבה כדי להפיג את המרירות, התסכול והייאוש המצטברים בקרב תושבי הגדה, כמו למשל, הדאגה לפרנסתם. כולנו ראינו את קבוצת הפלשתינים בצומת נתניה (בכתבתו המצוינת של ויקטור נחמיאס ב„מבט שני" של הטלוויזיה) הממתינים שמישהו יזמין אותם לעבודה. הם דיברו על הצורך לפרנס משפחה, על הלחם, על הקנס (!) המוטל עליהם על־ידי הממשלה בגלל „ההתקהלות" הזאת בציפייה לעבודה. מי שאינו רואה את ההתפרצות הצפויה, כאשר עם התסכול הלאומי משתלב הייאוש הסוציאלי, חרד שהוא לוקה בעיוורון השליטים, שעליו כתבה ברברה טוכמן בספרה האחרון.

שלך בידידות, מארק גפן

„פמיניזם" של עוני

מאת ישראל זמיר

רכבת תחתית. שעת לילה מאוחרת. בקרון כמה שחורים וילדה עם תינוק. כושי שתוי מנסה להתעסק איתה וזו מגיבה בפראות. „אתה לא רואה שהתינוק שלי ישן?". עיניה יורות גיצי זעם. „ילדה בת כמה את?". הוא שואל בתמהון מפוכח. „באפריל אהיה בת 14". משיבה בפנים חתומות. אם תרצה — הסיפור כולו על רגל אחת.

יותר ממחצית התינוקות השחורים בארץ זו נולדים מחוץ לנישואין, ומרביתם לנערות בנות־עשרה. המשפחה הכושית עדיין במשבר חמור: לידות מחוץ לנישואין והיווצרותן של משפחות שבראשן נשים. בכמחצית המשפחות השחורות אין כלל גברים. האבות הם צעירים מאוד, אף הם בני עשרה, שאינם חשים מחוייבות כלפי ילדיהם.

תוכנית הביטוח הלאומי והרפואי בארה"ב פתרו במידה ניכרת את בעיית העוני של הקשישים וה„באורי" — איזור האלכוהוליסטים של ניו־יורק, — הוא היום דליל יותר מאשר לפני כמה שנים: אם כי מספר הכושים הפושטים יד, ליד תחנות הרכבת התחתית גדל. כיום העוני פוגע יותר בילדים, שהם כרבע מאוכלוסיית ארה"ב. אך קרוב לכמחצית מקרב העניים.

סוציולוגים מדברים בגלוי על התמוטטותה של המשפחה השחורה, או אם תרצה: „פמיניזציה של עוני": ויכוח נוקב מתנהל זה שנים, כיצד מתמודדים עם הבעייה. חלק מן ההנהגה הכושית תולה את האשם בלבנים, שהם הם האחראים לאפלייה, להזנחה, לרמת בתי־הספר הנמוכה להחריד בגיטאות השחורים, להעדר דיור הולם. לחסרונה של הסברה מינית נאותה, והרשימה ארוכה. לטענתם, אם הממשלה תעדיף את הקהילה השחורה, תזרים לגיטאות כסף רב ותטפל בצדדים הזנוחים — השחורים ייצאו אט־אט ממעגל הקסמים ויהיו כשאר הקבוצות האתניות של יבשת זו.

יעזרו לעצמם

לעומתם, קבוצה של סוציולוגים לבנים טוענים שיש להפסיק לאלתר את הסיוע הכספי לנערות־האימהות השחורות, ותהיה בכך מעין „הנחה חינוכית". השחורים יגיעו בכוחות עצמם להכרה שרק הם, בכוחותיהם, מסוגלים לעזור לעצמם.

כל מאמצי העובדים הסוציאליים והממשלה, המזרימים כסף לנערות־אמהות, אך מחמירים את המצב. לפני כ־21 שנה פורסם בנושא זה „דו"ח מויניהאן", שתמך בקו הזה. מנהיגים כושים כינו את התומכים בגישת מויניהאן — „גזענים".

במצב הקיים, הולדת תינוק מאפשרת לנערות צעירות מאוד שלא לעבוד ולזכות בקצבאות־סעד שמנות. מעתה הדאגה לקיומן אינה עוד עליהן — כל עוד הן אימהות חד־הוריות. „האב המאושר", מסיבות של כדאיות כספית, מתגורר לו מחוץ לבית ובא מדי פעם לבקר את אם ילדיו. המענק שמקבלת האם הוא כה משמעותי, עד כי שום יולדת שחורה אינה מוכנה לוותר עליו ולהתחתן. רוב רובן גרות איפוא בנפרד מן ה„אבות". אם תרצה, זהו מעין „פרס" שהממשלה מעניקה למשפחה ללא גבר.

לעינינו צומחת תבנית משפחתית מטריארכלית: סבתא, אם, ילדים כאלמנט יציב מול גברים „מזדמנים". וזהי סביבה חברתית נטולת תקווה כמעט, שלמוסר או לחינוך אין כמעט דריסת רגל בה. הוסף את כל אלה: אלימות, סמים, זנות, בורות — ולפניך מבוי סתום ללא מוצא.

מנהיגים כושים ברורים. באטלאנטה, ששם ביקרתי לאחרונה, כותבים על כך רבות בבטאוניהם, כאשר תביעתם העיקרית היא פנייה אל אחיהם השחורים שיסייעו בשינוי ערכים מוסרי־תרבותי בדרך הסברתית־התנדבותית רחבת־ידיים. אולם המצב באטלאנטה, וברוב הערים בארה"ב, הוא יותר מורכב. נער שחור שזוכה בחינוך נאות והצליח להיחלץ מן העוני, עלה בגרם המעלות הכלכלי והגיע למעמד הביניים — ואינו נכון לשוב לגיטו ולסייע להללו שעדיין תקועים בו. הזכרונות מאותם ימים מרתיעים אותו.

משפחה ללא אב

לאחרונה הופיעו בתוכנית לילה בטלוויזיה באטלאנטה, שהוקדשה לקהילה השחורה, המהווה 65 אחוז מכלל תושבי העיר. שחקן טניס שחור, מתאגרף שחור, שדר רדיו שחור, איש עסקים שחור, וכפי כולם אותו מסר: „אל תעשה ילד אם אינך יכול להיות אבא". זה אולי משכנע את המשוכנעים. את המעמד הבינוני השחור. הללו שבניהם כבר מכשיר טלוויזיה הללו שרכשו השכלה. אולם מה על בני הנוער העניים, השיטה עצמה?

אומרת בטי דיוויס, חוקרת וסוציולוגית ב„מכון למחקר חברתי על־שם מרטין לותר קינג" באטלאנטה: „צריך את שיטת מענקי הרווחה. אסור לתת לאימהות־ילדות רק בשל העובדה לאימהות, חייבים להמשיך את חינוכן, להכשרה מקצועית. את התינוקות יש למעונות יום ולהכריח את האימהות הכמעט ילדות, לשוב וללבוש את הלימודים. הכי טוב יהיה אם ימסרו את לאימוץ. חלק מאותן נערות חייבות אלינו. העובדות הסוציאליות, כי בנסיונן האישי המר, מסוגלות להסביר לנערות שחורות צעירות מה פירוש משפחה הרוסה ללא־אב.

אני יודעת כי „האבות" עושים שהתינוק יהווה מקור הכנסה בלתי־ סבורה שיש להבריח, לפי חוק, את הצעירים לשאת בתוצאות ולתנוך כספית. כמו כן יש לעודד נערות לבצע הפלות חינם אין כסף. אחרת סגור".

נוקאוט עצמי

הנושא עתיק וישן. הוויכוח שנות השישים והשבעים של התנועה זכויות לשחורים דומה שהשיג את הזכויות ניתנו. אך המצב לא השתפר. הזכויות, מרבית המשרתות בבתי נערות ונשים שחורות. דומה השחורה ספגה מאז „נוקאוט עצמי" מתאוששת כמובן, אף על פי ניכר.

כושי צעיר שרואיין לפני זמן מה באטלאנטה — כך סופר לי — התנה החסון". כשהוא אב לשבעה ילדים נערות כושיות והוא עובר ביניהן מקצבאותיהן. אז למה לעבוד בסארקאזם. לסייע בכסף לאימהות צעירות רע: להימנע מסיוע — רע בחריש חינוכי — לשם כך נחוצים בית, הורים, משפחה, מסגרת, נאות לתינוק, אך כאשר חלק והכספים מקופת המדינה זורמים — שזוהי פירצה הקוראת לגנב.

היה שלום, מר ברנע

מאת ז'אן כהן, אתונה

בהזמנה נאמר כי שר־החוץ היווני שמח להזמין את נציגה הדיפלומטאי של ישראל לסעודה לכבודו. באותה סעודה, לכבוד יחזקאל ברנע, השתתפו עוד חמישה שרים של ממשלת יוון וכן מספר רב של פקידי ממשלה ויועצים של ראש ממשלת יוון, אנדריאה פאפאנדריאו. כך הסתיים, בצעד ללא תקדים בהיסטוריה של הדיפלומטיה היוונית, תפקידו של אחד השליחים המצליחים ביותר של ישראל ביוון.

החלפת נציגה הדיפלומטי של ארץ מסוימת איננו, בדרך־כלל, נושא חשוב לכתבה, אך סיום כהונתו של יחזקאל ברנע הוא יוצא מכלל זה. ברנע, כיום בן 63, הגיע ליוון ערב נצחונה הסוחף של המפלגה הסוציאליסטית היוונית של אנדריאה פאפאנדריאו, ב־21 בספטמבר, בדיוק חודש־ימים לפני הבחירות ביוון. מאז 1948 ועד בואו כיהנו בתפקיד זה אישים שקטים ונעימי־הליכות, ואף התפקיד עצמו היה ידוע כמי שאינו יודע עליות וירידות גדולות. הבעיה הגדולה היחידה עד 1981 היתה סירובה של הכת הצבאית להרשות למטוסים אמריקניים לנחות ביוון לשם תידלוק, בדרכם לישראל, כשעל סיפונם נשק וציוד צבאי.

בשנת 1981 השתנתה התמונה. חמש השנים בהן כיהן ברנע באתונה היו השנים הסוערות ביותר ביחסים שבין יוון לישראל. ברנע היה עד להידרדרות היחסים הללו, שהגיעו לשפל ללא תקדים תוך שבעה חודשים מיום בואו. אך מאז הצליח להחזירם למצב תקין ולהעלותם לשיא בכל הזמנים. אילו היתה לי זכות דעה בעניין, הייתי אומר נחרצות כי ליחזקאל ברנע מגיע להיות השגריר הישראלי הראשון שיגיש את כתבי אמנתו ביוון.

ברנע שהה אך חודשיים ביוון, בעת שממשלת יוון העלתה את משרד העיתונות של אש"ף באתונה לדרגה השווה לזו של המשלחת הישראלית. יום אחרי יום, חודש אחרי חודש, גברה ביוון התעמולה האנטי־ישראלית, כאשר ברנע ושותפיו במשלחת מנסים להשתלט על המצב. אחר־כך הגיע תורה של מלחמת לבנון, והאווירה האנטי־ישראלית התריפה עד כדי כך, שהעיתונות סירבה לפרסם מודעה בתשלום, שנמסרה לה על־ידי סוכנות פירסומת מקומית, ואשר בה הוסברה עמדתה של ישראל. אחר־כך באו סאברה ושאתילה, פורענות נוספת לגבי יחסי שני הצדדים: הפגנות ליד בית המשלחת הפכו לעניין של יום ביומו. גם היהודים המקומיים לא היו לעזר רב. אחרים מהם (העשירים יותר) ביקרו במשלחת כדי לבקש עצה כיצד להיחלץ מן העניין, והיתר ניסו להגן על עצמם, בעוד שההנהגה היהודית השתדלה להגן על הקהילה כולה.

התלהבות ועבודה קשה

האווירה היתה כה חמורה עד שלברנע היתה ה„זכות" — אולי כשליח ישראלי יחיד בארץ כלשהי — להיות עד לרגע בו אחד המפגינים השתין לפני שער המשלחת, בשעה שלידו עמדה אישיות ממשלתית יוונית רמת דרג עד־מאוד.

כשנה הראשונה אחרי המלחמה לא ניתן לברנע אף לשוחח עם סגן־השר לענייני חוץ, ואף־על־פי־כן, הצליח לאט לאט, בשפע התלהבות ועבודה קשה, להביא את היחסים למצב שבו הם שרויים כיום, עם חילופי ביקורים וחתימה על הסכמים. תחילה היה זה פקיד זוטר שהגיע ליוון. לאחר מכן הגיעה משלחת פרטית של בעלי עסקים לביקור בישראל. אחריה בא הסכם קטן־היקף, וכן הלאה וכן הלאה, עד ששרים משתי המדינות התחילו לנהל ביניהם שיחות.

האמנם יש לזקוף את כל השיפור הזה לזכותו של ברנע? בוודאי שלא. גם אחרים עזרו. אך בהחלט היה זה שמיצה יותר מכל את הגורמים הללו. לא הסכמתי איתו תמיד, אך נתתי באינטואיציה שלו ובשיפוטו, כדי ידיעות — וחלק מהן בלעדיות! — אגרום נזק ליחסים הרגישים החוץ הוא מישחק אחר מאשר ובפרט כאשר מדובר במדינה ש איננה נוקטת עמדה ידידותית ישראל.

בסך הכול יכול ברנע להתגאות שעשה ביוון, הוא משאיר כאן לא רק במישור הפוליטי, אלא גם המקום. תמיד אזכור את הדברים כאשר השמעתי באוזניו את דעתי ראוי להיות שגרירה הראשון של ביוון: „ז'אן, כולנו פועלים למען אם־כן, מה חשיבות יש בכך מי — והוא הוסיף: „אעקוב אחרי כתבי־ההאמנה מירושלים".

שלום לך שליח, וכל טוב.

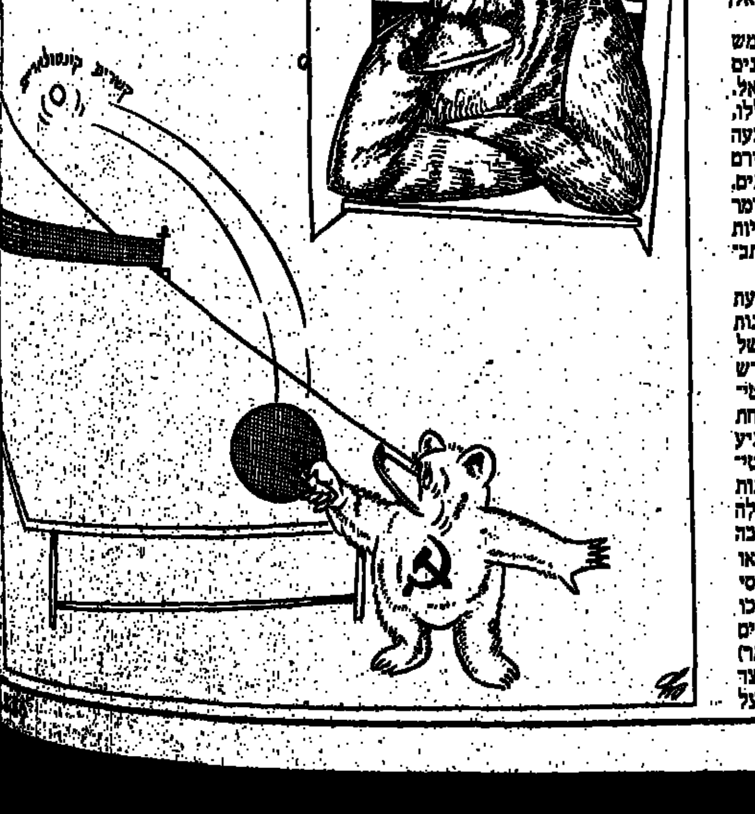

איזה מין מין...

מרלון ברנדו ומריה שניידר
טנגו אחרון בפאריז!

מאת ארנון יפה, פאריס

הדיקטטורה של תענוגות המין שוקעת פה. המיניות הפראית אינה אלא עוד צילומי עירום שופע על נייר מבריק במגאזינים או על מסך הקולנוע. האהבה ושמירת האמונים שוב הפכו לערך. הצרפתים מסגלים לעצמם נוהגי אהבה חדשים. תחת אהבה כשיחרור יצרים או סיפוק מיני מיידי, הם מהללים עכשיו אהבה־רעות כמעט אפלטונית. „האהבה הקלאסית חוזרת", בישר „נובל אובסרווטור" בשערו, על־גבי צילום נאהבים רומנטיים. יחי האהבה הרומנטית, הנאמנות, הבתולים, הטוהר, ההינזרות.

חיי הנאהבים הצרפתיים מופיעים בגלגול חדש. המין שוב אינו אלא חלק פעוט בחיי האהבה החדשים. אפילו אופנת ההינזרות המינית מתפשטת בצרפת, מולדת האהבה המעודנת, השירה הרומנטית, הספרות האירוטית, תענוגות הבשר וחתולות המין. האם 1986 תהיה שנת ההינזרות מתענוגות המין? תוהים פה פסיכולוגים. ה„ליברסיון" אף חווה אירוע כ„גאלת ההינזרות החדשה", שתיערך ב„לידו", מועדון החשפניות האירוטיות בשדרות האליזה, ואשר יככבו בה כוכבות אירוטיות שחזרו בינתיים בתשובה. התופעה החדשה היא ביטוי קיצוני למהפך ביחסי האהבה, אולם, באורח פרדוכסאלי, הביא הגלגול החדש בנוהגי המין לצריכה גדולה של גירויים מיניים. האירוטיקה פלשה

צרפת, מולדת תענוגות הבשר, חוזרת אל האהבה הקלאסית. חובת האורגאזם היום־יומי ננטשה. ערך הבתולים עולה ללא הרף. מנגד חוגגת תעשייה מינית הומוסקסואלית

לרחובות, ואולי משום כך פורחת כאן עיתונות המין. סוגרים למה שמכונה פה „פולחן הסקס".

הליבידו משתולל על המודעות. עכוזים חשופים מציפים את הרחובות על כרזות ענק, וצילומי אברים ענקיים נשפכים מתוך עמודי המודעות. עירום מתגרה מבטיח תפוצה לעיתונים או למוצרים.

הפרסומת מקבלת נופך יותר ויותר אירוטי. השבועונים עמלים לעורר חשק בקרב הצרפתי הנופש. זה חלק מן השינוי. הסימנים מבשרים עידן חדש: פריחת המין כאימג' מגרה, כפנטזיה, במקום התמכרות להנאה חושנית, זורחים הגירויים.

המגאזינים מתחרים בפירסום צילומים נועזים. אך הפוריטנים לא מסתפקים בהשתרשות נוהגי הצניעות המינית. לא די בחצי נצחון. כמו כמה חרדים בישראל, הם מסתערים עתה חמושים בצבע על צילומי התועבה.

אין ספק כי האירוטיקה משנה את אופייה. האהבה הסנטימנטלית חוזרת. במקום המכניזם, הביצוע ונקודת ג'י, זוכים עתה הרגשות לקדימה. חובת האורגאזם היום־יומי על־פי ויליאם רייך ננטשה. הלב בא במקום הסקס. האהבה החדשה שייכת לחיפוש וזוגיות חדשה, אחרי שנמאסה החומרניות. הנוהגים הרומנטים הישנים של צניעות, תום וטוהר, חזרו אל בני הנוער בבתי־הספר התיכוניים. השחרור המיני ניפץ את המין כטאבו, אבל אחרי שפע מיני מחפשים עתה רגשות אהבה. לפני כמה שנים היו תלמידים עורכים משגלים בפינות חשוכות בבתי־הספר. היום שורר בכיתות „טוהר מיני". חפצים בסיפורי אהבה. יחסי מין לשם מין שוב הפכו למשהו נדיר, בנאלי מדי. ערך הבתולים עולה ללא הרף כמו מניה מבוקשת בבורסה. נערות מקפידות לשמור על בתוליהן לפחות עד הנישואים. נערה שכבר הוכתרה כ„מיס בתולים" אמרה כי „אנו מאורסים זה חצי שנה ומכירים שנתיים. אנחנו מאושרים. מתראים ביום ראשון והולכים לטייל בגן לוקסמבורג. אני קוראת לו סיפורים".

לפי משאל שהופיע בנובל אובסרווטור שוב מכריזים אהבה זה לזו במקום פתיחה מקובלת כ„בואי לשכב". לשון האהבה יותר לירית. הצעירים שוב קוראים את רונסארד, משורר האהבה מימי הביניים.

הסופרת מארגרט דוראס כתבה כי האהבה חדשה זו היא קורבן עצמי. אין זה ריסון כפוי מבחוץ כמו במאה התשע־עשרה, אלא איפוק מתוך בחירה חופשית. הוא אינו נוגד את המתירנות המינית. שניהם הולכים יחד.

בתוכנית טלוויזיה מיוחדת ב„אנטן ד'", שהוקדשה לתופעה, הגיעו למסקנה כי הפחד ממחלת האיידס הוא האחראי העיקרי לריסון העצמי. מחלת האיידס מרסנת את היצרים יותר מאשר אלפי הטפות כמרים במאות שנים. הפרסומאים אומרים כי הביקוש לצילומי העירום במאגזינים נובע דווקא מן ההתנזרות, שכן „התענוג הומר בתאווה", אבל הכנסייה צוהלת. צעירים רבים חוזרים לחפש ערכים בנצרות. מתאוננים על שובע מיני. על ארוס מאכזב.

הקלילות בקיום יחסי המין חוללה בנאליזציה. התניית אהבים הצטמצמה למשגל גרידא. עכשיו מחפשים משמעות עמוקה יותר. המעשה עצמו מתואר כחסר־טעם. „כמה שניות של תענוג", כמו תיאטרון ללא תפאורה. רוצים לחדש את ההילה המיסתורית, הטקסיות, הפולחן.

כולם חוגגים. רק הסופר אלן רוב גריי' מתריע: „אנו חייבים לחשוד בילדים הצועדים תחת סיסמאות כמו אהבה טהורה, לב מלאכי והתנזרות ללא בעיות. מי יודע איזה פנטזיות הם מגרשים מנפשם. פנטזיות שעלולות לפרוץ לפתע בצורה שפלה, בפשע נתעב".

רוב גריי', כמומחה לארוטיקה, לא הבין. הטוהר המיני הזה אינו מגרש פנטזיות: להיפך, הוא מטפח אותן. מהדורה חדשה של כל כתבי המרקיז דה־סאד הפכה כאן לרבי־מכר. הספרות האירוטית משגשגת. ההוצאות דולות כתבים אירוטיים מימי דור המכונה „גהינום" בספריה הלאומית. במהפכת־הנגד זו לא וויתרו הצרפתים על החופש המיני.

המין בנסיבות החדשות הוא עסק פורח. לא רק המאגזינים שטופי הערוות, גם ההומוסכסואלים חוגגים חרף סכנת האיידס. הם הפכו את התשוקות המיניות לעסק מכניס. תעשייה מינית הומוסקסואלית פורחת בפאריס. תשעים מסעדות, עשרים ושבעה בארים, עשרים חמאמים, חנויות מין, ארבעה־עשר עיתונים, חנויות ספרים, ובקרוב גם איגוד מקצועי של הומואים. העסקים הקשורים בהומוסכסואליזם משגשגים. בעל באר, זונה לשעבר, התפאר כי רכש את העסק שלו בזכות „חסכונות מ־11 אלף לקוחות".

הסוחרים בעולם לילי זה, הממלאים כיסים בכסף „מסיפוק סוג מסוים של יצרים", כפי שאמר אחד מהם, הפכו את סכנת האיידס לשוק חדש. הם מוכרים כל מיני אביזורי־מנע, כביכול להגנה מפני המחלה הקטלנית. וכבר אמר אחד מהם: „בתחום היצרים המיניים גם מן המוות אפשר לעשות עסק..."

הבראה על חשבון העובדים

מאת מאיר בליך, לונדון

בשבוע שעבר פירסמו שתים מהחברות הגדולות ביותר בבריטניה, שבבעלות המדינה, את הדו"חות הכספיים שלה. „בריטיש קואל" (פחם) ו„בריטיש סטיל" (פלדה) הן סמל לתעשיות שעשו פעם את בריטניה למעצמה, אלא שברבות השנים הפכו לעול על צווארה של המדינה. בשנים האחרונות עברו שני מפעלים אלה שינויים קיצוניים. מצבם והתפתחותם בשנים אלה נותנים תמונה של התעשייה הכבדה בבריטניה ושל גישתה הפוליטית של השלטון לפתרון הבעיות.

„בריטיש סטיל קורפוריישן" סיימה את שנת המאזן 85־86 ברווח, לראשונה זה עשר שנים. לאחר תשלום מס היה הרווח 38 מיליון לירות שטרלינג בהשוואה להפסד של 883 לירות שטרלינג בשנה הקודמת.

חברת הפחם „בריטיש קואל", שבשנה זאת הוזרמו 1.4 ביליון לירות שטרלינג כדי לכסות על הפסדיה, היא המפסידה מספר אחת בתעשיות המולאמות בשנת המאזן 85־86. השנה זו רשמה הפסד של 50 מיליון לירות שטרלינג לעומת 875 מיליון לירות שטרלינג בשנה שקדמה לה. ב־75־74 עוד רשמה חברת הפחם רווח של 28 מיליון, אלא שבשנת המאזן 79־80 היא כבר צברה הפסד של 80.1 מיליון לירות שטרלינג.

ב־1979 בא דייר חדש לדאונינג־סטריט. ממשלת תאצ'ר באה במקום הקאלהנים, הווילסונים וההיתים, הוציאו את הלייבור למדבר האופוזיציוני. מארגרט תאצ'ר הציגה את תורת „המשק החופשי". „זה המרוויח בתנאי תחרות ישרדו — לו זכות הקיום", היתה הסיסמא. מעבר לבעלות פרטית, ביטול סובסידיות, ניהול וייעול למרות שהם מחייבים פיטורים — זהו הכלים.

הצעד הראוי ביותר ליישומו של מתכון זה היו התעשיות הכבדות, הנתונות בבעלות המדינה. מיכרות הפחם, מפעלי הרכב ותעשיות הפלדה העסיקו מאות אלפי עובדים, לעיתים בשיטות עבודה ששימשו עוד את אבותיהם. מעורבות עקיפה של הארגונים

התעשיות הכבדות של בריטניה עברו שינויים קיצוניים: צמצום בכוח אדם, ניוד עובדים, ביטול סובסידיות והחלפת אמצעי הייצור. השורה התחתונה מורה על עלייה בתפוקה וברווחים, אבל איש עדיין לא מדד את הנזק החברתי

המקצועיים, המתנגדים או תובעים מחיר עצום תמורת כל שינוי, תרמה לקשיים. לתאצ'ריסטים היה ברור, שהללו חייבים לעבור שינוי, אחד המכריעים בתולדותיהם מאז המהפכה התעשייתית.

„בריטיש סטייל" העסיקה ב־1974 225 אלף עובדים, ב־1986 מצויים ברשימת מקבלי המשכורות כ־50 אלף איש בלבד. ב־1977 נדרשו 16 שעות עבודה כדי לייצר טונה פלדה, ב־1986 מפיק פועל כמות דומה ב־6 שעות. 7 ביליון לירות שטרלינג הזרימה הממשלה לפיצויי פיטורים ולקניית ציוד חדיש כדי להעלות את המפעל לנתיב תחרותי. היום המפעל רווחי יותר ממתחריו האירופאיים. כמות תפוקתו מעמידה אותו ברשימת ארבעת הגדולים בעולם.

כדי להצעיד את „בריטיש סטייל" לעידן המודרני הועמד בראש המפעל האמריקני איאן מקרגור. הוא נקט שיטות שהביא מארץ מולדתו — מודרניזציה שמשמעותה החלפת אמצעי הייצור לכאלה הדורשים פחות כוח־אדם. פירוש הדבר — יצירת מוצר תחרותי. את סכומי הענק שנדרשו לכך העניקה לו בנדיבות הממשלה.

משא ומתן על שרטון

תרגיל דומה ביקש מקרגור ליישם במכרות הפחם. לפני כארבע שנים הוא עבר מתעשיית הפלדה לעמוד בראש מועצת הפחם. תוכניתו היתה לסגור את המכרות הלא־רווחיים, לנייד עובדים למכרות הרווחיים והחדישים ולתת פיצויים רחבים למוכנים להתפטר. אלא שהמשא ומתן שהוא ניהל עלה על שרטון בתוך זמן קצר. מקרגור רצה לסגור מכרות, אך הכורים סירבו לכך בתוקף. אישיותו של מקרגור מול זו של ראשי הכורים המיליטנטיים, המצהירים על עצמם כמארכסיסטים, היו מירשם מושלם להתנגשות. שני הצדדים התכוננו לכך, בעצם הם רצו בכך, בהאמינם, כל אחד מסיבותיו, שרק כך ינצחו. בתום שנת שביתה, ממרץ 84 עד מרץ 85, התברר שמועצת הפחם נכתה במימון הממשלה, שנשאה כ־4 ביליון לירות שטרלינג נזקי השביתה, ובעזרת המשטרה ובתי־המשפט, הוכנעו הכורים ללא תנאי. אפילו מפלגת הלייבור לא תמכה בהם כראוי. אנשיה הסתבכו במתקפה מילולית על הממשלה.

מאז תום השביתה נסגרו 27 מכרות ו־33 אלף מקומות עבודה אבדו. השנה צופים כי ייסגרו עוד 20 אלף מקומות עבודה. שלא במפתיע, התפוקה עלתה כ־30 אחוז תוך שנה. רק ההידרדרות במחירי הנפט, שאירעה לאחרונה, מנעה את איאן מקרגור לפרוש כאשר „בריטיש קואל" החלה לראות רווחים.

ב„בריטיש סטיל" הוגשם פרק אחר של התורה הכלכלית של השמרנים — מכירתן של חברות בבעלות המדינה לשוק החופשי. חברות־בנות שלא היו קשורות ישירות לייצור וכן נכסי נדל"ן שלה נמכרו למשק הפרטי. החברה, שסך־הכל הפסדיה היו 3.2 ביליון לירות שטרלינג, התרכזה בייצור פלדה. לאחר שתראה ריווחיות, מקווים כי תימכר לבעלי ההון הרב המעוניין. כדי לעשות את האנגלים לעם של בעלי מניות.

הצלחה לכאורה

השורה הסופית של חשבונות רווח והפסד מראה על הצלחה לכאורה של השיטה הקיימת. את מחירה של האבטלה, המגיעה כיום ל־3.5 מיליון איש, שהם כ־14 אחוז מכוח העבודה, קשה למדוד במונחים של מאזן. אולם הנזק החברתי ואף הכלכלי הוא בלתי יישוער. מיליונים אינם חשים כבר כחלק מן החברה.

אין בכך כדי להצדיק את אחזקתם של מפעלים לא יעילים, כפי שלעיתים קרובות שומעים מפעלים איגודים שונים, אך כאשר סוגרים מפעלים צריך להציע אלטרנטיבות. את המשימה הזאת, לדעת התאצ'ריסטים, צריך ליטול על עצמו המשק הפרטי. מתנגדיה חושבים שזה תפקידה של המדינה.

מיליונים באנגליה שיפרו את מצבם הכלכלי הודות לשיטה הכלכלית הנוכחית. הם יצביעו גם בעתיד בעד השמרנים, ומפגרים רק באחוז אחד אחר הלייבור, כפי שמוכיח מישאל דעת הקהל האחרון שפורסם ב־28.7. אלא שהקיטוב עלול להביא להתפוצצות שתערער את כל ההישגים.

מסיבות שאינן תלויות במערכת „על המשמר" נמנעה הופעת מדורו השבועי של עוזי מחנימי „קרובים־רחוקים".

לא — למאבק הפנימי

שנתיים לאחר שנפרדה מהמערך, מצבה של מפ"ם אינו שפיר. אנרגיה ורצון טוב מבוזבזים במאבק בין ה„מחנות".

מחד, התפרסמה מודעה על התכנסות מיוחדת לדון במצב מפ"ם היום. המוזמנים — חברי מרכז. מדוע לא התכנסות פתוחה? מדוע לא צריך כך בעיתון ולא הועברה הזמנה פתוחה מפורשת לסניפים? ייתכן שיש חברים, אשר אינם פעילים, הרואים את היער ולא רק את העצים, וכדאי לשמוע את דעותיהם.

מאידך — תשובת משה סמולר בעיתון, „הם נתקו", „הובלתם אותנו", ועוד. הכוונה המפורשת — לשוללי המערך. והרי בזמן הקמת הממשלה הנוכחית נפלה ההחלטה על עזיבת המערך כמעט פה אחד!

כחבר אשר מבטא דעה עצמאית, אני פונה אליכם — חידלו, המאבקים הפנימיים מונעים את המאמץ ההכרחי לקבוע אם יש למפ"ם זכות קיום בחברה ישראלית של היום או לאו. רק אם תוכל מפ"ם לבנות את מעמדה בין החוגים אותם היא רואה עצמה מייצגת — תוכל להוכיח זכותה לקיום. ואם לא — תישאר כמוצג מוזיאוני ללא השפעה, שלד ארגוני ללא בשר וללא שרירים.

משה סבוראי, נהריה

קייטנות ציוניות

המבצע השנתי של חב"ד — קייטנה בת שבוע ליתומי צה"ל, והכנסתם המשותפת בעול תורה ומצוות — יכול ללמד לקח לכל חברה אידיאליסטית כיצד לגמול לאלה שאנו חבים להם את חיינו וקיומנו.

עצתי לשתי התנועות הקיבוציות, התק"ם והקבה"א, לאמץ לעצמן דרך חינוכית זו, ומאחר שגיל מצוות הוא גם גיל הכנסתם של צעירי החברה בברית ערכיה, שתיזמנה במשותף עריכת קייטנות ציוניות לילדים אלה, כולל יתומי חב"ד. וגם לאלמנותיה של תנועה זו, ברוכת הילדים. בנושאים כגון: ערכי העבודה; היסטוריה יהודית בעת החדשה, כולל ציונות; תרבות יהודית במאה העשרים; מדע ואמנות בחברה החופשית; וכמובן — שוויון, סובלנות, פלורליזם ואחוות־עמים.

ד"ר צופיה מלר,
אוניברסיטת בן־גוריון

להקפיא כינון יחסים עם פולין

בעקבות הגילויים האחרונים של הגברת חייקה גרוסמן, בתוכנית „צירופים" במוצאי שבת (26.7.1986), על שעומדים להקים כנסיה במחנה ההשמדה סוביבור, נוסף לכנסיה שכבר קיימת באתר ההשמדה אושוויץ — על ממשלת ישראל להבהיר לממשלת פולין, שהיא לא תסכים לכינון יחסים דיפלומטיים עם פולין, כל עוד לא תורה לסלק את הכנסיה מאושוויץ ותבטל הגזירה של הקמת כנסיה נוספת, במחנה ההשמדה סוביבור.

יעקב וינברגר,
עורך „השישה", נהריה

איך לדבר עם מנהיגים ערבים

אם ראשי ממשלה בישראל יאמצו כללים בסיסיים בפגישותיהם עם מנהיגים ערביים, לא יגיעו אף פעם למצב שבו יאמרו „לא" לשאלותיהם, כפי שאירע במרוקו. ולהלן הכללים כשהם מיושמים על המלך חסן:

1. ישראל אינה נחותה בבחינת זכויותיה לעצמאות לאומית מאשר מרוקו או כל מדינה אחרת. ירושלים היתה בירתה לפני שמישהו שמע על מקום בשם ראבאט.
2. ישראל זכאית לבטחון ולשטחים לא פחות מאשר מרוקו זקוקה או זכאית להשתלט על סהרה הספרדית.
3. ישראל לא תיכנס למו"מ עם גוף כל־שהוא שאינו מכיר בהחלטות 242 ו־338 ואשר חרת על דגלו את השמדתה והאמנה הפלשתינית. וזאת היתה צריכה להיות התשובה לשאלת המלך על נכונות ישראל למו"מ עם אש"ף.
4. ישראל מוכנה למו"מ על קביעת גבולותיה הסופיים: אין היא חייבת לתת תשובה מראש כיצד יסתיים המו"מ כפי שהמלך ביקש.
5. ראש ממשלת ישראל מוכן להיפגש בגלוי ויישירות עם כל מנהיג מדינה ערבית. העובדה שהערבים מסרבים, מוכיחה את אי־נכונותם להגיע לשלום.

יצחק אמונה, ירושלים

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

מאת שלי יחימוביץ'

פסטיבל בזיל הזול

120 אלף דולר — זה הסכום המגוחך שיעלה הפסטיבל בערד. 3.500 אמנים יטלו חלק בפסטיבל, שנפתח היום, ובמאתיים מופעים יערכו בעיר במשך 48 שעות.

הפסטיבל בערד נכנס לשנתו הרביעית, ומצליח לשמור בעקביות על מסורת של עממיות, קירבה לרחוב ולקהל, עושר של היצע ועלות נמוכה. 300 תושבי ערד יעסקו בהתנדבות בהפעלת מוקדי הפסטיבל ובניהול הבמות. 300 משכורות לאנשים הללו היו מקפיצות את העלות.

כדי לתת מושג על תוכן המופעים, יהיו שם. „פעמי המזרח" — ערב זמר מזרחי עם „הברירה הטבעית"; „כוכבים אל תוך הלילה" עם דני רובס, דני ליטני ואחרים; „אדמה נגב ומדבר" — מופע שייערך באיצטדיון בהשתתפות 1.000 זמרים, להקות ונגנים; מופע בהשתתפות יהודית רביץ, שלמה גרוניך ושם־טוב לוי; ערב פנים חדשות; מרתון יצירתי לילדים, ועוד ועוד.

נחום (נחצ'ה) היימן הוא מנהלו האמנותי של הפסטיבל, ודני מעיין הוא מפיקו ומנכ"לו. אבל הראש הכללי ורוח הדברים הם של ראש העיר הפופולארי ביותר בארץ, אברהם (בייגה) שוחט. שוחט הוא אחד האחראים המרכזיים לכך שערד היא עיירת־פיתוח מעולם אחר, עם איכות חיים, איכות תרבות, איכות חינוך ועוד שפע איכויות, שערים מבוססות וותיקות יותר יכולות להתקנא בהן.

שוחט (מערך) הוא ראש עיר פופולארי מבחינת אחוזי תמיכה עוד יותר מטדי קולק. 80 אחוז מתושבי ערד הצביעו עבור בחירתו והם, כנראה, יודעים מה הם עושים. פסטיבל ערד, יוזמה מקומית לחלוטין, הוא עוד סיבה טובה.

הגיע תור ז'בוטינסקי

יום לאחר שהתארח סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, במחווה עממית על הדשא של קיבוץ שדה־בוקר, ושוחח עם תיכוניסטים — ביקרתי שוב בשדה־בוקר. עובד אחד מהמכון לחקר המדבר אמר לי — מה זה פה, כל אחד שעובר באיזור נכנס לנו למשתלות, טעם תאצ'ר, טעם בוש.

ועוד הוא אמר, תוך שהוא מפנה מבט מגוחך אל התורן ודגלי ארה"ב, ישראל, המכון לחקר המדבר: שבמכון מתייחסים אל כל העסק כמו אל בדיחה טובה. אומרים שגדולי העולם עושים בעצם חניית־ביניים בירושלים, כדי לפוש מעט, בטרם יגיעו אל יעד ביקורם הממלכתי: שדה־בוקר.

תועלת אחת אכן תצמח מהרוטציה: אורחים נכבדים לא יובאו עוד אל הקבר המפואר שבשדה־בוקר. העונש הנלעג הזה יחסך מאיתנו. אווירת הקדושה האופפת את מעמד הנחת הזר על הקבר בידי בוש, תאצ'ר או מי שלא יהיה — התחילה לקבל מימד של ריטואל שאין מחמיצים בו שום סעיף. הטקס תמוה, לאור העובדה שמדובר במנהיג פוליטי של מפלגה אחת, שהיה שנוי במחלוקת גם בתוך מפלגתו שלו, ולא בחוזה המדינה או בגורו רעיוני נערץ על הכל.

לפני יותר משנה אמר לי ראש מועצת ירוחם, ברוך אלמקייס: „יש קבר אחד בשדה־בוקר, שפיתחו אותו יותר מאשר את כל ירוחם. רחילק, אנחנו עוד חיים". עכשיו, עם הרוטציה, אולי יפתחו גם את קבר ז'בוטינסקי. ולנו, יש לזכור, לא תהיה הזכות להתלונן, כאשר גדולי עולם יניחו זר על קברו של ז'בוטינסקי, במסגרת ביקור ממלכתי.

„העלאת תדמית הגמל"

קופסת חלב גמלים ממצרים: החזון של פרופ' יגיל

הכהן הגדול של הגמלים — אם יש תואר כזה — הוא פרופסור ראובן יגיל מהיחידה לפיזיולוגיה בפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת בן־גוריון. יגיל, ששב ממסע בארצות אפריקה המערבית לצורך מחקריו, רואה את הגמל כמקור עשיר למזון עבור ארצות הידועות בצורת ורעב.

ל„גבגה" — ידיעון אוניברסיטת בן־גוריון — אומר פרופ' יגיל, כי למדעני אוניברסיטת בן־גוריון יש הידע והנסיון לסייע לארצות אפריקה הרעבות לפתור את בעיותיהן, בין השאר בעזרת הגמל. באיזורים המדבריים באפריקה, אומר יגיל, יש מעגל קטלני: צאן ובקר הם פגיעים ביותר וזקוקים להרבה מים ולמספוא טרי. בשנים רזות נותנים התושבים לעדריהם כל בדל של צמחייה קיימת, ובכך תורמים לתופעת „המדבר הזוחל".

„טעות היא", אומר פרופ' יגיל, „לחפש פתרונות מוגבלים לבעיות ספציפיות בודדות. יש להציע פתרון כולל שמתחיל בקרקע, עובר דרך הצמחייה, ומסיים בבעלי החיים". פתרון כזה, סבור יגיל, עשוי לצאת מקבוצת „ואדי משאש" של אוניברסיטת בן־גוריון. בקבוצה, בנוסף ליגיל, עובדים גם אלון אהרונסון — מומחה לאינטרודוקציה ואיקלום של צמחי המדבר, ויחיאל זוהר ממשרד החקלאות — מומחה לייעור.

פרופ' יגיל, מצידו, עוסק באינטנסיביות במה שהוא מכנה — „העלאת תדמית הגמל". לחלב הנאקה (נקבת הגמל) הוא אומר, ערך תזונתי רב ביותר. היא מסוגלת לספק מ־25 עד 40 ליטר חלב ביום. כמות של ליטר וחצי חלב כזה יכולה לספק את כל תצרוכת החלבון היומית של אדם מבוגר. הגמל גם מסוגל לחיות שבועות ארוכים ללא שתייה, וכהגיעו למאגר מים — ישתה תוך שלוש דקות עד 200 ליטר.

במצרים, אגב, גילו את הפטנט בכר קודם. שם מוכרים את חלב הגמלים כמו שאצלנו מוכרים את חלב הפרות.

סיכונים עסקיים דורשים בקרה

מקורן של התקלות בסחר החוץ תלוי ברוב המקרים ביצואן עצמו — אומר נתן ברקמן, מבעלי חברת „אשנב", יועצים למימון ולסחר בינלאומי. ברקמן מוסיף, כי התירוצים של היצואן המאשים את הזולת בהפסדים ובתקלות, אינם במקום. בדיקה אמיתית ונבונה מראה כי הסיבות לתקלות — מקורן בסיגורים באספקה, באיכות נמוכה של המוצרים, באי־עמידה במיפרטים ובאחוז פסילות גבוה. הוא מסביר כי התחום בין ביצוע תקין של הסכם יצוא לבין ביצוע לקוי, רחב מאד. התחום כולל שטחים „אפורים", כפי שהוא קורא להם, שאין להם כיסוי ברור בהסכמי היצוא.

המחלוקות בתחומים אלה, בין היצואן ליבואן, שכיחות, והן מתבטאות בעצירת התשלומים מצד היבואן ולעיתים קרובות גם בהימנעות מאישורי קבלה.

ברקמן סבור כי את הסיבות למחדלים בביצוע הסכם היצוא מצד היצואן, יש לחפש בתוך המפעל עצמו. „כל אחת מהיחידות הארגוניות הרלבנטיות בהסכם היצוא", הוא מדגיש, „כמו היחידות לשיווק וכספים, הנדסה, רכש, יצור ושינוע — עשויה לראות בכל עסקות יצוא (להוציא עסקות חשובות וגדולות במיוחד) נושא בעל חשיבות שולית, ועל רקע זה הן נקלעות למצב של מעורבות מוגבלת, ותקשורת רופפת בין היחידות. התוצאה מכך היא חוסר עירנות לגבי סעיפים שונים בהסכם, ובמקרים קיצוניים אפילו שמחה לאיד לכשלונה של אחת היחידות, ומכאן ועד לביצוע לקוי של הסכם היצוא המרחק קצר מאד".

תיקון — לא על־ידי גורם חיצוני

ברקמן קובע שנזקי עסקת יצוא, שהשתבשו בגלל מחדלי היצואן, אינם ניתנים לתיקון על־ידי גורם חיצוני. הנטיה הטבעית היא לתלות את הקולר ביבואן ולהאשימו בחוסר תום־לב ובהפרת הסכם. „עובדה כזאת" הוא מדגיש, תסייע אולי למיתון תגובתה של מועצת המנהלים, אולם לא תביא לתיקון הנזק הנגרם. השמת עסקת יצוא במרכז תשומת הלב הארגונית של המפעל, וגיבוש מערכת של בקרה ותקשורת שאינה מפלה בין עסקת יצוא גדולה לקטנה, היא התנאי הראשון להצלחת היצואן".

נושא אחר שלדעת ברקמן יכול לגרום למישגים בעיסקות יצוא, הוא נושא האופייני עכשיו לישראל, בגלל החשש מאבטלת אמצעי היצור והרצון למנוע פיטורים: ברקמן טוען כי לא מעט מפעלים תעשייתיים משקיעים מאמץ בהגדלת שיעור צמיחה בלתי־ריאלי, ומאמץ זה מביא להתקשרויות בעיסקות יצוא עם מדינות שהקשרים איתן הם בחזקת סיכון עיסקי. מתוך רצון לייצא, אין בודקים בצורה מספקת עם מי הולכים לקשור קשרים, והדבר מביא להפסדים בהכנסות.

לדבריו, אפשר להוריד את הסיכון על־ידי נקיטת צעדים נכונים. הוא מדגיש כי יש אפשרויות של הגנה על היצוא ויש מומחים בארץ היכולים לעזור בכל הקשור בעסקות „פורוורד". אפשר להוציא ערבויות מספיקות על־ידי בנקים, כך שהיצואן יכול להגן על עצמו. אולם, כל הצעדים האלה תובעים מהיצואן תשלומים גבוהים מאד כדי לערוב נגד הפסד, והוא משתדל להימנע מהם על אף שהם מוצלחים יותר מאשר קלות דעת, העולה בכסף ובנזקים.

ברקמן מדבר על אחת השגיאות השכיחות בקרב יצואנים קטנים ובינוניים, וגם בין יצואנים גדולים, כאשר הם מנסים לפרוץ לארצות יעד חדשות. פריצה כזאת דורשת לדעתו ידע ונסיון ומה שקוראים בלשון צה"לית „איסוף מודיעיני על ארצות היעד". ללא תנאים מוקדמים אלה מסתכנים היצואנים בקשירת קשר עם ארצות שבהן תהפוכות המשטר שכיחות מאד [...] השוחד הם דבר שבשיגרה, וכך קורה שהנזק [...] כולו על היצואן. „לא הייתי עומד על [...] אלה" אומר ברקמן, „לולא מה שקרה [...] שנים האחרונות במדינות לא [...] באפריקה ובאמריקה המרכזית".

„אלסינט" כדוגמה

„יש חברות", הוא מוסיף, „בעיקר [...] הגדולות אצלנו, שכדי לקדם את היצוא [...] קשרו קשרים ולפעמים אפילו רכשו [...] שיווק. דוגמת אלסינט מדברת בעד עצמה".

ברקמן מציין, שאלסינט הסתבכה [...] שניסתה לשמור על קצב גידול לא [...] אלסינט היא אחת החברות שהיצוא [...] עובר את המאתיים מיליון דולר [...] וחברות בגודל שלה צריכות להיזהר [...] שהן עומדות בתחרות עם חברות [...] בהיקף של מיליארד דולר בשנה ויותר. [...] חברות אינן מאפשרות לחברות [...] להתחרות בהן, ואילו אלסינט ניסתה [...] עליהן, על־ידי שיווק המוצרים [...] התחרות (דהיינו, מחירים זולים, [...] מכירה של מוצרים בארצות בעלות [...] גבוה ובעלות מוסר תשלומים נמוך. [...] הנפילה לא היה המרחק רב.

המסקנה מכל אלה היא, [...] עיסקיים דורשים בקרה. בקרה [...] ולמתן את ההתלהבות לייצא בכל [...] תמיד היא מפוכחת. לדעת ברקמן [...] להתגבר על השגיאות תוך שימוש [...] ובכוח־אדם המכיר את הפרובלמטיקה [...] שווקי היעד אלה קיימים בארץ, אך [...] היצואנים הקטנים והבינוניים [...] משתמשים בהם. ייעוץ מקצועי ואמין [...] חברות שהתמחו במתן שירותים [...] ניטרול סיכוני סחר־חוץ עשוי [...] ליצואנים את הנסיונות הטראומטיים [...] עוברים בכל פעם מחדש.

חיים מרגלית

תשואה חיוורת בקרנות הנאמנות ביולי

מסיכומים שערכה חברת הייעוץ „מיטב" לגבי הישגי קרנות הנאמנות ביולי 1986 עולה, כי היה זה חודש חוור מאד עבורן, ולא בכדי: אפיקי ההשקעה המרכזיים בשוק ההון השיגו בחודש החולף תשואות נומינליות שליליות, ובוודאי — ריאליות שליליות: הבנקים שבהסדר ירדו ב־1.7 אחוז, צמודי הדולר ירדו ב־1.6 אחוז, השקל תוסף ביחס לדולר ב־0.4 אחוז, צמודי המדד עלו קמעא עם 0.6 אחוז והמניות „החופשיות" עלו ב־1.2 אחוז לאחר שרוב ימות החודש נמצאו בתשואה שלילית ורק ההתעוררות בימי המסחר האחרונים שיפרה את תשואתן.

בנסיבות אלה אך טבעי הוא שמעט מאד קרנות — שש במספר — השיגו תשואה ריאלית חיובית, דהיינו תשואה העולה על 1.5 אחוז, היא עליית המדד המשוערת. כל שאר הקרנות השיגו פחות מכך, כאשר רבות מהן אף אינן חוצות את „קו האפס". בדיקת התפלגות הישגיהן מראה כי מתוך 122 קרנות שפעלו במהלך החודש החולף כולו השיגו, כאמור, שש מהן תשואה ריאלית חיובית (הטובה ביותר הינה „נטיף" (מזרחי): 2% אחוז), שמונה קרנות היו בתחום שבין אחוז ל־1.5 אחוז, 44 קרנות השיגו בין 0 אחוז לאחוז אחד, 48 קרנות השיגו תשואה נומינלית שלילית שבין אחוז לאפס אחוזים ו־16 קרנות היו בתחום שבין אחוז לשני אחוזים (הגרועה ביותר — „איילת" (מירית־זילברמן): 2.0 אחוז).

מדדי הקרנות משקפים, כמובן, תשואות עגומות אלה, כאשר המדד הכללי, כפי שפותח וחושב ע"י מומחי „מיטב", מצביע על תשואה נומינלית שלילית של 0.2 אחוז והוא נגזר מהמדדים הענפיים כאשר רק הקרנות המתמחות בצמודי מדד עולות בשיעור שולי של 0.6 אחוז ו־0.3 אחוז בהתאמה, ואילו אלה המתמחות במט"ח או בבנקים בהסדר יורדות בשיעור של 1.0 ו־1.2 אחוז.

הקרנות המובילות ביולי היו: בדירוג המכריע קרנות המתמחות במניות או קרנות גמישות: „נטיף" (המזרחי) 2.0 אחוז, „דקל" (אילנות־דיסקונט): 2.0 אחוז, „רונית" (רננית): 1.8 אחוז, „שנהב" (אגוד) 1.8 אחוז, ו„טל" (א.ס.ד.): 1.7 אחוז.

תשואות נומינליות שליליות היו מנת חלקן של קרנות המט"ח וקרנות המתמחות בבנקים בהסדר: 1.0 אחוז, ו־1.2 אחוז בהתאמה, שתי קבוצות שיש דמיון ביניהן (בנקים בהסדר — למעשה אג"ח דולריות) ושסבלו מירידת הבנקים בהסדר ב־1.7 אחוז ואג"ח צמודות מט"ח ב־1.6 אחוז וכן מתיסוף שקל ביחס לדולר ב־0.4 אחוז.

מסיכומי „מיטב" לגבי הישגי הקרנות מאז ראשית השנה (ינואר־יולי 1986) עולה, כי למרות התשואות החיוורות ביולי, והקשות מאד ביוני, עדיין עומדות לזכותן התשואות הגבוהות שהושגו בפברואר, מרץ ומאי והתמונה הכוללת עדיין חיובית: מתוך 120 הקרנות שפועלות בשוק ההון מאז ראשית השנה — 85 קרנות השיגו תשואה ריאלית חיובית, דהיינו — תשואה העולה על 10.3 אחוז, שהיא עליית המדד המשוערת מאז ראשית השנה (בהנחת 1.5 אחוז ביולי).

גלגלי הבורסה

בעקבות המעבר לסל המטבעות

ירידה תלולה במניות ההסדר

ערך השוק של המניות החופשיות עלה אתמול ב־3.4%. לעומתן ירד ערך השוק של מניות ההסדר ב־3.1%, שסבלו מעודף היצע של כ־11 מיליון ש"ח. המוסבר בהצמדת השקל לסל המטבעות החדש — במקום לדולר ארה"ב בלבד. ממעבר הציבור מהצמדות לדולר להשקעות אחרות סבלו גם הצמודות לדולר הנסחרות בשוק אג"ח. העלייה הגדולה ביותר במניות החופשיות: — 4.3% — נרשמה במדד המניות של נדלין. המחזור בשני שוקי הבורסה היה גדול והתקרב ל־20 מיליון ש"ח. המסחר בשוק המניות נמשך יותר מהרגיל.

בשוק איגרות החוב היה עודף ביקוש של 1.7 מיליון ש"ח, בהשפעת ידיעות על ירידה נוספת של הדולר ביחס למטבעות חוץ מובילים אחרים.

הציבור השקיע אתמול 3.6 מיליון ש"ח בקרנות המתמחות במניות ו־150 מיליון ש"ח ב„סולידיות".

בנק ישראל יציע היום לציבור סדרה חדשה — של אג"ח צמודות למדד ל־6 שנים. במיכרז, במחירים שלא יפחתו מ־88%.

הדולר השחור נע בין 1.56 ל־1.57 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 260 שערים, לעומת 45 שירדו ו־17 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 106 ב־5% ויותר ו־11 ירדו ב־5% ויותר. היו 14 „קונים בלבד" ו־2 „מוכרים בלבד". ב־44 אג"ח היתה הפסקת מסחר.

המחזור בשוק המניות עלה אתמול ל־12.8 מיליון ש"ח. מזה 3.9 מיליון ש"ח במניות ההסדר. המניה המעלית ביותר היתה של בל"ל, שהמחזור בה בלבד עלה למיליון ש"ח ויותר, תוך ירידת שערה ב־2.9%.

במניות ההסדר עלתה רק פועלים מב' ב־4.4%. לעומתה ירדו ב־%: אי.די.בי. רג' — 5.0; אי.די.בי ב' — 3.7; אי.די.בי. א' — 10.8; אגוד רג' — 2.6; דיסקונט ב' — [...]; דיסקונט א' — 3.0; מזרחי ש' — [...]; פועלים ש' — 3.3; פועלים מ' — [...]; — 2.9; מימון סחר 1 — 5.0; [...] — 6.0. עקב ירידת שעריהן עלו תשואותיהן השנתיות לשיעורים בין 15.57% [...] 16.78 (אי.די.בי רג'), פועלים ש' — [...] דיסקונט א' — 15.63%, מזרחי [...] 15.54%.

המחזור במניות הבנקים בלבד [...] 3.9 מיליון ש"ח.

במניות הבנקים המסחריים [...] להסדר היו רק עליות שערים [...] — 1.8%; הספנות 0.1 — 7.0; [...] — 7.3; כללי מ"ר 1 — 0.6; הבינלאומי [...] 4.0; פי בי — 4.2.

במניות החופשיות בלטו העליות [...] חיפה כימיקלים — 10.1, רסקו [...] 2. ב־10% עלו: יעסור 1, ליסינג [...] 0.5, גב ים 0.1, ליפשיץ 1, גולדפרוסט [...] שמן, מטוויות 1, ורדינון, לודזיה 1, [...] פרגוד 1, קינג 5, לביש 1, אלקו [...] אקרשטיין 1, אליאנס, רפרון 5 [...] אינקובה, אלרן מ', אמפא.

לעומתן בלטו הירידות ב־%: [...] 12.1; מגור 0.1 — 10.1, ת.מ.ן. — [...] בלבד פעם שנייה ברציפות", ב־10% [...] מניות „משכב".

המחזור במניות החופשיות עלה [...] ל־8.9 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב עליות [...] בצמודות למדד וירידות — עד 1% [...] בצמודות לדולר. המחזור בשוק אג"ח [...] ל־6.9 מיליון ש"ח.

במילווה קצר המועד נעו [...] התשואות החודשיות בין 1.42% ל[...] והתשואות השנתיות בין 18.60% ל[...] תוך מחזור של כ־2.4 מיליון ש"ח.

אלחנן חורג[...]

מכתבים לעורך הכלכלי

דובר משרד התחבורה: — נכון לעכשיו

„לא אמרתי כי המכונית דלתה־דאצ'יה לא תסע על הכבישים שלנו" — הגיב יחיאל אמיתי לכתבה שהתפרסמה במדור זה (ביום ד' 30 ביולי) שכותרתה „לא נותנים צ'אנס לדאצ'יה". אמיתי אמר כי „אין זו דרכו להתבטא במילים כאלה". הוא ציין עוד, כי כל שאמר כתשובה לשאלת הכתב בדבר איסור הרשיון למכונית הוא „נכון לרגע זה" כלומר כיום אין אישור ליבוא דלתה־דאצ'יה. הוא הוסיף, כי אין זה מתפקידו לקבוע [...] לגבי העתיד, כל מה שפורסם [...] שמסר הוא צילום המצב הנוכחי.

חיים מרגלית מעיר: הדובר אכן [...] שנכתב בשמו ואף הוסיף [...] עם מכוניות „דלתה" [...] בשתי כתבות ב„כולבו" [...] יעלו על הכביש [...] שיחות הן כידוע „רשמי".

להשתחרר מעודפי התקציב ולהעבירם לשוק ההון

בעונת המלפפונים של הקיץ התגמדו גם הבעיות הכלכליות. החלפת מודעי „הטורבל־מייקר" במשרד האוצר, במשה נסים, היתה אף היא תהליך משרה רגועה. מיכאל ברונו שנכנס לתפקידו כנגיד נסע לחו"ל לוועידה של האיגוד האקונומטרי שהוא נשיאו, לאחר שגרם להתפטרותו של רקנטי מבנק דיסקונט.

מה שהעסיק את הכלכלנים בימים אלו היו ההתקפות של חוגי התעשייה על הנגיד החדש, בגלל התנגדותו לחידוש הפיחותים. נטענה של פגיעה ממשית ברווחיות היצוא, וכן התופעה הלא מוכרת של יצירת עודפי הכנסות בתקציב הממשלתי והצעות של חוגים שונים איך לבזבז כספים אלה.

תופעה שלישית שהעסיקה את העיתונות, היא עלייה מסוימת בצריכה הפרטית.

אם נדון בבעיות אלו, יתברר מיד, כי לובי היצוא, שהתבטא באמצעות עמוס מר־חיים ויורם בליזובסקי, לא למד הרבה מההיסטוריה של הפיחותים. כאשר רבבות אחוזי פיחות לא שינו את השער הריאלי ואת רווחיות היצוא.

אם רוצים לנתח את מצב היצוא באמצע שנת 86' מתקבלת התמונה הבאה:

א. לא חלו שינויים משמעותיים בעלויות היצור המקומיות.

ב. חלו הוזלות משמעותיות במחירי האנרגיה.

ג. חלו התייקרויות של תשומות יצור מיובאות מארצות אירופה.

ד. חלה שחיקה מסוימת במחירי היצוא לארה"ב כתוצאה משחיקת שווי הדולר שלא פוצה על־ידי עליית מחירים מקבילה.

ה. תעשיות מסוימות כגון האלקטרוניקה נפגעו כתוצאה משפל בשוק העולמי.

ו. ענפים אחרים, כגון טקסטיל ומזון, הגבירו את היצוא לאירופה תוך מעליית השערים של המטבעות האירופאיים.

מכל האמור לעיל, אין לפתור את הבעיות על־ידי פיחות. פיחות ייקר את התשומות המיובאות ויגרום לאינפלציה ולעליה מקבילה של התשומות המקומיות. את בעיית שחיקת מחירי היצוא לארה"ב יש לפתור על־ידי הסבה מחדש של היצוא לכיוון אירופה. את בעיית ההתייקרות של היבוא האירופי והפיחות הנובע מכך יש לנטרל באמצעות הצמדות לסל מטבעות במקום לדולר. גם שינוי זה יש לבחון היטב מבחינת השפעתו על כלל המשק.

מתפטרים מפת"מ בלטות

פיחות כיום יתן פיצוי למחזיקי פת"מ בלטות. כיום מתפטרים מחזיקי פת"מ הבלטות מנכסים דולריים אלה ומוכרים אותם בקצב של 60 מיליון דולר לחודש. על־ידי כך הם מקטינים את הלחצים על רזרבות מטבע החוץ בבנק ישראל. בכל מקרה, עדיף יהיה לבצע פיחות כאשר נכסים אלה יגיעו לנקודת השפל. ביצוע פיחות כיום יגרום רק להגביר שוב את הספקולציה לכיוון רכישת מטבע חוץ.

בינתיים קיימת בעיה: הנכסים השקליים הצמודים מקנים לבעליהם — לטווח קצר — שיעור תשואה דולרית ריאלית גבוהה למדי. יש לנטרל רווח זה על־ידי מיסוי מסוג כלשהו. שיוטל על מימוש רווחי מדד לטווח קצר.

מכאן אנו מגיעים לבעיית עודפי ההכנסות בתקציב. אין ספק כי עודפים אלו נוצרו על־ידי כך שההוצאות האזרחיות של הממשלה והשכר בסקטור הציבורי נשחקו בשיעור מופלג. הממשלה תצטרך בעתיד לתת פיצוי במסגרת הסכמי השכר וגם לרווח תקציבים ציבוריים, כגון תקציב הבריאות. אולם בינתיים נוצלו חלק מהעודפים להקטנת עלויות העבודה על־ידי קיצוץ בתשלומי המעסיקים לביטוח הלאומי. קיצוץ זה איזן במלואו את תשלום תוספת היוקר ואת השפעתו על עלויות היצוא, כאשר שער הדולר מוקפא.

המגמה באוצר, להקטין עודפים אלה על־ידי הקטנת גיוס כספים בשוק ההון, היא מגמה מבורכת. הקטנת הגיוס תקטין את הלחץ על שיעורי הריבית השקלית בשוק המקומי ותאפשר לחברות לגייס כספים לטווח ארוך לצרכי השקעות. שתי התוצאות הן חיוביות בהחלט. אולם, האוצר אינו משחרר במהירות מספקת את שוק ההון. מבקשות להנפקות בסכום של 880 מיליון דולר אישר האוצר עד כה רק כ־300 מיליון דולר. מזה, עד סוף אוגוסט, יונפקו לא יותר מ־200 מיליון דולר. אין כל ספק שאם האוצר היה מאשר את הבקשות בקצב מוגבר יותר, גם הביצוע היה גבוה יותר. גם בתחום זה מעדיף האוצר לשמור על שולי ביטחון עבים מדי ועל רזרבות תקציביות גבוהות מדי. במקום לאפשר למפעלים לגייס כסף בשוק המקומי זורק האוצר פירמות כגון „כור" ו„כלל" לגיוס כסף בשוק הבינלאומי במחירי הנפקה גבוהים ביותר.

גם באוצר החלו להרהר בכדאיות הכלל־משקית של גיוס כספים זה בחו"ל. פרופ' איתן ברגלס מבנק הפועלים ביקר את השיטה וטען כי לו הבנקים הישראליים היו מגייסים את הסכום הנדרש, או לפחות את ההוצאות הנלוות של הגיוס, שלעתים מגיעות לכ־10 אחוז מכלל הסכום, היו יכולים להישאר במשק הישראלי. אולם, גיוס כזה, על־ידי הבנקים הישראליים, נמנע בגלל חוק של „לווה בודד" המגביל את הקונצרנים הגדולים לעבוד עם הבנקאות הישראלית. למרות שבסופו של דבר בנקים אלה נושאים בעיקר הסיכון.

צריכה פרטית — עליה לאחר ירידה

כאשר הממשלה אינה מגייסת כסף חדש, אלא רק ממחזרת את החוב ללא הריבית בעת שגיוס הכספים בשוק ההנפקות הפרטי עדיין לא התפתח כתוצאה ממגבלות האוצר. וכאשר הציבור איבד כל עניין לסכן את כספו בשוק המניות ההפכפך — אין ספק שבידי הציבור כספים, אשר בחלקם מוצאים את דרכם לצריכה.

הצריכה הפרטית היא פונקציה של ההכנסות הפרטיות, מערכת המיסוי ושיעור החיסכון. כאשר הביקוש לכסף מצטמצם והמסים מוקטנים, אין כל ספק כי יתר השימושים יעלו. נוסף לכך משתמש הציבור כיום בחסכונות העבר שהושקעו בפת"מ בלטה ומוציא סכומים אלה לנסיעות לחו"ל. באופן פרטי או באמצעות השוק השחור. לכן אין שום צורך להיבהל מתופעה זו. עליית הצריכה הפרטית היא בחלקה צריכה נדחית, הנובעת מהלחץ עליה בשנים קודמות. הירידה שהושגה ואשר לא ביטאה ירידה ממשית בהכנסות הפרטיות מתקזזת עתה ומגיעה לרמתה הנורמלית.

נראה, כי לראשונה קיימת גם השתחררות מהמיתוס שחיסכון שהושג על־ידי נכונות של האוצר לשלם כמעט כל מחיר עבורו, לא תמיד עדיף על הצריכה המיידית. בסופו של דבר החיסכון הוא צבירה נדחית וביקוש נצבר פוטנציאלי בתנאי הנזילות של החיסכון הקיים כיום.

צבי טימור

שפייזר: אין למנוע מידע על המסחר בבורסה

„הובא לידיעתי כי הנהלת הבורסה מונעת זרימת מידע מלא מאולמות המסחר לציבור הרחב באמצעות עיתונאים. הכוונה היא גם, לדוגמא: שמות מוכרים וקונים וכמויות רכישה או מכירה של מניות רשומות בבורסה. עולה, אם כן, וצף, נושא הגבלת המידע השוטף מהנעשה באולמות המסחר," כתב יו"ר ועדת הכלכלה, אליהו שפייזר, ליו"ר הנהלת הבורסה, חיים שטסל.

„הגבלת המידע לציבור הרחב מעניקה יתרון בלתי־מוצדק לחברי הבורסה ולכל שאר המקורבים והנוכחים באולם על־פני הציבור הרחב.

„כאיש ציבור, אינני מחווה דעה לגבי השאלה, הפורמלית־משפטית: אם פועלת הבורסה בהתאם לסמכותה אם לאו. ואולם, גם אם פעולתה זו מעוגנת בתקנון הבורסה, אין הדבר מתיישב עם זכותו הבסיסית של הציבור לדעת ולהיות שותף שווה זכויות בפעילות הבורסה.

„אי דיווח מלא על הנעשה באולמות המסחר, משמעותו: יצירת מידע פנימי, המעניק יתרון ברור לחברי הבורסה ולמקורביהם. מבלי שקיימת אפשרות חוקית למניעת ניצול מידע זה," כותב שפייזר.

„לשם המחשת סכנת המצב הקיים לציבור הרחב ולמדינה, אומר, שלדעתי, לו היה דיווח מלא על עיסקות שנעשו על־ידי חברי בורסה במניות הבנקים בזמנם, יתכן שהיה נמנע משבר כה חריף, ודו"ח בייסקי קובע בעמוד 120, כי הדיווח המלא על הנעשה בבורסה מצד אחד, ויכולת הציבור לדעת ולהפיק מדיווח זה על הנעשה בבורסה מצד שני, הם בין הערובות לניהול תקין של הבורסה ולקיום מסחר הוגן ונאות בה.

„לא זו בלבד שאין להגביל מידע מאולמות המסחר, אלא על הנהלת הבורסה לדאוג לפרסום מפורט ומיידי של עיסקות וניירות ערך על־ידי חברי בורסה, גם עיסקות אשר כיום אין חובה לדווח עליהן והן אינן מדווחות לחלוטין.

„דוגמא נוספת ליצירת מידע פנימי, הגורמת ליתרון משמעותי למקורבי הבורסה, היא הדיווח על עיסקות בעלי עניין, באיחור של מספר ימים.

„אם ברצון הבורסה להוות מכשיר לגיוס הון סולידי ולמניעת עיסקות ספקולטיביות קצרות־טווח, המרחיקות משקיעי־אמת, עליה לפתוח את ערוצי המידע לציבור הרחב כתנאי למסחר תקין ויצירת שוויון הזדמנויות למשקיעים."

שפייזר הזמין את הנהלת הבורסה לנמק בפני הוועדה את עניין המגבלות שהוטלו על פירסום מידע על־ידי עיתונאים.

מבזקים כלכליים

● בחודש יולי חלה ירידה של 13.1 אחוז בביקוש לעובדים באמצעות מודעות דרושים בעיתונות.

ביולי הוצעו בעיתונות 17,449 משרות לעומת 19,747 משרות ביוני (ירידה של כ־13.1 אחוז).

מ„מנפאואר" נמסר, כי בשלושה מתוך שבעת ענפי הסקר של החברה היו ירידות גדולות בביקוש (עובדי ייצור, שירותים ועובדי משרד), ולעומתם חלה עלייה ניכרת בביקוש לעובדי בניין (עלייה של כ־31.2 אחוז).

● לאור הביקוש הגבוה למזגני האוויר לרכב, הוחלט בחברת „אלכס אוריגינל" לעבור ליום עבודה בן 27 שעות... עובדי החברה עברו למסגרת עבודה בת שתי משמרות: משמרת א' — בת 15 שעות, ומשמרת ב' — בת 12 שעות (תוך חפיפה של 3 שעות של שתי המשמרות). בדרך זו מקווים ב„אלכס" להתגבר על הביקוש הבלתי־רגיל שנוצר למזגני החברה.

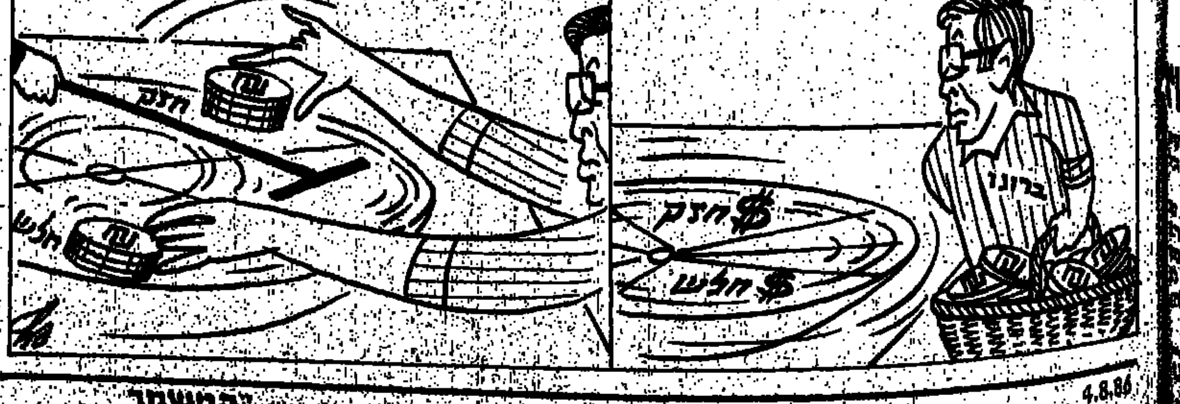

טור החדשות

בעוד חודש יבוטל השקל כהילך חוקי

ביום ה' 4.9.1986, יחדלו מעות ושטרי כסף מסידרת השקל להיות הילך חוקי. משמעות הדבר, כי החל מתאריך זה אין חובה לקבל תשלומים כלשהם אם הם מתבצעים במטבע מסידרת השקל.

יחד עם זאת יוזכר, כי בהתאם לחוק מטבע השקל החדש התשמ"ה־1985 זכאים מוסרי מטבע הנקוב בשקלים (לרבות מטבע שפסק להיות הילך חוקי) לבנק ישראל או לבנקים, לקבל תמורתו, ללא עמלה, שטרי כסף ומעות הנקובים בשקלים חדשים ובאגורות, ועל הבנקים בכל סניפיהם ובנק ישראל להחליף מטבע כאמור. זאת, עד ליום 4.9.86.

צרפת מוכנה להסכם כלכלי עם ישראל

ממשלת צרפת מוכנה להקים קרנות הון־סיכון עם ישראל להשקעה בתעשיות עתירות־ידע. ההסכמה של ממשלת צרפת מהווה פריצת דרך בתחום אפשרויות הייצוא של ישראל לצרפת.

עד כה הוערמו קשיים על יצואני ישראל בשוק הצרפתי ולכן גם אפשרויות ההשקעה של משקיעים צרפתיים היו דלות ביותר. עתה מסתמנת אפשרות של הגדלת היקף ההשקעות של משקיעים צרפתיים בישראל בעיקר בתעשיות עתירות־הידע.

בדיקת שוק שנערכה במכון הייצוא מצביעה על כך שכיום ניתן להגדיל את הייצוא לצרפת בשורה ארוכה של מוצרים, בעיקר במוצרי מזון, טכסטיל ואופנה. אפשרויות אלה גדלו בשל התחזקות המטבעות האירופאיים, כולל הפרנק הצרפתי, לעומת הדולר.

התעשיינים: יש להצמיד את תמורות הייצוא

הצמדת השקל לסל מטבעות אינה מביאה כלל לשיפור ברווחיות הייצוא. הייצוא התעשייתי הנעשה בדולרים נפגע עוד יותר כל עוד נמשכת מגמה זו בעולם, והרווחיות בייצוא במטבעות אירופיים ירדה בגלל המרכיב הדולרי (60 אחוזים) בסל — כך טוענים בהתאחדות התעשיינים.

על רקע זה תובעים התעשיינים לשנות כליל את שיטת החישוב של תמורות הייצוא. הם תובעים כי תמורות הייצוא ינותקו כליל משערי המטבע ויחושבו על בסיס הצמדה למדד יוקר המחיה או על פי עלויות הייצור ושכר העבודה. דהיינו, הממשלה תשלים להם את הפער בין שערי החליפין לבין העלויות שלהם בפועל. על פי חישובי התעשיינים, מאז יולי 1985 חלה שחיקה של 9 אחוזים ברווחיות בגלל הקפאת שערי החליפין ועלייה מקבילה בעלויות הייצור.

התעשיינים מעריכים כי שער הדולר בשוקי העולם ימשיך לרדת לעומת המטבעות האירופיים והין, לפחות במחצית השנה הקרובה.

ייצוא „כור" ללא שינוי

ייצוא קונצרן „כור" במחצית הראשונה של השנה הסתכם בכ־240 מיליון דולר, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הנסיגה בייצוא של „כור" מוסברת בעובדה שמפעל המרגמות „סולתם", שהיה בעבר ייצואן גדול, לא ייצא כלל בתקופה זו. כאשר למחצית השניה של השנה צופים ב„כור" גידול בייצוא וזאת על סמך הזמנות בפועל שיש להם. גם ייצוא „סולתם" יגיע לכ־40 מיליון דולר בעקבות קבלת הזמנה מיוחדת לייצוא.

בשוק המקומי, לעומת זאת, גדלו המכירות של „כור" במחצית הראשונה של השנה בכ־6 אחוזים והגיעו לכדי 630 מיליון דולר. אולם הרווחיות בשוק המקומי נשחקה בגלל הקפאת המחירים בשוק המקומי לעומת העליה בתשומות הייצור המקומיות.

„כלל" תגייס 80 מיליון דולר

קונצרן „כלל" מכין בימים אלה תשקיף לגיוס 80 מיליון דולר בארה"ב באמצעות הנפקת אגרות חוב ל־10 שנים. החתם של ההנפקה הזו תהיה חברת „ברנס־סטרנס".

„כלל" יוצא בהנפקה לאחר שקונצרן „כור" הצליח למכור את הנפקתו בהיקף של 105 מיליון דולר באמצעות הנפקת אגרות חוב ל־10 שנים.

בשלב זה לא ידוע עדיין מה יעשה הקונצרן עם כספי ההנפקה. נראה כי הם מיועדים בשלב זה לשמירה על רמת נזילות במפעלי הקונצרן.

נישומים זכאים לניכוי 130 ש"ח בתשלומי הביטוח הלאומי

מתקנות מס הכנסה (ניכוי מס מקביל הוראת שעה) תשמ"ו־1986 עולה, כי נישומים עצמאים שישלמו ביטוח לאומי יהיו זכאים לניכוי מההכנסה בגין תשלומים אלה, בסכום שלא יעלה על 130 ש"ח. על כך נמסר מלשכת הדובר של משרד האוצר.

גם שכיר שמעבידו אינו חייב בתשלום מס מקביל או נישום עצמאי שפטור מתשלום מס מקביל יהיה זכאי לניכוי מההכנסה בגלל כל הוצאותיו לביטוח רפואי בסכום שלא יעלה על 130 ש"ח.

חיים מרגלית

● בנק הפועלים מאריך את הפעלתו של מסלול ההפקדה המיוחד לתקופות של חודש, חודשיים ושלושה חודשים, ומאפשר לקבל ריבית משתנה בשיעור מוגדל של ריבית „פריים" בתוספת 0.5 אחוז לחודש או ריבית קבועה בשיעור שנתי נומינלי של עד 18.5 אחוז. — הבנקים מכין שתי האפשרויות.

הריבית במסלול של ריבית משתנה בפיקדון זה עומדת, לפי שיעורי הריבית הנהוגים כיום, על שיעור חודשי של 1.75 אחוז. השקול לריבית שנתית אפקטיבית של 23.14 אחוז.

● „יש לסייע בפיתוח תעשייה בתוך הישובים הערביים על מנת לתת מקורות תעסוקה לתושביהם, ולמנוע את הצורך לחפש מקורות עבודה בישובים מרוחקים" — כך אמר יורם בליזובסקי, מ"מ מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, בסיור שערך במפעלי תעשייה במיגזר הערבי בגליל.

לאחרונה אישרה מינהלת מרכז ההשקעות מפעל חדש לייצור ולעיבוד שיש בכרמיאל, בבעלות ערבית, שעיקר תפוקתו מיועדת לייצוא לשוק האמריקאי.

העורך הכלכלי: צבי טימור

בעריכת גיורא מנור

מסך ראשון

חלון לממלכת נשים

מאת גיורא מנור

„החלון" — קומדיה אירוטית בתיאטרון־תנועה מאת רות זיו־איל, עיצוב תפאורה ותלבושות: פרידה קלמדולין; מוסיקה: רפי קדישזון; תאורה: ג'ודי קופרמן. בהשתתפות: גבי אלדור, לאשה רוזנברג, מרתה רייפלד־שור, דיתה אריאל וחמד שולברג — במסגרת הפסטיבאל השלישי לתיאטרוני בובות ותיאטרון חזותי בירושלים.

מי שמתייחס לתיאטרון־מחול, ובכלל לתיאטרון חזותי, שהטקסט בו מהווה רק מרכיב אחד, ולא מרכזי, כאל חידה או חידון, שיש לפענח אותו ולפצח את שפתו, כאילו היה זה צופן סודי — מוכרח על־פי רוב להתאכזב. או משום שה„סוד" המתגלה פשוט למדי. כי ללא המלה קשה למסור מסרים עוברתיים, אינפורמציה מורכבת או שיישאר בפיו הטעם המריר של כשלון אישי, משום שהצופן נותר בגדר אניגמה, תשדורת השמורה למשתתפים לבדם ואתה, הצופה, חש כמי שאינו שייך.

למצב שכזה עלול הצופה להיקלע גם בתיאטרון הטקסטואלי, הדראמאטי במובן השיגרתי של המלה, ואז תחושת הבידוד והכשלון חריפה עוד יותר. כי איננו מורגלים להתייחס לדיאלוג או טקסט כאל סמלים. מופשטים או צלילים בלבד. זו אולי הסיבה, מדוע אין לנו בעיות עם מוסיקה, שהורגלנו להאזין ולהנות ממנה ללא „פיענוח" ואילו בתיאטרון קשה להשלים עם המופשט, שאינו מתרגם ללשון הכתובה או המדוברת.

המבחן הוא בבהירות, בכך שההתרחשות תהיה כאילו מובנת מאליה, שקופה. וזאת בשני מישורים: במקרוקוסמוס של היצירה, במכלול הדימוי הכולל וגם במיקרוקוסמוס, בכל פרט ופרט. רות זיו־איל עוסקת במופעים שהיא מביאה לנו מדי שנתיים בערך — זו כנראה תקופת ההריון שאלה דורשים — בחקירה של נושאים ברורים, כגון התייחסות לחפצים („מיסתורים" שהיה פואמה לכלי־בית או „כותרות נזכרות" שעסק בעיתונים ישנים וכדורים), לסביבה ויסודותיה, כגון „במחזור" שבו המים והאדמה שיחקו תפקיד ראשי או „כלאי", שהיה תיאור של ההליכים הקשורים בלבוש, וממילא התרכז בלבישה ובפשיטה. הפעם צעדה, לדעתי, רות צעד נוסף ביצירתה, בכך שלא הסתפקה ב'מחקר', בגילוי מכלול האפשרויות שהחומר מעמיד לרשותה ולרשות המבצעים. היא יצרה סיטואציה תלת־דורית, שבבסיסה מין 'דינאמיקה קבוצתית' בין שלוש נשים, חושניות, לבושות הידור סמרטוטי, הנראות כאילו ציירן טולוז־לוטרק או שיצאו מאחד מתחריטיו של הוגארת האנגלי, שאהב לצייר יצאניות ונשים של המשחקים האסורים.

הרימויים התנועתיים והקוליים כאחד במישור זה היו שאולים מעולם החתולות: התחלקקות העצמית, האלגנטיות הלאה, התוקפנות והושפת צפורניים מסוכנות, החשרנות של החתולים, בעלי החיים האסתטיים ביותר שברא הקדוש ברוך הוא.

למישור זה שייך גם הגבר היחיד שבמופע, שמגיע לבוש מעיל גשם שחור ומגבעת, ומשלא נענה לנסיונות ההתקרבות הלא רציניים כל כך שלו, הנעים כמעט כלאחר יד, הוא פושט מעילו הנאה ולובש שמלה וקושר מטפחת לראשו כדי להתחוות לאשה, ובדרך זו להכנס לזירה, אותה מסמלים מסלולי עץ בהירים, המונחים באלכסונים על הריצפה, ורק לו מותר לנוע מחוצה להם.

ומעל למישור שני זה של ספק חיזור ספק מאבק מצויה דמות האם. גבי אלדור, הספוגה על מין כס־מלכות, היולדת בהמשך כדור גדולה מרהיב ביופיו.

המריבות, המעברים הרגשיים בין החתולות מעוצבים בצורה ברורה, ויש הרבה פרטים יפים גם בתפקיד הגבר, המתגרה בחתולות בעזרת סרטי נייר צבעוני הקבועים על ראש המקל. כמין דגל או שוט. אבל במישור הכללי יותר. יש איזו אי־בהירות. האם הבחור באמת מנסה להיות כאחת הנשים? האם זה רק תכסיס כדי לכבוש לו נקבה? לא נוצרת דיפרנציאציה ברורה בין התיחסות כל אחת מהן אליו. אמנם הכוריאוגראפית נמנעה מליפול אל הפיתרון הנדוש, והחתולות המיוחמות אינן טורפות את הזאב העדיין הזה, אבל היא גם לא מצאה פיתרון אחר לסיטואציה שיצרה.

ואולי זו הסיבה לכך, שלמרות היופי הרב והרגעים המשעשעים, יש תחושה של אכזבה מסויימת בסופו, של אי־מילוי הציפיות, שהפתיחה מעוררת.

לעיתים קרובות במופעי תיאטרון־תנועה נוצר אי־שיווי משקל בין משחק ומחול בשל „המוצא האמנותי" של המבצעים. או שהם מגיעים מעולם המחול, ואז המשחק על פי רוב מאולץ או אגבי, או שאלה שחקנים, שהתנועה עבורם היא רק אמצעי־עזר. הפעם נוצר יחס של השלמה אמיתית בין המרכיב המימי, של ביטוי הפנים והקולות לבין התנועה, וזה לזכות היוצרת והמבצעים כאחד. מבחינה זו לפנינו תיאטרון־מחול אמיתי.

תשומת לב מרובה ניתנה לפרטי תנועות האצבעות, המשמשות כתמרורים, המפנים אותנו אל המבצע עצמו או אל זולתו, או כסמלים למצבי־רוח משתנים, אינדיקאטורים של תהליכים שבנפש פנימה.

הקהל מקיף את זירת־החתולים משלושה עברים, והבימוי אכן תלת־כיווני. התפאורה הנאה, המונחת על הריצפה דורשת, בעצם, מבט ממעל, אבל היא קיימת בחלל גם במבט מהצד. הפלסטיק המחזיר אור ומשנה את צבעיו שעל גבי הריצפה אינו בא לידי ביטוי מספיק, אולי בשל התאורה, היפה כשלעצמה, אבל אינה מבליטה מרכיב צורני זה בתפאורה.

בניגוד לבמאי התיאטרון, הכוריאוגראף ניצב מול חלל הבימה לבדו. אין לו המשענת של מחזה כתוב. זה משאיר לו מרחב לדמיון להמריא, אבל גם מחייב מחשבה דראמאטורגית. רות זיו־איל יצרה מרקם צורני וקיצבי עשיר, אבל כאילו לא חשבה עד הסוף בתחום ההתפתחות הדראמאטית, ועל כן נשאר החלון הנאה הזה באמת רק חלון אל עולם, שאיננו מורשים להכנס בו ממש, ריגשית, אלא רק להתבונן בו מבחוץ.

מחול

„סינדרלה" בביצוע „הבלט הישראלי"

מאת גיורא מנור

אם יש מישהו, שבילדותו לא חלם בסתר, שהוריו אינם הוריו האמיתיים, ושבעצם הוא ממוצא של מלכים או לפחות אצילים, שיצביעו האגדה על ליכלוכית, הנערה המסכנה, המוזנחת, ששתי אחותיה הבעורות מציקות לה ואמה החורגת — עוד דמות מן המיתולוגיה הילדותית — מטילה עליה את כל העבודות המלוכלכות בבית. ומכאן כינויה, לכלוכית, „סינדרלה", הנערה המאובקת תמיד באפר, כי עליה

רקדני „הבאלט הישראלי" נדי לאקינג וברונו ורזאנו בתפקידי סינדרלה והנסיך

לנקות את האח ולהסיק את התנורים.

לא פחות ארכיטיפי הוא חלום הנסיך, הגעגועים לגבר הנאה, בן־המלך, שימצא לבסוף בעזרת מעשה קסם כלשהו של מכשפה או פיה טובה את לכלוכית כאהבתו הגדולה, יישא אותה לאשה והיא תיהפך לבסוף למלכה.

זה החומר האגדתי־העלילתי עליו בנוי הבאלט „סינדרלה", שאת המוסיקה שלו חיבר המלחין הרוסי סרגיי פרוקופייב.

את עבודתו על הבאלט החל פרוקופייב עם מחבר הליברית, ניקולאי וולקוב, ערב מלחמת העולם השנייה. אבל רק בשנת 1945, עם הנצחון על הנאצים, העלה הבאלט לראשונה במוסקבה. ידועה הרבה יותר מהגירסה הרוסית המקורית היא זו של הכוריאוגראף הבריטי פרדריק אשטון, אותה יצר ב־1948 עבור הבאלט הבריטי (שאז עוד טרם היה בעל התואר „מלכותי"), בתפקיד הראשי הופיע מוארה שירר, הרקדנית שיצאו לה מוניטין בשל משחקה והריקוד שלה בסרט „נעליים אדומות".

שירר והנסיך שלה, מייקל סומס, אמנם היו יפים, כיאה לבן־מלך ובת־לו, אבל את ההצגה גנבו אשטון עצמו והרקדן ממוצא אוסטראלי רוברט הלפמן, בתפקידי ה„אחיות המכוערות" של סינדרלה. כי השעשועים שבבאלט זה הם קודם כל קטעי התנועה הפאנטומימית, שעה שהאחיות הרעות מכינות את עצמן לנשף, מתלבשות בשמלות אבסורדיות, ושני הגברים ניצלו את ההזדמנות לתעלולים רבים.

במקרה זכיתי לראות את השניים רוקדים תפקידים אלה בפעם האחרונה בה עלו על הבימה ב„קובנט גארדן", והם כבר אז מכובדים בני יותר משבעים שנה. זה היה בשנת 1972, ומופע פרידה זה הפך לשעה של מעשייקונים, שהצחיקו לא רק את הקהל אלא גם את המשתתפים על הבימה. הסיבה היא, שהאחיות הרעות מורשות לאלתר ולשעשע את הצופים, כיד הדמיון הטוב עליהן. כי הלא סיפור המעשה הילדותי לכשלעצמו אינו סובל גישה רצינית או דרמאטית.

למעשה הליברית אינה אלא הזדמנות לכמה מחולות סולו של הרקדנית המגלמת את לכלוכית, כגון הריקוד החמוד עם מטאטא־הזרדים במערכה הראשונה, המחולות המפוארות של הנשף המלכותי. לתפאורן ניתן לתכנן מעבר נאה מלא קסמים, בו הופכת לכלוכית האפורה לנערת־זוהר, ועגלה כמהת דלעת מוליכה אותה אל הארמון כשעכברים גדולים משמשים לה סוסים.

ויש כמובן הרגע הקסום, שבו מכה השעון חצות, ועל לכלוכית לברוח הביתה, כי עם השמע הצליל האחרון, תשוב להיות הנערה המשרתת.

במערכה האחרונה מגיע הרגע של מדידת נעל־הזכוכית, שאיבדה לכלוכית במנוסתה מהנשף, ובו הנסיך מגלה את אהובת לבו האלמונית. איש, כמובן, אינו מקשה על כך, שהנעל השקופה נותרה שלימה ובריאה גם אחרי חצות, כשכל עושרה של לכלוכית הפך להיות דלות ועוני... כי באגדות אין מקום לקושיות.

לביצוע באלט עשיר שכזה כדי שלא יהיה בגדר ה„חביתה של עניים" אלא קודם כל רקדנית, שתפיח רוח חיים בחלום הנעורים הזה של לכלוכית המוצאת את אביר לבה. ועוד יותר מכך שני קומיקאים או קומיקאיות, שיהפכו את האחיות לליצניות של כבוד מסורת התיאטרון האנגלי, בייחוד בעונת חג המולד, כוללת את „חילוף המינים" המסורתי של ה„פאנטומימים", בו הגיבור הראשי מוצג תמיד על־ידי שחקנית ואילו האם החורגת על־ידי גבר דווקא, במסגרת מסורת בימתית זו יצר אשטון את תפקידי האחיות המכוערות.

הבאלט הישראלי כבר ניסה את כוחו בעבר שעברה בהפקת באלט שלם, „מפצח האגוזים", גם הפעם הכוריאוגראפיה היא בידי גדי ימפולסקי. את התפאורה עיצבה לידה פינקוס־גני.

הבכורה ב־20.8, באולם תיאטרון „הבימה".

הלפמן כ„אחות מכוערת"

אשטון כ„אחות מכוערת"

„סרט לילה" זכה בפרס באוסטרליה

סרטו של הבימאי הישראלי, גור הלר, „סרט לילה" זכה בפסטיבאל מלבורן (אוסטרליה) בפרס „סרט הסטודנטים הטוב ביותר" בתחרות שנערכה שם. הוא נבחר מתוך 180 סרטים קצרים מ־23 ארצות.

מנהלת הפסטיבאל, סאנטינה מוסומצ'י כותבת במכתבה להלר, בין היתר, „חבר השופטים ציין שהנה היתה רמת המשתתפים בתחרות גבוהה באופן מיוחד, וגם סרטך נתקבל בצורה אוהדת ביותר על ידי קהל הצופים".

משהו עולמי

דבקה ישראלית — בסין העממית

שמואל כהן — שכל חובבי המחול העממי הישראלי מכירים אותו בשם ויקי מקיבוץ ליה, הוא אחד המומחים למחול הדבקה המזרחית־תיכוני, והוא יצר כמה וכמה ואריאציות שלו על המחול, שנתחבבו בארץ ובעולם. פרסומו הגיע עכשיו עד לסין העממית, כפי שמעידה הדוגמה המובאת כאן, מתוך חוברת הדרכה למחוללים, וכה הוראות של „דבקה הלל" מאת ויקי (בסינית, כמובן).

החוברת הגיעה ארצה בעזרתו האדיבה של דורון אררי, מדריך למחול עממי ישראלי, היושב דרך קבע בלוס אנג'לס, שהוזמן להדריך בסין.

מאת יוסף שמי

הקרנית — אלופת ההשתלות

בשנה שעברה ביצעו בארה"ב לבדה 29 אלף השתלות קרנית העין. את הריקמה להשתלות סיפק בנק הקרנית, ואפשר לומר כי השתלת קרנית העין היא אלופת ההשתלות של ריקמות אדם.

את ההשתלה מבצעים אצל אנשים הלוקים במחלות שונות של קרנית העין, ויש מחלות שונות המופיעות כתופעת לוואי של מחלות אחרות או כמחלה בלעדית. אין מנוס מהשתלה במקרים מסויימים של נפיחות הקרנית, דיסטרופיה (התנוונות) של הקרנית וכן ריבוי צלקות בקרני העין כתוצאה מדלקת, למשל מצב דלקתי עקב הרפס.

מחלות הקרנית הן הסיבה השכיחה ביותר לעיוורון, הקרנית מהווה כיסוי לקידמת העין ותפקידה דומה לעדשה במצלמה. למיליוני העיוורים אפשר להחזיר את מאור העיניים ע"י השתלת קרנית חדשה במקום הקרנית שהתנוונה.

השתלת הקרנית הראשונה בוצעה ב־1906 על־ידי רופא צ'כי לפועל שהתעוור עקב תאונת עבודה. הניתוח נחל הצלחה חלקית, הפועל ראה שוב בעין אחת. מאז התרבו הניתוחים ועלה אחוז ההצלחות.

היום ידוע כי הצלחת הניתוח תלויה בטכניקה אותה מאמץ המנתח, בכושרה של הקרנית המשמשת להשתלה, בטיפול שלאחר הניתוח, במצב העין בכלל חוץ מהקרנית הפגומה, בהתאמה בין ריקמת התורם לבין המותרם ועוד. כשיש התאמה בין הריקמה של החולה לבין זו של התורם יש 90 אחוז סיכויי הצלחה.

הבעיה היא שלא כל נפטר יכול להיות תורם, והכוונה אינה רק לחולי איידס וצהבת הכבד. קרנית שנוטלים מאנשים הלוקים במחלות מסויימות משמשת רק למחקר, לא להשתלה. בין הנושאים למחקר — שיטות איחסון. כיום ניתן לשמור על קרנית העין עד 4 שבועות וזה שיפר מאוד את תנאי ההשתלה. רשימות של תורמים ושל חולים שמורות במחשב ואפשר לשלוף נתונים אלה ולקבל תרומה מתאימה לחולה מתאים.

הבעיה המעיקה על החולים והרופאים כאחד היא מיעוט תורמים לעומת הצרכים. בארה"ב לבדה ממתינים 3500 עד 5000 נזקקים להשתלה (הנתונים נכונים ל־1985). גם בארה"ב ישנה בעיה של חוקים נוקשים המקשים על התרמת הקרנית מנפטרים.

בקרב שליש מהמנותחים מופיעה דחיית השתל ולרוב מתגברים עליה בעזרת טיפול תרופתי.

בקרנית אין כלי דם, לכן בעיית הדחייה היא פחות אקוטית, אך קורה שבשל תגובת הדחייה מאבדת הקרנית את „השקיפות" שלה ואז, כמובן, היא אינה מועילה לחולה.

איידס מושתל

זה קרה באחת הקליניקות להשתלת כליות בברלין. ארבעה חולי כליות שנזקקו להשתלה קיבלו את האבר הנחוץ מאדם שנפטר, אך כעבור זמן לקו גם במחלת איידס. המחלה התגלתה אצלם שמונה חודשים לאחר יום הניתוח.

הרופאים בדקו ומצאו כי התורמים היו מכורים לסמים, וכנראה הזריקו לעצמם את הסם במזרק מזוהם. המקרה העמיד על הרגליים את כל מרכזי ההשתלה וכן את המרפאות לטיפול בדיאליזה, שכן תחילה לא היה ברור אם לקו החולים באיידס תוך כדי השתלה, או שמא קיבלו את הווירוס הקטלני תוך כדי טיפול בדיאליזה, לפני ההשתלה. הבדיקות שבוצעו הוכיחו כי הווירוס אכן עבר מהתורמים לאלה שקיבלו כליה להשתלה.

מעתה מוותרים מראש על כליות של תורמים, החשודים כי היו מכורים לסמים. עם זאת, גם במקרים אחרים יש צורך לוודא אם אין התורם נגוע בנגיף האיום. השבועון הגרמני „דר שפיגל", המוסר על כך, אינו מוסר כיצד מתבצעות הבדיקות אצל התורם, מבלי שהדבר ישפיע על כשירותו של האיבר להשתלה.

„פניני חמצן" לוורידים

שיטה חדשה לריפוי חולי לב וכלי הדם ואף חולי כיב קיבה בעזרת הזרקת חמצן לוורידים מיושמת בעיר המערב־גרמנית שפרינגברונר על־ידי ד"ר אווה שטוקסמאייר, העומד בראש מרכז לריפוי בשיטה זו.

לטענת מנהל המרכז הרפואי טופלו בשיטה זו, שהומצאה לפני 30 שנה ע"י ד"ר רגלסברגר, למעלה מ־30 אלף חולים והיא אינה כרוכה בסיכונים או בתופעות לוואי כלשהן. הטיפול מושתת על הזרקת „פניני חמצן" אל תוך העורק בכמות של 1.5 עד 3 סנטימטר מעוקב לדקה. „ההזרמה" נמשכת כ־30 דקות. הטיפול נמשך 5 ימים בשבוע ומתארך לפי מצבו של החולה. הזרקת החמצן משפיעה על מחזור הדם ומאיצה את המיקרוצירקולציה — לדברי עלון פירסומת של המרכז והרפואי. מהקריאה בעלון מסתבר שהרפואה הרישמית בגרמניה המערבית מסתייגת בחריפות מהשיטה, שלא זכתה כנראה לאישור הגורמים המתאימים במימשל.

בראיון שהעניק ד"ר שטוקסמאייר למגזין „אורומר" היוצא לאור במינכן הוא הכחיש את הטענה כי הזרקת אוויר לעורקים גורמת להיווצרות בועות העלולות לסתום את זרימת הדם בכלי הדם בעורקים ראשיים ופריפריים כלב, כמוח, באיברים פנימיים ועוד. לדבריו מדובר ב„כדוריות אוויר" קטנות כראש סיכה, והן מעשירות את מערכת כלי־הדם והנשימה. הוא אינו מציג את דרך הפעולה של החמצן המוזרק דרך העורק, אך־ציין כי אין זה מקרה של טיפול פסיכוסומאטי. בנוסף להזרקת חמצן לעורקים מקבלים החולים תרופות שונות המחזקות את הטיפול העיקרי. התרופות שונות במקרים שונים כגון סכרת, קשיי תנועה, כיב קיבה וכו'.

למרות היות השיטה בשימוש זה למעלה מ־30 שנה מודה המרואיין, כי היא לא נכנסה לבתי־ספר לרפואה. למרות ששיטתו לא זכתה להכרה טוען ד"ר שטוקסמאייר כי היא טובה לחולים הסובלים מרעש באוזניים ומסתימות בכלי הדם בגפיים. קופות־החולים בגרמניה אינן מכירות בשיטה ואינן מכסות את הוצאות הטיפול היקרות למדי — טיפול חד־פעמי בתנאי מרפאה עולה בין 60 ל־80 מארק. הטיפול בחמצן עומד בסתירה ליידע הרפואי, לפיו החדרת אוויר לעורקים עלולה לגרום לשבץ לב או מוח בשל היווצרות סתימות בכלי הדם. אין להוציא מכלל אפשרות שגם בגרמניה יש סוג מסויים של „בייגלמאכר" מרופלם. וזה אולי טוב יותר מה„בייגלמאכר" המוכר שלנו, שאינו יודע קרוא וכתוב.

נייד וממוחשב

מכשיר חדש, שפותח בארה"ב, המאפשר מדידות לחץ דם אצל החולים ומעקב בלתי־פוסק אחריו, נמצא ביחידה לחקר לחץ דם של הדסה, ירושלים.

המכשיר הוא נייד וממוחשב, מחובר לתיק צר. בתוכו נמצא מנוע המתוכנת לנפח את השרוול למדידת לחץ הדם מדי זמן קצוב, בהתאם לדרישת הרופא. בתוך השרוול למדידת לחץ הדם נמצא חיישן, החש את הדופק. תוצאות הבדיקות נרשמות בזיכרונו של המחשב שבתיק. פרופ' דרורי בר־ישי אומר, כי לחץ הדם הנמדד במרפאה אינו משקף את המצב האמיתי, כי עצם כניסתו של רופא בחלוק לבן לחדר מעלה את לחץ הדם של החולה. לעומת זאת אצל החולה שהמתין לבדיקה, הספיק לנוח ולהירגע, עשוי לחץ הדם להיות נמוך מן הרגיל.

בסקר שערך פרופ' בר־ישי באוכלוסיית הקשישים הוא גילה כי כמעט אצל כולם יורד לחץ הדם ביציאה מן המרפאה, בעוד שבעת הבדיקה נמדד לחץ דם גבוה מאוד. הנתונים הללו מטעים וגורמים לטיפול בלתי מתאים.

המכשיר הנייד למדידת לחץ דם פותח במעבדות החלל של ארצות הברית כדי לעקוב אחר לחץ הדם של האסטרונאוטים. כיום ניתן לאתר מחלות הקשורות בלחץ דם, כמו מחלת לב איסכמית המלווה בלחץ דם גבוה ולחץ בחזה. מחלה אחרת היא פיאו־כרומוציטומה, המתבטאת בקפיצות פתאומיות של לחץ הדם. היות שהחולה רושם בטופס מיוחד כל פעולה במהלך הזמן שבו הוא מחובר למכשיר, יכול הרופא לאתר בעיות בריאותיות על־פי הפרטים הרשומים אודות לחץ הדם באותן שעות. המעקב המתמשך חשוב לגבי חולים המטופלים בתרופות לזמן ארוך. המכשיר רושם אם אכן התרופות מועילות וכן את משך השפעתן.

במשך חודשיים, מאז הפעלתו של המכשיר בהדסה הר־הצופים, כבר נבדקו 40 חולים, ובדיקות השוואתיות מעידות על מידת הדיוק המירבית של המכשיר. גם בארצות אחרות מתחילים עתה להשתמש בציוד חדש זה, וממתחים מכשירים נוספים לשימוש במרפאות לטיפול ראשוני.

ד"ר יצחק קוברין, אשר שב לא מכבר מהשתלמות בחקר לחץ הדם בארה"ב, מסר על ניסויים במכשיר חדש למדידת לחץ הדם, שאותו מרכיב החולה על האצבע כמו טבעת או צמיד. זאת, כדי לאפשר מעקב צמוד וממושך מבלי לגרום לטירחה ולאי־נוחות בשל נשיאה של המכשיר הגדול יחסית צמוד לגוף.

עודפי השומן יצרכו במים

[illegible]

בעריכת דוד ארן

חמדנות במסווה אידיאולוגי

אם תשאלוני מה דעתי על ניקראגואה, לאחר סיור אינטנסיווי של שבועיים בארץ זו, עלי להשיב שאמנם יצרתי לעצמי דיעה. אך אינני יודע מה בה אמת ומה טעות — ואולי משאלות־לב. בזמן הקצר הזה לא הצלחתי לפענח את החידות, והן נעשות סבוכות יותר ככל שמתבוננים יותר מקרוב. אך כמה הקשרים ושרשרות סיבות נעשו שקופים יותר לגביי.

טוטאליטריות ניתן „להריח". בדיקטאטורות האוויר מחניק, הפחד תלוי בנוף כמשקולת עופרת, קשה לנשום. אידיאולוגיזציה מוחלטת של השיחה הפומבית, מיליטאריזציה מוחלטת, ראיית כל אופוזיציה כ„קונטררוולוציה" — אלה הם האיפיונים הידועים עד־זרא של משטר דיקטאטורי. מכל אלה הרגשתי אך מעט בניקראגואה. ההתרשמות הראשונית: ארץ במצוקה. עם במצב מלחמה - אך היחס בין העם לבין הצבא הוא טבעי לגמרי, ללא היבטי של־דיכוי. המצב הכלכלי הוא קטסטרופאלי, ואף־על־פי־כן קשת דעת־הקהל עודנה רחבה עד להפתיע.

ניקראגואה זקוקה לכ־60 אחוזים מן התל"ג (תוצר לאומי גולמי) שלה בשביל מלחמה שנכפתה עליה. אך לא הוכרזה מעולם. זוהי מעמסה כבדה מנשוא והסיבה לכך, שתוכנית הסאנדיניסטים נשארה. חרף התחלות טובות, ברובה על־גבי הנייר. בשל כך מאשימים אותם מתנגדיהם בבגידה בעקרונותיהם.

בוודאי, ניקראגואה איננה „ארץ חופשית". גם בעניין זכויות האדם אין הסאנדיניסטים דווקא כבשים תמימות. קיימת הרבה שרירות לב. אך הטענות המושמעות מנופחות ללא כל פרופורציה. קשה להבחין בין אשמה־של־אמת ובין תעמולה כוזבת. שוב: אין להכחיש שישנן פגיעות בזכויות האדם. אך קשה לי להשלים עם אותם מגינים עליהן, המציגים בנשימה אחת עם הביקורת על הסאנדיניסטים את מעשי הרצח והשוד של ה„קונטראס" כפעולות מלחמה לגיטימיות של „לוחמי שיחרור". זוהי ציניות פשוטה. או כפי שהגדיר זאת סופר מקסיקני: „הסאנדיניסטים עושים שגיאות, הקונטראס הם פושעים". ובלא הסי־אי־איי, קונטראס לא היו בנמצא.

בקיצור: האומנם אין זה מן הדין להבטיח לניקראגואה מה שאנו דורשים בצדק למען אפגאניסטן: זכות ההגדרה העצמית? או שמא רשאית מעצמה גדולה כארה"ב לבטל בכל עת את הזכות הזאת?

הנה נכונה: סומוזה ומשפחתו טואטאו ב־1979 על־ידי נחשול של זעם העם מן הארץ, לאחר שזכו עד לרגע האחרון לתמיכת האמריקנים. הלגיטימיות של המהפיכה הסאנדיניסטית אינה ניתנת לעירעור: הרוב המכריע של העם התייצב מאחוריה. ובכך לא השתנה דבר עד עצם היום הזה. על־אף התנאים הקשים. בבחירות של 1984, שנוהלו, לדעת משקיפים בינלאומיים, ללא דופי, זכו הסאנדיניסטים, בהשתתפות של 75 אחוזים, בכ־67 אחוזים מכלל הקולות.

הלחץ על ניקראגואה הינו עצום. המצב נואש. מי אחראי לכך? טוענים כי הסאנדיניסטים עברו אל מחנה הטוטאליטאריות העצמאית. והרי הם ממש נדחפו אל זרועות הגוש הזה על־ידי הדם והרעבה שיטתית מצד האמריקנים. שטענו כי ניקראגואה היא „קובה שניה". וסרטן בגופה של היבשת האמריקנית הרי גם ב„טראומה הקובנית". אחת מעיקרי היסוד של מדיניות רייגן באמריקה הלאטינית. אישיה ארה"ב עצמה. היא תומכת בכל מקום במשטרי עריצות. עד שהדבר נעשה בלתי־אפשרי. זוהי מדיניות שמטרתה מתוך אינטרסים כלכליים, המוסווים במסווה שיקוף של הנקיות אידיאולוגיות. ולבסוף: התוכנה כי יש לנהוג, אחרי וייטנאם. ביתר זהירות במדיניות התערבות „בשם הדמוקראטיה והחופש". אמנם גברה כה. אך לא נהפכה ערובה למדיניות מעשית.

אנדריאס בלום (מנהל התוכניות הגרמניות ברדיו שווייץ ונשיא „בזייאייד")

מהפיכה לרעת העם

ביקרתי בניקראגואה בינואר 1984, ביולי 1985, ולאחרונה — באפריל השנה. זה מאפשר השוואות ראויות לציון. חיובית היא העובדה כי עדיין ניתן לדבר באופן חופשי — אמנם רק בחדרים סגורים, וזאת עם כל החוגים, למן הממשלה ועד לאופוזיציה. עם פועלים ואיכרים, עם אנשי כמורה ועם עסקני האיגודים המקצועיים. וגם עם עורכי עיתון האופוזיציה היחיד, „לה פרנסה". ועוד: ההכרזות הגדולות עם סיסמאות פוליטיות נעלמו כמעט כליל. והוא הדין בטנקים הרבים שעוד לפני שנה הוצבו מסביב למאנאגואה, כדי להגן על הבירה מפני פלישה אמריקנית.

אך יש עובדות שליליות, והן רבות יותר. התמיכה בסאנדיניסטים בקרב העם פחתה. 90 אחוזים תמכו במהפיכה שהפילה את הרודן סומוזה. היא נחשבת כיום כמהפיכה ראשונה, מאחר שאחריה באה שניה: תפיסת השלטון על־ידי הגרעין הקשה, המארקסיסטי־לניניסטי ובעל האוריינטציה על מוסקבה של הסאנדיניסטים. ב־1984 העריכו רבים מבני שיחי, כי 45 אחוזים מן התושבים מתייצבים מאחורי הממשלה; ביולי 1985 היו אלה רק 25 אחוז וכיום — 15 אחוזים. אי־אפשר לבדוק את המספרים הללו. אין בחירות חופשיות ואף לא סקרי דעת קהל. אך המגמה נראית לעין: תחת שלטון סומוזה היגרו 30,000 בני ניקראגואה, מאז ראשית שנות ה־80 הגיע מספר המהגרים ל־300,000.

ואת ועוד: בראשית 1984 אפשר היה לקבל בשוק השחור 350 קורדובאס תמורת דולר אחד, באמצע 1985 שלמו 750 ובאביב 1986 אפילו 1,800 קורדובאס — סימן ברור להתפוררות המטבע והמשק. התל"ג יורד למצבו ב־1960. קיים קיצוב במצרכי יסוד, אך בקופות אין כרטיסים, וצריך לקנותם במחיר מופקע ב„שוק החופשי". ב־1979 היתה משפחה בת חמש נפשות זקוקה להכנסה וחצי, כיום דרושות לה, להבטחת קיום מינימאלי, שתי הכנסות וחצי.

בכך אשם התכנון הכושל של המשק. ובראש־וראשונה המיליטאריזציה. זו בולעת 40 אחוזים מן התקציב הממשלתי. התוצאה ראויה לציון: לניקראגואה הצבא הגדול ביותר במרכז־אמריקה, והיא יכולה להתמודד עם רוב מדינות אמריקה הלאטינית. לסומוזה לא היה צבא, אלא רק משמר לאומי של 7,000 איש, שהיה בו די כדי לשלוט באוכלוסיה של בשני מיליון נפש. כיום מונה הצבא 50,000 איש והמיליציה החמושה — כמאה אלף. סגן הנשיא ראמירס טוען אפילו, כי לרשות המדינה עומדים 300,000 אנשים חמושים. והביא זאת כעדות שהעם כולו עומד מאחורי המשטר. ואולם המיליציה אמנם חמושה היטב, אך אין לה די תחמושת.

המניע למיליטאריזציה הזאת — טוענים נציגי השלטון ללא לאות — היא הסכנה של התקפה מצד ארה"ב. אך ההחלטה לכך התקבלה ב„מיסמך 72 השעות" בישיבה חשאית, שנערכה כבר באוקטובר 1979, כאשר עדיין לא היתה התנגדות, לא היו קונטראס ואף לא יריבות מצד ארה"ב. אדרבא, הנשיא קארטר תמך במשטר החדש עד שהוא ולא יורשו רייגן הפסיק את עזרתו בגלל המיליטאריזציה, התמיכה במורדים באל־סאלוואדור והטוטאליטאריות הגוברת.

האופוזיציה אמנם נסבלת, אך היא חסרת אונים ואין לה זכויות. היא אך בבחינת חלון ראווה, שנועד לשמש כהוכחה, כי אין דיקטאטורה בניקראגואה. אותו תפקיד ממלא העיתון „פרנסה", שמחצית מאמריו בממוצע, נופלים קורבן לצנזורה.

מרחב המחיה של האופוזיציה הולך ומצטמצם עם כליאת אישים בלתי־רצויים, שאף מעניים אותם בבתי־כלא מיוחדים, ולעיתים התוצאות קטלניות. 12 בתי־כלא חדשים נמצאים בשלבי בנייה. לזר מראים רק את בתי־הכלא ה„תמימים"...

גם האיגודים המקצועיים הסוציאל־דמוקראטיים הם חוקיים. ובחודש ינואר רכשו בניין צנוע בצ'ינאנדגה. אך בסוף מארס נתפס הבית על־ידי פעילים סאנדיניסטיים.

נערכות ללא הרף הפקעות רכוש, שהן בלתי־חוקיות אף על־פי ההוראות הסאנדיניסטיות עצמן, בפרט של אנשי אופוזיציה בלתי־רצויים (כגון נשיא התאחדות המעסיקים הפרטיים). האופוזיציה קיימת עדיין, מאחר שלפי שעה יש הכרח במשק פרטי לבל תהיה הדיקטאטורה גלויה מדי ולא תתערער יותר מדי מראית־עין הפלוראליסטית של המשטר.

התוצאה: דיקטאטורה בעלת פאסאדה דמוקראטית, שנוכרים בה יותר ויותר בקיעים. צורה חדשה של מעבר אל משטר טוטאליטארי, איטי יותר מאשר בדוגמאות שבמזרח־אירופה, ואיננו נראה לעינו של מי שמסתכל רק בפני השטח. נע בתוך החוג הסגור והשמור של המשטר, או שלגביו אינו קיים מה שאסור להיות קיים. המהפיכה השניה, הקומוניסטית, ניצחה על זו הראשונה, הדמוקראטית, לרעת העם.

פטר זאגר, ציר מפלגת העם השווייצית בפרלמנט ומנהל המכון השווייצי למזרח־אירופה, ציריך.

מה ● מתי ● היכן

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
הגלבוע
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה לאשר שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 3886 שינוי לתכנית מפורטת מס' 425 — קבוץ עין חרוד (אחוד) שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2211 מיום א' אייר התשמ"ג (14.4.83) עמוד 1503 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גושים: 23100, 23106, 23163, 23162, 23161.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: תיחום שטח הפיתוח של הקיבוץ והסדר הבניה במקום.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבתל יוסף וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - צפון
23.7.86

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי הגלבוע
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבתל־יוסף הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 5100 — קיבוץ בית־השטה". ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: חלקי גושים: 23185+23186. עיקרי מטרת התכנית: תיחום שטח הפיתוח של הקיבוץ והסדרי הבניה בו.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

תאריך: י"ג בתמוז התשמ"ו 20.7.1986
עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, צפון

תיקון
במודעת תכנון ובניה פ"ת שפורסמה ביום ה־30.7.86 בגוש 6715 חלקה 146 רח' 9–11 790 גולי הרצל —
צ"ל
בקשת הקלה במרווח צדדי 4 מ' 26.4% בניה
ולא כפי שפורסם

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
עיריית באר־שבע
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי חב' ה"ה: משי כלכלי בקשה לשימוש חורג מתכנית מפורטת.

מהות הבקשה: הפיכת קומת משרדים קומה א' בבניין הקיים לקומה מסחרית.

גוש: 38015, חלקה: 16, רחוב: דרך הנשיאים, מגדל שבע.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית, בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לוועדה המקומית האמורה תוך 14 יום, מיום פרסום זה.

ד"ר אהוד אביבי — יו"ר הועדה לתכנון ובניה, באר־שבע

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי רוזניק גרש וסופיה לאשר תוכנית "מצב סופי" ברח' בן־ציון ישראלי מס' 31 חלקה 68 בגוש 11567 קרית־חיים מערבית. הבקשה כרוכה בעורף שטח בניה של כ־9 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות: 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

אותמר ינוביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג מחדר הסקה ומחסן למקצוע חופשי ל־5 שנים, ברחוב המאספים 18, גוש 7099 חלקה 100/1 תיק בנין 019־4/787.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום, מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדת המישנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על החלקה מס' 307 בגוש 7138 הנמצאת ברח' בלפור 122. לפי תוכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים.

מבקשים להתיר להם הקלה בנסיגה ממעקה של הגג בצדדים הפתוחים: לצד קיר הבית המשותף, לפיר ולחצר הפנימית הפונה לצדדים, במקום 1.20 מ' ל־0 מ'.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

אהוד קמון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

תיקון טעות
במודעת תכנון ובניה העיר חיפה, שפורסמה ביום ה' 9.7.86 גוש 11581 חלקה 85, משפ' סבג
צ"ל
רחוב הגדוד העברי 71
ולא כפי שפורסם

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 322 בגוש 6428 רח' שפרינצק מס' 17 הקלות כלהלן:
1. 6% מאחוזי הבנייה המותרים.
2. בנייה בחלל הגג עפ"י כס/1/ח/גג.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רח' ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן היתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — חברת מגורים ובנין בע"מ — לאשר הקמת בנין מגורים ברח' יצחק יציב מס' 30 חלקה 43 בגוש 11585 קרית־חיים מזרחית. הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עורף שטח בניה של 40 מ"ר מעל למותר.
2. בליטות למרווחים.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

אותמר ינוביץ
מהנדס העיר

טלוויזיה

09.05 "שעת כושר" - המעלה יומית לכל המשפחה 09.15 ציפיטפט - "ג'ינג'י" - ציפי חלמה שהיא ג'ינג'י. החלום היה נעים מאוד והיא החליטה להמשיך אותו גם בהקיץ. 09.40 דון קישוט - פרקים 7,8 - דון קישוט ונושא כליו נכנסו אל אכסניה נקלעים לתגרה בגלל רוזיננטי. הם יוצאים מהקרב בשן ועין. דון קישוט ואנשיו מתארחים בפונדק דרכים ומסתבכים בתיגרה עם בעל הפונדק. 10.30 מחפשי המטמון - פרק 4 - חבורת מחפשי המטמון ממשיכה בהרפתקאותיה. הפעם מנסה החבורה להמציא תרופה חדשה כדי שיוכלו למכור אותה ולהרויח כסף. נואל חלה לאחר ש"בלע" כפתור, והילדים הזעיקו את הדוד של אלברט לרפאו. 11.00 תזמורת פילדלפיה - סרט על אחת הטובות בתזמורות בעולם: תזמורת פילדלפיה ומנצחה יוג'ין אורמנדי. בסרט גם ראיון עם לאופולד סטוקובסקי שניצח על התזמורת בעבר. 14.05 שעת כושר - המעלה נוספת לכל המשפחה 14.15 מאה ציורים מפורסמים 14.50 סרט מצויר 15.00 סרפר נחמד - מיבחנים וצעצועים - דודו מביא מהמחסן את כל הצעצועים הישנים שלו כדי שיהיו לילד קטן. כן רוצה לשחק בכל הצעצועים בעת ובעונה אחת. אך דודו ושלומית מלמדים אותו שיש למיין קודם את הצעצועים לפי נושאים 15.25 בו ג'סט - סידרה חדשה בת 8 פרקים. יחידה של הלגיון הצרפתי מגיעה למבצר ומוצאת את כל חיילי המבצר מתים כשהם עומדים על משמרתם לאורך החומות. אחד מאנשי היחידה החוזר למבצר נעלם. רס"ר צרפתי נמצא מת כשכידון תקוע בחזהו. בידו מכתב המיועד לליידי ברנדון. הסרט מחזיר אותנו אחורנית לאחוזתה של ליידי ברנדון ולשלושת יתומי משפחת ג'סט הגרים באחוזה. 16.00 זהו זה - בשידור חי 17.00 ערב חדש - מנחה: רפי רשף 17.30 "עליסה בארץ הפלאות" - בפרק: גבי ארנבי נעלם. מתברר, כי הדרקון חד לשון, בתחפושת הרוזה הטובה, ביקש אותו ומשך אותו אל ביתו, כדי שיוכל לפטם אותו ואחר כך להכין ממנו ארוחה טעימה. עליסה מגיעה ומצליחה להציל את הארנב המסכן. 18.00 "מועדון החתול קמיל" - אורחי המועדון הפעם הם הזמרת יפה ירקוני ולהקת "שלום 82" 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סקירת תכניות (ערבית) 18.35 ספורט (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 "תהילה" - הפרק האחרון: "סוף שנת הלימודים" - קטעים נבחרים מתוך הסדרה. 21.00 מבט לחדשות 21.30 "אין כמו בבית" - סדרה אנגלית משעשעת - הפרק השלושה־עשר: ארתור קיווה כי אמו של אשתו בריל הבאה לשהות במחיצתם, תקל עליו את מצוקת הבדידות שכפה על עצמו. הוא התרחק מבני המשפחה משום שהתנהגותם אינה נראית לו מוסרית. אך לאם, כך מתברר, צרות משלה. הוא מוצא לעצמו בעל־ברית מכיוון שלא ציפה לו. 22.00 "זה הזמן" - תכנית אירוח שבועית. מנחה: רם עברון 22.50 "דמפסי ומייקפיס" - סדרת סרטי מתח אנגלית. שם הפרק: "מזימה אפלה" - עמית של דמפסי ומייקפיס נהרג בפעולה. דמפסי ומייקפיס יוצאים ללכוד את הרוצח ונתקלים אגב כך בשחיתות בצמרת. 23.40 סוכמו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר" 07.07 "בוקר טוב" - טלמן: סויטה בפה מג'ור לחלילית ותזמורת 07.30 "שחרית מוסיקלית" - היידן: סימפוניה מס. 92 בסול מג'ור, "אוקספורד". מוצרט: קונצ'רטו מס. 21 בדו מג'ור לפסנתר ותז. ק.467. אריאגה: רביעייה לכלי־קשת מס. 2 בלה מג'ור. רודריגו: קונצ'רטו אנדלוסיה לארבע גיטרות ותזמורת. שברייה: "אספניה" - רפסודיה לתזמורת 09.30 "קונצרט בוקר" - ורדי: ארבע העונות מתוך "ערבית סיציליאניות". בליני: קונצ'רטו במי מג'ור לאבוב ותזמורת. דבוז'אק: סויטה צ'כית. בטהובן: רביעייה בסי־במול מג'ור. ברוך: קונצ'רטו מס. 1 בסול מינור לכנור ותז. ברהמס: סימפוניה מס. 3 בפה מג'ור. 11.57 "מגישים שיר" 12.05 "מאוצר הסריטה" - אורי שוהם - חליל/חוה חן - כנור/חנור גרינפלד - פסנתר. באך: טריו־סונטה בדו מג'ור. הומל: סונטה לחליל ופסנתר. איברו: 2 אינטרלודיום לחליל, כנור ופסנתר. טלמן: טריו־סונטה בלה מינור 13.00 "קונצרט צהריים" - הנדל: קונצ'רטו בסי־במול מג'ור לנבל ותזמורת. ז.מ. לקלר: "בידור מוסיקלי" מס. 2, סויטה לשני חלילים ובאסו קונטינואו. ליארוזו: ווריאציות על נושא פולני. שומאן: "קטעי פנטסיה" לצ'לו ולפסנתר. דבוז'אק: בגטלות לשני כנורות, צ'לו והרמוניום. סן־סנס: סימפוניה מס. 1 בסי־במול מג'ור. 15.05 "מוסיקה ויוה" - מוסיקה מפסטיבל ואלוני וכלינוזה 1985. 16.00 "קונצרט מנחה" - א. רוסל: סויטה מס. 2 מתוך בכחוס ואריאנה. ג. פיירנה: סונטה לחליל ולפסנתר. שופן: שלשה נוקטורנים. בטהובן: "לאהובה הרחוקה", מחזור שירים. מוצרט: רביעייה בסול מינור לפסנתר ולכלי־קשת. הומל: קונצ'רטו למנדולינה ותזמורת בסול מג'ור. 18.30 "קונצרט" - מהקלטות התזמורת הסימפונית. דבוז'אק: "סטאבת מאטר" 20.05 "ערב טוב" - י.ס. באך: רביעייה בסי־במול מג'ור לאבוב ולכלי־קשת. מוצרט: דיברטימנטו מס. 2 בסי־במול מג'ור, ק. 137 20.27 "מגישים שיר" 20.30 "מן המקורות" - קינות לט' באב - תכנית בעריכת ד"ר אורי שרביט 21.00 "ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1986" - שידורים חיים מבית־העם בכפר בלום – רוסיני: רביעייה בפה מג'ור לחליל, קלרנית, קרן ובסון. ברטוק: סונטה לשני פסנתרים וכלי־הקשה. שוברט: חמישייה לכלי־קשת בדו מג'ור, ד. 956.

רשת א'

07.30 "חיו שירים" - מזמנים ישנים ואהובים 08.05 "חנה" - עם בני הגרל 09.05 שירים עבריים 09.30 "מגשר" - מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 "רדיו קל" - תכנית זמר בעברית קלה 11.16 שירים עבריים 11.30 "השכלה ודעת לכל" - "על מורות ילדים" - בהדרכת מנחם רגב "כיצד נקרב את הילד אל הספר" 12.05 "שיר וזמזום" 14.08 "לכם, לכו, ולכל המעוניין" - תכנית לילדים.

תכנית. ג' "המהכנסים" - פרק שישי. "כפור השבוע" - "האיצה עם התחילים" 15.00 לילדים הגדולים - "בארץ הלוה" - חידונו של כבוליק רוזן בשידור חי 15.33 שירים עבריים 15.33 "אוצר הספרים" - סקירה על ספר חדש 18.03 "רדיו דרמה" - "תבונות בהוצאה להורג" - מאת האורח ברקר - חלק ראשון. תרגום: ישי אורן ועירן בנאל. ביצוע: עירן בנאל, משתתפים: יוסי ידין, סנדרה שדה, עידית צרפתי, אליעזר יונג, ענת ויסקין, אלברט כהן, משה איבגי, ענבה פלידל, נחום בוכמן, יהודה אפרוני, אברהם רונאי, יוסי פוליק ורפאל קלצ'קין (ש.ח.) 17.12 "כניסים שיר" 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" - "אחרים בירושלים" - סיור עם השישור יצחק שליו - "מלון שהפך מוסד ממשלתי" 18.06 "בינחת ערב" 19.05 "עיונים בפרשת השבוע" 19.30 שירים לעולים 22.05 "אותות ומופתים" - כרזה תעורית במלאת 50 שנה לרדיו העברי - "על ימי בראשית" - אגוי 1936־1948 תכניתו של איתן אלמוג (ש.ח.)

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "חתול במגפיים" 09.05 "ביקור בית" - עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הרשת" - מגוון יומי 12.10 "גל פתוח" - חדשות ופזמונים 13.00 "בחצי היום" - חדשות ופזמונים 14.06 "יש עניין" - עם גבי גזית 16.03 "רגעי הכסף" 16.31 לוח בורסות 16.05 "תוצרת הארץ" - תכנית לשירים עבריים 17.10 "זמן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" - מגוון המשק והחברה 18.06 "כפית ורי" 18.30 שירים עבריים 19.00 "היום הזה" 19.35 "דין ודברים" - מגוון לענייני חוק ומשפט 20.05 "סולם הזמירות" 22.05 "פינת הגאה" 23.05 "מחפשים את המטמון"

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת: ציוני דרך בחקר המח גלי המח. מרצה: פרופ' פרץ לביא. 06.30 "פותחים עין" - מידע ומוסיקה לתחילתו של יום. 07.07 שבע אפס שבע - עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל - שעת אקטואליה יומית 09.06 "אילה בוקר" - עם אלי ישראלי. 10.05 "הספקת 10" - עם: מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" - עם רפי רשת. 13.05 "מיצויין" – מצעד הפזמונים היומי 14.05 "רז רה יומי" - עם דובי לנץ ורוני קיפל. 15.05 "ססק ומק" 16.05 ארבע אחרי הצהרים - שעה של שירים עבריים 16.55 באופן מילולי - פינתו של אבשלום קור 17.00 "ערב טוב ישראל" - עם דן שילון ויעל דן. 18.05 מבחן סימולציה - "מיהו יהודי" - משתתפים: אהוד בנדל, אורי רגב, ד"ר זאב כץ. מנחה: איתן גלבוע. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 "מוסיקה נטו" - שעה של בלוז 21.00 מבט לחדשות 21.03 אוניברסיטה משודרת: ציוני דרך בחקר המח (ש.ח.) 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" - שירים שהחברה אוהבים. 23.05 "לילה לילה" - עם יואב קוטנר. 23.55 "שיחת חצות" - עם המשפטן ד"ר אמנון רסאל 00.05 ציפורי לילה - עם גילת מואב. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון - מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

06.11 "בחזרה לאושר" - להיטים ותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" - פזמונים ישראליים 09.05 "בא לי" - להתמודד עם התקליטיה 10.05 "אותי זה מצחיק" - מערכונים 11.05 "יום יום יום" - עם אבי אתגר 13.05

קולנוע

תל־אביב

	9.10 ,7.15 ,4.10
אביב: שוגון של מיכאל	9.40 ,7.10 ,5
אורלי: רכבת אל החופש	9.10 ,7.15 ,5
בית לסין: לא מאוחר לאהוב	21.15
בן־יהודה: השגעון הגדול	
גת: הצבע ארגמן	9 ,6 ,3
גורדון: בר 51	11.45 ,8 ,10
דקל: חבורים בלילה	
דרייב אין:	
נילס הולגרסן	18.00
קוברה	10.00
סקס	12.00
הוד: הקרב על הוועד	9.10 ,7.10 ,5
מוזיאון תל־אביב: "שואה"	
לימור חרוש: כעריץ אלמוני	9.10 ,7.00
פאר: רה כין חברים	9.10 ,7.10 ,4.30
סינמה 1: המשיכה האחרונה	9.10 ,7.30 ,5
סינמה 2: אהבה מטורפת	9.10 ,7.10 ,5
פאריס: כוורת	9.10 ,7.10 ,4 ,2 ,12
ברזיל	23.10
רביקה:	
חן 1: כ"ס לשוטרים מתחילים	9.10 ,7.50 ,5.50
חן 2: שגעון של לילה	9.10 ,7.45 ,5.50
חן 3: בסורה של אננס	9.50 ,7.40
חן 4: מרגלים באלה	10 ,7.55 ,6
חן 5: חופשה מטורפת באירופה	9.50 ,7.40 ,5
שחף: זכרונות מאפריקה	9.15 ,5.45
תל־אביבה: תקלה מופלאה	
תכלת: אהבה על הוולגה	9.10 ,7.30 ,4.30
צוותא: ילדי המדרגות	8.00

רמת־גן

ארמון: הצבע ארגמן	9.10 ,7.30 ,5
לילי: תקלה מופלאה	9.10 ,7.15
ארמון: כ"ס לשוטרים מתקדמים	9.30 ,7.15 ,5
רביבים:	
גן 1: שגעון של לילה	9.10 ,7.30
גן 2: חופשה מטורפת באירופה	
גן 3: הסיפור האינסופי	9.50 ,7.30
גן 4: קרטה קיד II	9.10 ,7.20
סיפורה של אננס	7.20
	9.50

ירושלים

אוריון: קוברה	9.10 ,7.30 ,4.10
אוריון: כ"ס לשוטרים מתקדמים	
	9.10 ,7.10 ,4.30
בית אגרון:	
אוקטופוסי	16.00
הרוכן שלי עם אנני	18.15
מלון ניו־המפשייר	20.00
48 שעות	22.00
אוקטופוסי	24.00

בנייני האומה: נשיקת אשת העכביש	
כפיר: אלכס חולה אהבה	9.10 ,7.30
אורנה: שוגון של מיכאל	9.15 ,7.30 ,4.10
מיטשל: בר 51	9.15 ,7.00
כפיר: כבודו של פרצי	9.15 ,7.15
רבירה: מסע עסקים של אבא	9.10 ,7.00

חיפה

ארמון: תרגיל לשוטרים מתחילים	
אורה: אלכס חולה אהבה	9.10 ,7.15 ,4.10
חן: קרטה קיד	9.10 ,7.00 ,4.30
עצמאות: הקרב על הוועד	9.15 ,7.00 ,5
פאר: אייר המתמודדות	9.15 ,7.00 ,4.10
ריין: השגעון הגדול	9.10 ,7.00 ,4.30
אמפי: קוברה	9.10 ,4
אורלי: פנדאנגו	9.15 ,7.00 ,4.10
	9.45 ,4.10

נתניה

שרון: תקלה מופלאה	9 ,8
בית הקרב על הוועד	9 ,8

הרצליה

בבר: השגעון הגדול	9.10 ,7.30 ,5
מגדל: כ"ס לשוטרים מתקדמים	
	9.15
ארמון: קרטה קיד	9.10 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: השגעון הגדול	9.10 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: השגעון הגדול	9.10 ,7.30 ,5.00
מלון דניאל: זכרונות מאפריקה	21.30 ,19.00

באר־שבע

חן: השגעון הגדול	9.10 ,7.10 ,4.30

תיאטרון

תיאטרון ישראל

הערב, יום ב', 4.8

תיאטרון הבימה
השקיעה: 20.30
פרוד זמני: 20.30

התיאטרון הקאמרי
מיכאל קולהאס: 20.30
הקן בצוותא 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 4.8 בשעה 20.30
הקן

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין־יהב, חולון.
חולון
ר"ר חורי — סוקולוב 70.
קופ"ח — עין יהב.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח־תקוה
הירקון — שטמפפר 24.
רמת־גן
מכבי — ז'בוטינסקי 71.
תל־אביב
סניטס — אבן גבירול 83.
מוזור — מוזור 3, פינת רמז 19.
חיפה
מאוחדת — סמטת עתלית 6.
רחובות
כללית — בני משה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2244. חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ה"צ - נשים.
הדסה ע"כ - ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.
שערי צדק - פנימית.
ביקור חולים - כירורגית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־20.00–08.00, בימי ו': 15.00–08.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027 (24 שעות) חיפה - 04־229488 (11.00–20.00) נהריה - 04־920014 (11.00–20.00) קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' וד' - טל. 222782.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל — בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה: מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה, המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. טל' 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לנפגעות אונס לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־52452 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; רמלה — 101; טלפון — 065־93334; נהריה — 04־923333; ים — טל' 451111; באר־שבע — 057־74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.38; בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

נסיון להציל את הפועל רמת־גן

● כדורסל

נסיון להציל את קבוצת הכדורסל של הפועל רמת־גן מפירוק נעשה בימים אלו ע"י גופים שונים, בינידם עיריית רמת־גן ומועצת פועלי רמת־גן. בסיוע של איש הכדורסל הותיק אברהם חמו — על כך מסר אתמול מנכ"ל הפועל, יצחק אופק, בישיבת מרכז הפועל.

אופק סיפר כי זו פעולה קשה, ממש של הרגע האחרון, אבל בכל זאת לא אבדה התקוה שבעונה הקרובה יופיעו 12 קבוצות בליגה הלאומית.

אמש נמסר מחוגים נאמנים כי הסיכויים להציל את קבוצת הפאר לשעבר קלושים ביותר. אופק השיב אתמול בישיבת מרכז הפועל לדברי רכז הכדורסל בהתאחדות, איתן חפר, שהתריע מפני מצב חמור שנוצר בקבוצות הצוג, וקרא לחיזוק קבוצות הפועל בליגה הלאומית והארצית.

ישיבה ראשונה של ועדת הסקר והמינויים

מאת ישראל פז

ועדת הסקר והמינויים של מרכז הפועל לקראת הבחירות לאיגוד הכדורסל באמצע ספטמבר קיימה אתמול ישיבה ראשונה, בה נקבעה צורת העבודה.

בפני הוועדה הופיעו יצחק אופק, מזכ"ל הפועל, שנשאל בין השאר ע"י כמה מחברי הוועדה אם זו מהווה "חותמת גומי". אופק השיב כי חברי הוועדה הם שיקבעו את המועמדים, ובתוכם את המומלץ ליו"ר האיגוד.

הוועדה תתחיל בשמיעת עדים כבר בישיבה השנייה, מחרתיים.

השקיע 5.60 שקלים וזכה ב־77 אלף

שלושה זוכים, שניחשו בשבת את כל 13 התוצאות הנכונות של הליגות האוסטרליות יקבלו כ"א יותר מ־77 אלף ש"ח.

שניים מהזוכים שלחו טפסים משותפים רבי טורים לעומת זוכה שלישי צנוע יותר מתל־אביב, שהשקיע 5.60 ש"ח בלבד. ניחש בטור אחד 13 תוצאות נכונות ובשני טורים אחרים 10 תוצאות נכונות.

53 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־980 ש"ח.

675 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־68 ש"ח.

6751 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־7.5 ש"ח.

ההכנסה ממחזור 48/86 היתה 635,349.05 ש"ח, ולפרסים הופרשו כולל העברה 391,846.60 ש"ח.

המינימום המובטח לפרס הראשון בשבת הקרובה הוא 125,000 ש"ח, ולכלל הפרסים 250,000 ש"ח.

אבי, אתה יודע מה מחכה לך?

כשדם ניגר מראשו, מובל אוהד של ה"גלאזגו ריינג'רס" אל תחנת עזרה ראשונה באיצטדיון וייט הארט ליין בלונדון. האיש נפצע בקטטה בין אוהדי ה"ריינג'רס" לבין אוהדי "טוטנהאם", במשחק "ידידותי" שנערך בשבת בין שתי הקבוצות (1:1) ובו שיחק אבי כהן ממכבי תל־אביב במדי הריינג'רס. (תצלום: איי.פי.)

כהן יתחיל היום במו"מ

קפטן הנבחרת הלאומית בכדורגל, אבי כהן, אמור היה לשוב לארץ לאחר סגירת הגליון בטיסה ישירה מלונדון.

כהן מגיע עם דרישה מקבוצתו מכבי תל־אביב לשחרור כדי לשחק בקבוצה הסקוטית גלאזגו ריינג'רס.

לפי ההסכם שבין מכבי תל־אביב לאבי כהן הוא רשאי להשתחרר ב־120 אלף דולרים אלא שריינג'רס מבקש לרכוש אותו בסכום שלא יעלה על 90 אלף דולרים.

כבר הבוקר אמור אבי להפגש עם ראשי קבוצתו כדי להתחיל במו"מ.

הכוון: מאמן ישראלי

האם הם תומכים כמאמן דוד שוייצר או בעמיתו שלמה שרף כל זאת לקראת הדיון בוועדה לקביעת המאמן הישראלי הבא של נבחרת הכדורגל.

חברים בהפועל הודיעו אתמול כי השלימו עם העובדה שלנבחרת הכדורגל ימונה מאמן ישראלי.

● כדורגל

מאת אשר גולדשלגר

ישיבת הוועדה לקביעת המאמן הלאומי הבא של נבחרת הכדורגל, שנועדה להיום נדחתה פעם נוספת לתאריך בלתי ידוע. המגמה, לדברי חברים בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, להשהות עד כמה שניתן את נושא מינוי המאמן ועם תום החודש שהוקצב לחיפוש מאמן זר, ייחלו לדון במינוי מאמן ישראלי.

חברים בהנהלת ההתאחדות לכדורגל, סיפרו אתמול כי בימים האחרונים נתבקשו להשיב לשאלה

עובדיה צבי ברשימת העברות

עובדיה צבי, מהפועל באר־שבע, הוצב אתמול ברשימת העברות בהתאחדות לכדורגל.

צבי שיחק בעונה האחרונה כשחקן מושאל בקבוצת פועל לוד.

שחקן נוסף שהוצב ברשימת העברות הוא אלי לוי מבית"ר רמלה.

אדוני היו"ר החדש

מאת ראובן חנניה

ההתאחדות לכדורגל תדון היום במועמדותו של השופט הבינלאומי הותיק אברהם קליין, המועמד לשמש כיו"ר איגוד השופטים.

היו"ר הקודם דני שפירא מסיים את תפקידו לאחר שמונה שנים של עבודה בהתאחדות לכדורגל.

לאחר שיחות מוקדמות שכבר קויימו עם אברהם קליין לא מן הנמנע שכבר יהיה ברור שהוא היו"ר הבא של איגוד השופטים.

מאמן אנגלי לזאמלק קהיר

המאמן האנגלי ריצ'רד פייקר בן 46 נתמנה כמאמנה החדש של קבוצת הכדורגל זאמלק קהיר. עמה חתם לשנה.

פייקר אימן קודם לכן את קבוצת אתניקוס אתונה.

מוסטר זכה בהילברסום

● טניס

הטניסאי האוסטרי הצעיר, תומאס מוסטר בן ה־18 המדורג 79 בעולם, זכה בטורניר בהילברסום, הולנד, כשניצח במשחק הגמר את יעקב לאשק משוויץ 1:6, 6:3, 6:8 תוך 80 דקות.

שני הטניסאים התמודדו עם טניסאי ישראל בגביע דייויס וללאשק תינתן הזדמנות נוספת לפגשם בחודש אוקטובר בשוויץ.

הצ'כי הבלתי מדורג, קארל נובאצ'יק בן ה־21 מצ'כיה, ניצח בוושינגטון במפתיע, את המדורג מספר 1, אנדרס גומז מאקוודור 6:7, 6:1, 6:4 והעפיל לגמר.

נובאצ'יק ישחק בגמר מול הצרפתי טיירי טילאו, שגבר על ג'ימי אריאס מארה"ב 5:7, 6:0.

● סיוף

מערב גרמניה — אלופת העולם בסגנון דקר

האלופה האולימפית בסגנון דקר בסיוף — נבחרת מערב־גרמניה, זכתה בתואר העולמי בדקר לגברים, בנצחה בגמר בסופיה את מחזיקת התואר העולמי, ברית המועצות, בתוצאה מכריעה של 62:70 לאחר תיקו של נצחונות 8:8.

איטליה סיימה שלישית, כשגברה על ספרד 0:8 וצרפת חמישית בנצחון על שוויץ 5:9.

קנדה ניצחה את הולנד 5:9 ונטלה את המקום השביעי.

הגולש גד אברהם מדורג עשירי בצרפת

מאת יצחק אשל

הגולש גד אברהם סיים אתמול במקום העשירי בטור דה פראנס שנערך ליד טולון בדרום צרפת. עד כה עברו הגולשים כ־370 ק"מ.

הגולש עומר בוצר נאלץ אתמול לפרוש במפתיע מהמשך התחרות לאחר שהגלשן שלו נשבר במהלך השיוט ולא ניתן עוד לתיקון על מנת לחזור ולהשתתף בתחרות.

אמיר עוזר סיים במקום ה־19 ועוזן ענבר במקום ה־35.

חידוש: אקדמיה לטניס

מאת יצחק ויסהוף

ד"ר איאן פרומן "האבא" של מרכז הטניס ברמת־השרון ומי שהיה ממייסדי מתקן הטניס הגדול בישראל, ששלח שלוחות לירושלים, יפו, חיפה, אשקלון, קרית־שמונה וערד, מעביר בימים אלו את תפקיד מנכ"ל מרכז הטניס לידיו של קולי פרידשטיין, בעבר מנכ"ל יסאורה רשוומס.

ד"ר פרומן יקדיש מעתה את זמנו ומרצו להקמת אקדמיה לטניסאים צעירים, שמרכזה יהיה ברמת השרון.

האקדמיה לטניס המוקמת ברמת השרון, תהווה חממה לגידול טניסאים צעירים שיועסקו בשני מסלולים.

מסלול אחד לילדים המתחילים את דרכם בטניס והוא יכלול כ־40 טניסאים צעירים בגילאים 12־14. ילדים אלו ישתתפו בפעילות במשך יומיים בשבוע ובשאר הימים יעסקו בטניס במקומות מגוריהם.

מסלול ב' יכלול ילדים בגילאים 15־16. ילדים אלו יתגוררו אצל משפחות אומנות ברמת־השרון ויעסקו בטניס בשעות הבוקר ואחר הצהריים. ברמת השרון ילמדו ילדים אלו בבית ספר "עלומים" ושם יקבלו עדיפות למשחק הטניס.

המגמה היא שלפני תחילת הלימודים ישחקו וילמדו טניס, לאחר מכן ילמדו בבית הספר ולאחר שעות הלימודים יחזרו למרכז הטניס להמשך האימונים.

בית הספר ברמת השרון יכלול מגמת טניס ואותם ילדים שישתתפו במגמה זו יוכלו לגשת לבחינות בגרות בחינוך גופני.

ד"ר איאן פרומן הדגיש כי המטרה היא להכשיר טניסאים צעירים ולהשוות את יכולתם לאלו של עמיתיהם בעולם. "המטרה היא שטניסאים ישראלים יגיעו לגיל בוגרים שהם בקו אחד עם טניסאים אחרים בעולם המקבלים את מלוא האפשרויות כדי "להצליח" הוסיף איאן פרומן.

שלמה צורף יהיה המאמן

לשם הצלחת הפרוייקט מונו לילדים אלו 6 מאמני צמרת בטניס הישראלי כאשר בראשם יעמוד מאמן הנבחרת הלאומית שלמה צורף. יחד עם צורף יעבדו שי פוני, דורון מחלף, ניר חביב ויעקב בך. בנוסף למאמנים הישראליים יובאו מחו"ל מאמנים וטניסאים מצטיינים אשר יעבירו קורסים ספציפיים לתלמידי האקדמיה.

לאקדמיה בטניס מונה גם מאמן כושר ובריאות. האחראי לכך יהיה יובל חיגר, בעל מסטר בחינוך גופני. חיגר יהנה ממרכז כושר גופני משוכלל ומפואר שהוקם במיוחד תחת יציעי איצטדיון "קנדה" ברמת השרון. במקום יהיו חדרי כוח ומתקני כושר מיוחדים וכן מעבדה לניתוח מצבו של כל ילד וילד.

עד היום נבחרו להשתתף באקדמיה כ־20 ילדים ועוד 20 נוספים יבחרו לאחר סבב התחרויות הראשון של התחרות לילדים שתחל היום בשישה מרכזי הטניס בארץ.

לתפעול האקדמיה הוקצבו כ־100 אלף דולאר.

רמת השרון כמו וימבלדון

מרכז הטניס ברמת־השרון לבש בחודשים האחרונים צורה חדשה. בנוסף ל־16 המגרשים שכבר הופעלו בעבר במקום נשלמות בימים אלו ההכנות להקמתם של עוד 8 מגרשים חדשים.

ברמת השרון מוקמים שני מגרשי חימר לשימוש הנבחרות הלאומיות של ישראל וכן שני מגרשי טניס מהירים להכשרת ילדים ובני נוער. עד הראשון בספטמבר יושלמו כל 8 המגרשים החדשים ומרכז הטניס יכלול 24 מגרשים בדיוק כמו בוימבלדון. תקציב הקמת המגרשים החדשים עלתה למרכז הטניס כ־850 אלף דולאר. על כל מגרשי הטניס ברמת השרון יהיה אחראי רון סטיל מאמנה לשעבר של נבחרת ישראל.

טניסאים צעירים הגיעו לסבב תחרויות בארץ

עשרים ואחד טניסאים מחו"ל שהגיעו לארץ יחלו היום בסבב תחרויות בינלאומיות לטניסאים צעירים עד גיל 16 לבנים ולבנות.

האליפות תמשך חודש ימים והיא תערך ב־6 מרכזים: יפו, חיפה, אשקלון, ירושלים, ערד ורמת־השרון.

הבאת הטניסאים האורחים מחו"ל היא לפי החלטת מרכז הטניס הישראלי כדי לתת הזדמנות לטניסאים ישראלים להראות את יכולתם וכן לצבור נסיון, דבר שניתן עד כה לטניסאים בודדים שיצאו לחו"ל.

בכדי לעודד את בואם של טניסאים מצטיינים מחו"ל, ולהקל על הוצאותיהם סייע מרכז הטניס בסכום של 350 דולאר להוצאות נסיעה לכל שחקן המדורג בין עשרת הטובים בארצו. מבין השחקנים שהגיעו ראוי לציון האמריקני ניקול הכט שהוא נכדו של לאדיסלב הכט שהיה חבר בנבחרת גביע דייויס של צ'כיה בשנות ה־30 וזכה אף במדליית הזהב במכביה הראשונה ב־1932.

ישראל הגישה את מועמדותה לארח את משחקי הטורניר הבינלאומי לילדים עד גיל 14, טורניר האמור להערך בנוסח משחקי גביע דייויס.

מרכז הטניס ברמת־השרון עורך בחופשת הקיץ של בתי־הספר קורסים מתחילים למאות ילדים מפתח־תקווה, אזור תל־אביב, רמת־גן והסביבה. אתמול החל קורס חדש של למעלה מ־60 תלמידים. בתצלום: הזאטוטים בשעורים. (צילום: יונתן סלונגר / ישראל סאן)

שיא עולמי בקרב־7

● אתלטיקה

שיאנית העולם החדשה בקרב־7, האמריקנית ג'קי ג'וינר בת ה־24, שיפרה ביוסטון, טקסס, ב־13 נקודות את שיאה העולמי ה"טרי" בקרב־7, אותו קבעה בחודש שעבר במוסקבה כשצברה בסה"כ 7161 נקודות.

היא גמאה 200 מטר ב־22.85 שניות (במוסקבה רצה ב־23.00), קפצה לגובה 1.88 (גם במוסקבה), 100 משוכות ב־13.16 (12.85), כדור — 15.19 (14.76). ביום השני: רוחק 7.03 (7.01) 50.12 (49.86) ו־800 — 2:09.69 (2:10.02).

באותה תחרות, קפץ ארל בל במוט לגובה 5.81 מטר וסגן אלוף אולימפי, מייק קונלי קפץ משולשת 17.50 מטר. השיאן העולמי בכידון החדש, תום פטראנוף, הטיל הפעם רק 80.68 מטר (כארבעה מטרים פחות משיאו).

כידונאי ניספה בתאונת דרכים

האמריקני בוב רוג'י בן ה־30 שהיה ב־1984 מטיל הכידון מספר 1 בתבל, ניספה בתאונת מכונית, כשחזר מתחרות ביוסטון.

יחד עם רוג'י היו במכונית עוד ארבעה איש, כולל אלוף ארה"ב בידוי פטיש קן פלאקס אולם איש מהם לא נפצע ובתקרית לא היתה מעורבת כל מכונית אחרת.

סבורים שרוג'י נזרק בגוף המשאית וספג מהלומה אנושה בראשו.

● כדוריד

הנבחרת ניצחה 15:25 בגרמניה

במשחקה הראשון של נבחרת ישראל בכדוריד, במסגרת הכנותיה למשחקי אליפות העולם דרגה ג' שיערכו בשנה הבאה בארץ, היא זכתה בנצחון על הקבוצה המחוזית של אמבבך ממערב גרמניה 15:25 לאחר 6:12 במחצית.

הנבחרת הישראלית שהגיעה למערב גרמניה ביום שישי תקיים עוד מספר משחקים מול קבוצות מקומיות.

● את השערים לנבחרת ישראל הבקיעו: סוכך א. קוטשנר 3, זליגר 3, רפאלי 3, גרא 2, ורד 2, דרוקר 2, בלדר 1 ודיין 1.

● מנחם פילק (27) שוער הכדוריד של הפועל רחובות הכניס בסוף השבוע שעבר טופס הסגר למשרדי איגוד הכדוריד.

טייסון כבר שני

● איגרוף

המתאגרף האמריקני הצעיר, מייק טייסון בן ה־20 שהכניע בשבוע שעבר את מרוויס פרייזיר בנוק אאוט תוך 30 שניות במשקל כבד, מדורג עתה במקום השני לטוענים לכתרו של טרבור ברביק מקנדה, אלוף העולם מטעם מועצת האיגרוף העולמית.

טייסון מדורג אחרי האמריקני פינקלון תומאס, שהפסיד את תוארו העולמי לברביק.

לארי הולמס, אלוף העולם לשעבר, מדורג שלישי ו"התקווה הלבנה" גרי קוני, חמישי. הבריטי פרנק ברונו שביעי, לפני מייק וויוור, אלוף העולם לשעבר.

ציפי רובין — הספורטאית המצטיינת בתחרויות הנכים

מאת אברהם תשובה

האתלטית ציפי רובין ששברה שני שיאי עולם וזכתה בסך הכל ב־3 מדליות זהב בתחרויות האתלטיקה לנכים שנערכו בסטוק מנדוויל הוכתרה אתמול כספורטאית המצטיינת של המשחקים.

בטקס הסיום שנערך לעיני קהל רב זכתה רובין לתשואות סוערות כשקיבלה את הפרס מידי נציג הוועד האולימפי הבינלאומי וולטר קרוגר.

בין הגברים זכה בתואר פארוק מכוויית.

במשחקי הכדורסל לנשים דורגה ישראל במקום הרביעי לאחר שהפסידה במשחק חוזר מול יפאן 47:28. במקום הראשון זכתה נבחרת הנשים של גרמניה שגברה בגמר על ארה"ב 41:53.

במשחקי הכדורסל לגברים דורגה ישראל במקום השישי לאחר הפסד לבלגיה 54:43.

בבכורה זכתה נבחרת אוסטרליה שגברה על אנגליה 49:54. במשחק זה שפט הישראלי עודד שינטוף, שנבחר כשופט מס' 1 בטורניר.

במקום השלישי דורגה נבחרת המאוכזבת של ארה"ב שניצחה את ספרד 80:95.

שתי הנבחרות היו מאוכזבות מהפסדן המפתיע במשחקי חצי הגמר והם הפתיעו את הקהל הרב במשחק שהיה אחד מהמעולים והמרתקים שנערכו בשנים האחרונות.

הוועדה המארגנת של המשחקים החליטה להכליל החל מהשנה הבאה את ענף טניס השדה במשחקי סטוק־מנדוויל.

שם טוב סבאג ראשון באליפות הרים

באליפות הרים שנערכה בפעם החמישית בקיבוץ אדמית השתתפו 84 רצים. בין הבוגרים הגיע ראשון שם טוב סבאג בתוצאה 22.31 (שיא המסלול).

במקום השני הגיע יאיר קרני — 23.37, במקום השלישי פיטר ווד 23.53.

בין הנשים דורגה ראשונה עמל אלאל — 37.07.

באליפות הנערים עד גיל 16 הגיע ראשון זיו רוונבליט — 27.59. ראשון בתחרות לנוער, עד גיל 19, היה עסף הג — 26.34.

בוותיקים עד גיל 40 הגיע ראשון אבנר קליין — 27.41.

בין הוותיקים עד גיל 50 הגיע ראשון יצחק עטיר — 30.30.

במקום הראשון לנערות עד גיל 18 זכתה רפיקה עוור — 37.53.

השתתפות הממשלה בתקציב הפועל — רק 6 אחוז

בשישה אחוז בלבד, סכום המגיע ל־680 אלף ש"ח - זו השתתפות הממשלה בתקציב מרכז הפועל לשנת התקציב 1986/87.

"ישראל היא המדינה המדורגת אחרונה בעולם בסיוע הממשלה לספורט ויש להתריע על כך כל הזמן", אמר מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, בישיבת מרכז הפועל, שדנה בנושא התקציב לשנת הכספים הבאה. בישיבה השתתף גם יעקב ישי - מחזיק תיק הפועל בוועדה המרכזת.

ריגן מציע לסובייטים הסכם להצבת מערכות הגנה בחלל

לפי ה„וושינגטון פוסט" מציע הנשיא תיאום בנושא המערכות" שיוצבו, אם בכלל — לאחר 5 שנות מחקר ■ אם לא יושג הסכם יוכל כל צד להציב מערכת משלו ולהודיע על כך — 6 חודשים מראש

וושינגטון. — הנשיא רייגן הציע לבריה"מ להגיע להסכם בפרוייקט להצבת מערכת הגנה נגד טילים בחלל — המכונה „מלחמות הכוכבים". אם יתברר שהפרוייקט ניתן לביצוע לאחר חמש שנות מחקר ופיתוח — מסר אתמול „וושינגטון פוסט".

עלי־פי תוכניתו של הנשיא, יתחמו וושינגטון ומוסקווה על הסכם לתיאום במערכות לאחר תקופה של שנתיים. אם לא יושג הסכם, יוכל כל צד ליישם את השיטה שלו, לאחר שיודיע על כך לצד השני שישה חודשים מראש. לפי תוכנית זו, לא תיושם התוכנית אלא בעוד יותר משבע שנים.

העתון, המסתמך על מקורות המימשל, מסר, כי הנשיא העלה הצעה זו באיגרת מן ה־25 ביולי ששלח למיכאיל גורבאצ'וב. איגרת זו היתה תשובה לאיגרת שקיבל רייגן מגורבאצ'וב חודש קודם לכן.

העתון מדווח עוד כי ההצעה נכללה באיגרת על פי החלטתו של רייגן למרות התנהגות אחדים מעוזריו.

הבית הלבן לא הגיב בינתיים על הידיעה הזאת.

עוד מסר „וושינגטון פוסט" שהנשיא התכוון תחילה להציע כי ארה"ב, בריה"מ, בריטניה וצרפת יקיימו שיחות על הורדת מספר כלי הנשק ההתקפיים ביותר מחצי. אולם הצעה זו הוסרה ולא נכללה באיגרת לאחר שתאצ'ר התנגדה משום שאין היא מבטאת את תנאיה של בריטניה לשיתוף בשיחות על צמצום מאגר הנשק הגרעיני. (ע"ר)

תמרון נרחב ב„כוחות האמריקניים להתערבות מהירה במזה"ת"

צריף איירפורס בייס, קליפורניה. — קבוצת כתבים נכחה כאן בתימרון גדול ומשולב של הכוחות המזויינים האמריקניים, לקראת העברת כוחות לפעולה מהירה במזרח התיכון.

במהלך התימרון אירעו שתי תאונות קטלניות. שלושה אנשי צוות אוויר נהרגו כאשר המסוק שלהם התרסק במדבר מוג'אבה וחייל נהרג בהתפוצצות מטען חבלה במדבר יוטה. לא נמסרו פרטים נוספים.

בתימרון בוצעה פלישה מן האוויר על מטרה במדבר, בתנאים הדומים למזה"ת.

הפיקוד המרכזי שולט על 400 אלף חיילים מזרועות שונות, הפזורים ב־100 בסיסים ברחבי ארה"ב.

התימרונים נערכים מדי שנתיים בארה"ב, ובשנים החליפות במדינות המזה"ת, ביניהן מצרים וכמה ממדינות המפרץ הפרסי.

התימרון, שנמשך 10 ימים, השתרע על פני שמונה מדינות בארה"ב, אך התרכז בעיקר במדבר מוג'אבה בקליפורניה. הוצאות התרגיל הסתכמו ב־22.8 מיליון דולר.

גנרל חיל הנחתים ג'ורג' קריס, מפקד הפיקוד המרכזי, אמר לכתבים, כי כוחותיו שיפרו במידה ניכרת את יכולתם, ביחוד בהעברת כוחות מהירים ליחידות צי ומהן, והעברת כוחות וציוד בדרך האוויר. (ע"ר)

כנס סוכני נסיעות בתונים בוטל בשל סירוב לשתף ישראלים

בון. — אגודת סוכני הנסיעות המערב־גרמניים „דאב" החליטה לבטל כנס, שהיה אמור להיערך אשתקד בתוניסיה, מפני ששלטונות ארץ זו הודיעו כי לא ירשו לאנשים בעלי מסמכי זיהוי ישראליים להשתתף באירוע.

במקום זאת, הוחלט שהכנס ייערך בליסבון, בירת פורטוגל.

בהודיעו על העמדה שנקט הארגון, אמר היו"ר, אוטו שניידר, כי ארגונו לא יוכל להשלים עם אפליה לרעה המכוונת נגד חברים ומשקיפים מסיבה כלשהי.

הוא הוסיף: „תפקידנו לקדם חופש תנועה והבנה ולא לצדד בהגבלות. תוניסיה היא אמנם מדינה יפה מאוד והיינו רוצים להפגש שם, אך עליהם לעיין מחדש בעמדתם באשר למתן רשות כניסה לישראלים הקשורים בעסק זה".

אגודת סוכני הנסיעות המערב־גרמניים כוללת כמה ישראלים, שחלקם חיים בישראל וחלקם בגרמניה. כמה מבין הישראלים נהנים ממעמד של משקיפים ואחרים חברים מלאים. (עטס"א)

נכשל נסיון לסיים מחלוקת יצוא ההדרים בין ארה"ב לשוק

בריסל. — נסיון נוסף, שעשו נציגי ארה"ב והשוק האירופי המשותף לסיים את המחלוקת החריפה בעניין יבוא ההדרים למדינות השוק, הסתיים אתמול בקיפאון — מסרה ועדת השוק המשותף.

נציג השוק לענייני חוץ, וילי דה קלרק, אמר, כי המו"מ בסוף השבוע היה קשה, ולא הושגו בו תוצאות ממשיות ולא ניראה פתרון באופק.

דה קלרק אמר, כי השיחות נכשלו בבעיית הורדת המכסים על יבוא פרי הדר מארה"ב לארצות השוק, וכן גם מוצרי מזון אחרים, ועל הסובסידיות ליצוא שמעניק השוק המשותף ליצואני הפאסטה לארה"ב.

עילת הסיכסוך היא תלונת המימשל האמריקני, כי מכירת לימונים והדרים מתוצרת ארה"ב בשוק האירופי נתקלת בתחרות בלתי הוגנת מצד מוצרי־הדר ומזון אחרים, זולים יותר, ממדינות הים התיכון, שאינן חברות השוק. (ע"ר. ע"צ)

פרי"ג: יש להפעיל מיד תוכנית הסיוע לשטחים שגיבשה ירדן

רבת־עמון. — ראש עיריית בית־לחם, אליאס פריג', אמר אתמול, כי יש להפעיל מיד, תוך שיתוף פעולה עם הרשויות המוניציפליות, את תוכנית החומש שגיבשה ירדן לפיתוח השטחים.

קיבוץ נירים
מחפש מורה
לכיתה ב־ג
באופן דחוף
057־85511 ✦ 057־85409

הקולחוזים מוכרים חלק מתוצרתם ישירות לשווקים

מוסקווה. — החוות הקולקטיביות הסובייטיות החלו למכור כמה ממוצריהן ישירות לשווקים ציבוריים, על־פי שיטה חדשה, שנועדה לשפר את הספקת המצרכים לצרכן — מסרה אמש הטלוויזיה הסובייטית.

עד כה היו החוות הקולקטיביות חייבות למכור את כל מוצריהן לחנויות ממשלתיות. האלטרנטיבה היחידה שהיתה פתוחה לפני הצרכנים היתה קניית תוצרת יקרה, מאיכות טובה, שמקורה בחלקות פרטיות.

בתוכנית הטלוויזיה „ורמייה" (זמן) שודר צילום של שוק במוסקווה, שבו ניתנה רשות לחוות קולקטיביות למכור 30 אחוז ממוצריהן בסופי שבוע. המחירים היו גבוהים במקצת מאלה שבחנויות הממשלתיות, אך נמוכים בדרכם מאלה שגבו חקלאים המעבדים חלקות פרטיות.

„זה דבר נפלא", אמרה אשה שמילאה את סל הקניות לה בפירות וירקות תמורת 3 רובל בלבד (4.35 דולר). (ע"ר)

● העתון הכווייתי „אלראי אלעאם", המסתמך על „מקורות בבון", מסר, כי שליח ישראלי בכיר ביקר בנושאי באיראן ביומיים האחרונים, ומסר איגרת בכתב מפרס למנהיגי איראן.

האגרת עוסקת בביקור במארוקו ובשיחות עם המלך חסן. לדברי המקורות, השליח הישראלי הוא שר החקלאות. (עי"מ)

● „מלחמת בקלה" חריפה עלולה לפרוץ בצפון האוקיאנוס האטלאנטי, מאחר שספרד חולקת על זכותה של נורווגיה להטיל מיכסה על הדיג מול קבוצת האיים סוואלבארד; באזור הארקטי — אמרו דיפלומטים כאן בסוף השבוע. (עי"מ, ע"צ)

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 64 בגוש 8231 רחוב טרומפלדור מס' 39 כחריגה, הקלה מבוקשת מרווחת יציאה לגג.
את התכנית 172/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

בסיס בריטי בקפריסין הותקף בידי מחבלים ברקטות ומרגמות

ניקוסיה. — מחבלים, כנראה ערבים, תקפו אתמול ברקטות ובמרגמות את בסיס האוויר הבריטי באקרוטירי בדרום־מערב קפריסין, וגרמו לפציעתם של שתי נשים בריטיות ואורח קפריסאי אחד.

דובר הבסיס הבריטי, אמר, כי המחבלים הגיעו למקום במכונית ומיד פתחו באש רקטות על מועדון לגלישת־רוח ובאש מרגמות על רובע המגורים של אנשי הצוות, ועל אזור הספורט במחנה זה של חיל האוויר הבריטי.

דובר הבריטי מסר, כי הנפגעים נפצעו קל בלבד ונגרם גם נזק קל לאחד הבניינים. התוקפים נמלטו במכוניתם, וביצעת מסירת הידיעה נערך אחריהם מירדף במסוקים. (אי.פי.א.ר.)

בוש והפרעונים: סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, מצטלם ליד פסלי הפרעונים במקדש קארנאק בלוקסור, מיד עם הגיעו מירדן, בשבת. (צילום: איי.פי)

בוש צופה שלום במזה"ת בתוך... עשר שנים

קאהיר. — סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, אמר אתמול, כי הוא צופה הסדר שלום במזה"ת בתוך עשר שנים.

„אני רואה מספר דרכים להשגת השלום באזור, לא השנה ולא בשנה הבאה, אך בוודאי בטווח של 10 שנים" אמר בוש, בהופיעו לפני יחידה של הכוח הרב־לאומי המשרתת בסיני.

לדבריו מצא רצון להשגת שלום בעת ביקורו בירדן ובישראל. „בסיור זה הבחנתי בשינוי חשוב במצב הרוח באזור. כל מנהיג הסכים עימי, כי יש להתחיל לשלום", אמר בוש.

פקיד אמריקני בכיר, הנימנה על פמלייתו של סגן הנשיא, אמר, כי האופטימיות של בוש מתבססת על ההנחה, שישראל, ירדן ורבים ממנהיגי הפלשתינים גילו נחישות החלטה לפעול להשגת שלום.

„קיימת הרגשה גדולה יותר של דחיפות בנושא זה", אמר הפקיד.

אתמול נפש בוש מביקוריו המאומצים בישראל ובירדן, וסייר במיקדשים של מצרים העתיקה. (ע"ר. ע"צ)

„טרוריסטית מבוקשת מ„סיעות הצבא האדום" — נעצרה בגרמניה

[illegible]

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 1.8.86

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים יציגים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	
סל מטבעות	1	-	-			1.4923
דולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4857	1.5043	1.4923
לירה סטרלינג	1	2.18	2.28	2.2167	2.2444	2.2273
מרק גרמני	1	0.70	0.73	0.7107	0.7196	0.7145
פרנק צרפתי	1	0.21	0.23	0.2191	0.2218	0.2198
גילדן הולנדי	1	0.62	0.65	0.6302	0.6381	0.6339
פרנק שווייצרי	1	0.87	0.91	0.8852	0.8962	-
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2134	0.2161	0.2143
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2011	0.2036	0.2018
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1888	0.1911	0.1894
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.2978	0.3015	0.2996
דולר קנדי	1	1.06	1.11	1.0757	1.0891	1.0812
דולר אוסטרלי	1	0.86	0.93	0.8959	0.9071	0.9001
ראנד דר' אפריקני	1	0.36	0.60	0.5943	0.6017	0.5887
פרנק בלגי	10	0.33	0.35	0.3438	0.3481	0.3451
שילינג אוסטרי	10	0.99	1.04	1.0109	1.0235	1.0153
לירה איטלקית	1.000	1.02	1.08	1.0365	1.0495	1.0403
ין יפאני	100	0.95	0.99	0.9635	0.9755	0.9690

חוק המקרקעין, התשכ"ט—1969
הודעה לפי תקנות 62 ו־63 לתקנות המקרקעין (ניהול ורישום), התשי"ל—1969 על בקשות לביטול רישומים של משכנתאות ולהפקעתן בדרך של הפקדה
תיק מס' 105/771
1. להווי ידוע, כי בשם הבעלים הרשומים של זכות הבעלות במקרקעין הידועים כחלקות 223, 224 בגוש 6166 הוגשה לממונה על מירשם המקרקעין בקשה לביטול הרישומים של שלוש משכנתאות הרובצות על אותם מקרקעין. משכנתאות אלה נרשמו, בפנקס המקרקעין:
(1) לפי שטר משכנתה מס' 10021 מיום 29.7.1935, לזכות „חוסכוניה", חברה לחסכון וקנין בע"מ, להבטחת 450 לירות;
(2) לפי שטר משכנתה שניה מס' 17590 מיום 4.12.1935, לזכות אברהם מידסקי, להבטחת 250 לירות;
(3) לפי שטר משכנתה שלישית מס' 3791 מיום 20.5.1937, לזכות בנין אשראי, חברה הדדית בע"מ, להבטחת 150 לירות;
(4) והמשכנתאות הועברו לצרוק חייקין, לקרה מידסקי, וליצחק לייב לייפסיידר, כל אחד בנפרד לפי הסדר דלעיל.
2. עורך־דין מאיר כהן (מרחוב ברדיצ'בסקי 25, תל־אביב 64258) טוען, כי חלקים מסויימים של החובות, שהובטחו באותן שלוש משכנתאות, שולמו לבעלי המשכנתאות; ואת החלקים שטרם שולמו הוא מבקש להפקיד (קרן + ריבית) בידי רשם המקרקעין — כדי שרישום המשכנתאות יבוטל — וזאת בהתאם להוראות סעיף 89 לחוק המקרקעין, התשכ"ט־1969, ובתקנות 62 ו־63 לתקנות המקרקעין (ניהול ורישום), התשי"ל—1969.
3. על כן ניתנת בזה לכל מי שזכותו עלולה להיפגע בכך הודעה לעיין במסמכים, שצורפו אל הבקשות לביטול הרישומים ולהפקעת המשכנתאות בדרך של הפקדה, המגיע מהמשכנים לבעלי המשכנתאות, וכן להמציא לממונה על מירשם המקרקעין טענות וראיות בעניין זה, תוך 30 ימים מיום פרסום הודעה זו.
הממונה על מירשם המקרקעין, אגף רישום והסדר המקרקעין, ת"ד 189, ירושלים

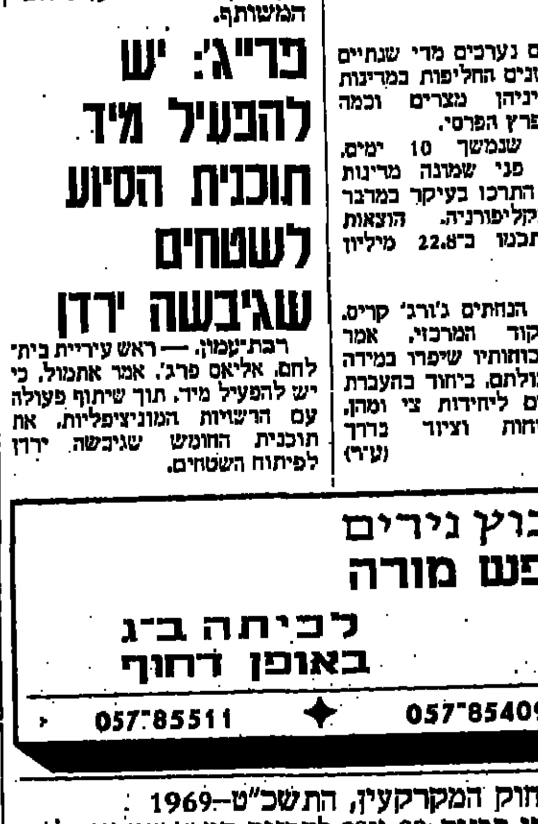

נחשפה רשת אמריקנית־ישראלית מסועפת להפצת סמים מסוכנים

נעצרו 4 חשודים וצפויים מעצרים נוספים בארץ ובחו"ל

4 גברים כבני 30 מבת־ים הובאו אתמול לבית־משפט השלום בתל־אביב על־ידי אנשי היחידה המרכזית למלחמה בסמים, כחשודים בעיסקת סמים אמריקנית־ישראלית בהיקף גדול.

איש המשטרה אמר בבית־המשפט, שחומר רב מן החקירה יישאר בשלב זה חסוי מחשש לחיי אדם, עקב ההסתעפות הבינלאומית של החקירה.

ארבעת החשודים — מקסים קביליו, שאול כהן ושני האחים אלי כהן ואבי כהן — הובאו בפני השופטת דרורה פילפל בתל־אביב. קצין המשטרה טען בבית־המשפט, שבמהלך חקירת יבוא סמים מסוכנים לארץ ע"י בלדר, הוברר שהחשודים מקסים קביליו ואלי כהן עמדו לקבל את הסמים מן הבלדר בהגיעו לישראל, ולמסור לו בתמורה 175 אלף דולר, בשביל השולח בחו"ל.

איש המשטרה טען, ששאול כהן הוא שותף בעסק עם מקסים קביליו. כאשר נעצר קביליו נערך חיפוש בבית העסק שלו בבת־ים ונתגלו בו 21 אלף דולר במזומן. בעת שנעצר אלי כהן היה במקום גם אחיו הבכיר אבי כהן. אלי כהן לא הודה בחקירתו במשטרה שיש לו דירה בתל־אביב לשימושים שונים. אבי כהן הודיע לשוטרים שהוא נוסע אחריהם במכוניתו, והם הסכימו והלו בנסיעתם לעבר דירתו של אלי כהן. קצין המשטרה סיפר, שבעת הנסיעה סטה אבי כהן לפתע מן הדרך, עקף את ניידת המשטרה, הסתובב בחריקת בלמים ונסע בדיוק לכיוון ההפוך. אנשי המשטרה הודיעו באלחוט ליחידה אחרת ומיד הוצב מארב משטרתי בדירתו של אלי כהן בתל־אביב. אבי כהן הגיע למקום וחרף הכחשותיו שאין לו דבר וחצי דבר עם דירת אחיו, נתגלה בכיסו מפתח מתאים לדירה התל־אביבית של אחיו. בחיפוש שנערך באותה דירה נתגלה בתוך עציץ חומר החשוד כחשיש.

כל החשודים נעצרו ע"י המשטרה ביום ו' ובבית־המשפט ביקש מפקח חכים לעצרם ל־15 יום, בטענה שמדובר בעבירה חמורה של יבוא סמים מסוכנים. הוא הוסיף, כי החקירה רק בתחילתה ושיחרורם עלול לחבל במאמצי המשטרה ואף לסכן חיי אדם. לדברי הקצין מדובר ברשת מסועפת של אנשים הקשורים הן למסירת מידע והן לסמים עצמם, וצפויים מעצרים נוספים בארץ ובחו"ל.

מפקח חכים הציג בפני השופטת חומר חסוי לעיונה בלבד. בהחלטתה ציינה השופטת, כי היא עיינה בחומר החסוי שהוצג לה וכן בתיק המשטרה. לגבי החשודים מקסים קביליו ואלי כהן נחה דעתה שיש בידי המשטרה די חומר ראיות כדי להמשיך בחקירה באופן אינטנסיבי נגדם, ועל כן הורתה לעצרם ל־15 יום. אולם לדעת השופטת, מצב שונה הוא לגבי שאול כהן ואבי כהן. לגבי שאול כהן הסתפקה ב־5 ימי מעצר ואילו את אבי כהן החליטה לשחרר בערבות של 5000 ש"ח. (עתי"ם)

שוטר ואיש משא"ז מראשל"צ החשודים בגניבה מעצורים

החשודים ושני שוטרים נוספים שמתנהלת נגדם חקירה לא הושעו מעבודתם ● שוטרים בתחנה: יש מידה רבה של טיוח בחקירת המקרים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שוטר סיור ואיש משא"ז מתחנת ראשון־לציון חשודים בגניבת מכשיר ווקמן ומצת לסיגריות ממכונית עצורים.

השניים עצרו באחד הלילות רכב בו נסעו שני חשודים והביאום לתחנת המשטרה בעיר. עוד באותו לילה התברר כי ממכונית החשודים נעלמו שני הפריטים. סגן מפקד התחנה ערך חקירה ראשונית אך לא הצליח לרדת לפשר הדבר. לצורך החקירה מונה במרחב השפלה קצין בודק בדרגת רב־פקד, שהינו ראש לשכת החקירות (במשטרה מציינים כי מינוי כזה הוא חריג למדי).

רב־פקד יצחק דניאל חקר את הנושא ובמהלך החקירה נלקחו מספר חשודים לבדיקה במכונת אמת. הבדיקה הצביעה על שוטר הסיור ואיש המשמר האזרחי כחשודים אפשריים בביצוע המעשה. כל חומר החקירה בנושא ומסקנותיו של הקצין הבודק הועברו למחלקה לחקירות פנים של המשטרה לצורך השלמה. שני החשודים לא הושעו מעבודתם והם ממשיכים לתפקד כרגיל.

כזכור, פורסם ב„על המשמר" בשבוע שעבר על חקירות נוספות המתנהלות נגד שוטרים מתחנת ראשון־לציון על־ידי המחלקה לחקירות פנים במשטרה.

לדברי סגן מפקד מרחב השפלה, סגן־ניצב חיים קליין, אין לראות במקרים אלה תחילתה של תופעה בתחנה, אלא הצטברות מקרית של דברים.

שוטרים בתחנה אמרו, כי יש מידה רבה של טיוח בחקירת המקרים וקיים חשש שהנחקרים נהנים מגיבוי הדרגים שמעליהם.

קיבוץ יגור מבקש לבטל פסק בוררות בתביעתו נגד אורים

בעניין איחור באספקת מיתקן לניצול פסולת

קיבוץ יגור מבקש מבית־המשפט המחוזי בחיפה לבטל פסק בוררות שניתן ע"י חבר ועדת התעשייה של התנועה הקיבוצית המאוחדת, במחלוקת שנתגלעה עם קיבוץ אורים סביב איחור באספקת מיתקן לניצול פסולת חקלאית לצרכי אנרגיה.

על תביעה זו טרם הוגש כתב הגנה.

הבקשה הוגשה על־ידי באי־כוח קיבוץ יגור, עורכי־הדין י. סלומון, ליפשיץ ושות'. בבקשה נטען, כי הקיבוץ התקשר בשנת 1982 עם חברת ב.צ.ת. בע"מ בהסכם לתיכנון, הקמה והרצה של מיתקן לניצול פסולת חקלאית להפקת אנרגיה, בשטח הקיבוץ ליד חיפה. במועד בלתי ידוע נרכשה חברת ב.צ.ת. בע"מ ע"י קיבוץ אורים וכל הזכויות של חברה זו וחובותיה הועברו במלואם לידי קיבוץ אורים, שקיבל על עצמו להמשיך ולטפל באספקת המיתקן, שלפי הסכם הרכישה היה צריך להימסר ליגור עד אוקטובר 1983. בבקשה נטען עוד, כי בפועל נמסר המיתקן לקיבוץ יגור רק כעבור כשנתיים, וגם אז במצב בלתי מושלם.

באי־כוח קיבוץ יגור טוענים, כי כתוצאה מאיחור באספקת המיתקן סבל קיבוץ יגור נזקים והפסדים המסתכמים בכ־110 אלף דולר. על זה התגלעה מחלוקת בין שני הקיבוצים והנושא הובא לבוררות בפני הבורר צבי בורנשטיין מוועדת התעשייה של התנועה הקיבוצית המאוחדת. ביוני השנה נתן הבורר את החלטתו וכה דחה את ההשגות של קיבוץ יגור. בעקבות זאת פנה הקיבוץ לבית־המשפט וביקש לבטל את פסק הבוררות.

באי־כוח קיבוץ יגור טוענים, כי הבורר התעלם לחלוטין מנימוקי תביעתם ופסק הבוררות כולל שורה של עיוותים המצדיקים את ביטולו. (עתי"ם)

6500 ש"ח נשדדו מבנק בת"א

מאת ירון אליוסף, כתב „על המשמר"

6500 ש"ח נשדדו אתמול לפני הצהריים מסניף בנק דיסקונט בתל־אביב.

בשעה 9.45 בבוקר נכנס צעיר לסניף הבנק ברחוב בן־יהודה 128, עקף את דלפק הכספרית ונטל חבילת שטרות של 50 ש"ח כל אחד בערך כולל של 6500 ש"ח.

הכספרית, שהיתה עסוקה בטיפול בלקוח אחר הבחינה באורח הבלתי קרוא ופתחה בצעקות והשודד נמלט. לקוחות ומספר עובדים רדפו אחריו אך לא הצליחו לתופסו.

בפלילים

עו"ד שייצג את בלס חשוד בקבלת ערבויות מזוייפות

עורך־דין מרמת גן, שהיה פרקליטו ויועצו של דוד בלס, הובא אתמול לבית־משפט השלום בתל־אביב כחשוד ששיתף פעולה עם בלס בקבלת ערבויות בנקאיות מזוייפות.

המשטרה לא התנגדה לשיחרורו והוא שוחרר בערבות של 50 אלף ש"ח, אך נצטווה להפקיד את דרכונו במשטרה ולהתייצב לחקירה כל אימת שיידרש.

מפקח־מישנה הלל בן־יהושע מהיחידה לחקירות הונאה טען בפני השופטת ד"ר דרורה פילפל, כי עו"ד נורי קונפורטי, בן 39 מרמת־גן, שימש במשך זמן ניכר כפרקליטו ויועצו של דוד בלס. דוד בלס עצור כיום עד תום ההליכים המשפטיים נדון באשמת קבלת דבר במירמה, על־ידי הוצאת 29 מיליון דולר מהתק"ם.

המשטרה טוענת, כי קונפורטי חשוד בשיתוף פעולה עם בלס בקבלת ערבויות בנקאיות מזוייפות, תוך ידיעה שנותן הערבויות לא היה מוסמך לתיתן. קצין המשטרה אמר, כי מדובר בערבויות של כ־2 מיליון דולר שניתנו בשנים 1983־84 באמצעות בנק המזרחי סניף הרצליה.

מפקח־מישנה בן־יהושע ציין בבית־המשפט, כי העבירה המיוחסת לחשוד היא שימוש במסמך מזויף, אולם הוא איננו מתנגד לשיחרורו בערבות בטוחה של 50 אלף ש"ח, איסור יציאה מן הארץ והפקדת דרכונו במשטרה. (עתי"ם)

הזמנה להתעלסות — סיבה לסחיטה

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

שלושה צעירים מהרצליה נעצרו על־ידי היחידה המרכזית במחוז ת"א כחשודים בסחיטה.

בא־כוח המשטרה אמר, כי תושב תל־אביב בן 42 וחברתו אספו לפני שלושה חודשים טרמפיסטית בצומת אכדיה בכביש החוף. השניים הזמינו את הטרמפיסטית לביתו של בעל הרכב ושם הוא החל להתעלס עם חברתו בפניה והזמינה להצטרף אליהם. היא סירבה ועזבה את המקום.

לפני מספר ימים סיפרה הטרמפיסטית את האירוע לחבר שלה והוא החליט שזו הזדמנות טובה לסחיטה.

ביום רביעי לפני שבוע קיבל המתלונן טלפון בו הוא נדרש לשלם 5000 דולר. למחרת הוא קיבל טלפון נוסף בו הוא נדרש להביא כמקדמה 3000 דולר למיפגש עם הסוחטים.

ביום שישי הודיעו למתלונן שעליו להגיע לצומת אכדיה בכביש החדש. וליד הצומת להשליך את החבילה עם הכסף ולהתרחק. המתלונן עשה כפי שנצטווה אולם המשטרה, שהיתה בסוד העניינים, הציבה מארב ולכדה את אחד החשודים. השני נמלט אולם הסגיר עצמו אתמול. כן נעצרה הטרמפיסטית החשודה כשותפה בתיכנון הסחיטה.

לקיבוץ חפציבה
אתכם באסונכם הכבד
קיבוץ מרחביה
ומפעל פלסים

לגרליה ומשפחתו
משתתפים בצער
במות האם
רחל מויער ז"ל
קיבוץ רבדים

למשפחת יערי ולקיבוץ להבות־הבשן
אתכם באבלכם הכבד במות
צבי יערי
קיבוץ דן

לקיבוץ חפציבה
ולמפעל מר־תקין
משתתפים
בצערכם ובאבלכם
קיבוץ נחשון

עם המשפחות
וקיבוץ חפציבה
המומים ולואבים את
אסונכם הכבד
בית הזורע

לטובית, למשפחה, לבית להבות־הבשן
אתכם באבלכם הכבד במות
צבי יערי
חבר העובדים
עיינות הירדן

אנו משתתפים באבלם של
עמי ברלר והמשפחה
במות האב
נתן ברלר
חניכי המוסד החינוכי
מבואות הנגב
וחבר העובדים

לקיבוץ חפציבה
ולמשפחות האבלות
איתכם
באסונכם הכבד
קיבוץ יקום

למשפחות השכולות
וקיבוץ חפציבה
מזועזעים מאסונכם הכבד
ומשתתפים באבלכם
קיבוץ גזית

לקיבוץ חפציבה
ולמשפחות האבלות
אתכם
באסונכם הכבד
קיבוץ בית קמה